

HROŠČ 2000

Nič nas ne sme presenetiti

NOVO MESTO - Čeprav se je o računalniškem hrošču ob prehodu v leto 2000 v Sloveniji zadnje leto veliko govorilo in so najbolj odgovorni rešitve iskali že več let prej, si tik pred zdajci nihče ne upa zagotoviti, da bodo prvi trenutki novega leta potekali povsem običajno. Pri nas v glavnem velja prepričanje, da je panika odveč, zato je prebivalce sredi preteklega tedna presenetilo opozorilo uprave za zaščito in reševanje.

Uprava je pozivala, da si je dobro pripraviti zaloge hrane, zdravi,

pitne vode, baterijsko svetilko in baterijski radijski sprejemnik. Ocenila je namreč, da kljub pripravljenosti računalniških sistemov na leto 2000 ni mogoče izključiti izrednih dogodkov ali nesreč ter razpadov infrastrukturnih sistemov. Stopnja pripravljenosti je seveda stvar posameznika.

Zakaj je leto 2000 problem in kaj sploh je ta računalniški hrošč? V računalništvu imajo datumi pomembno mesto in težava je nastala zato, ker je večina programov do nedavnega uporabljala dvomestni zapis letnice, npr. 99 za 1999 in torej tudi 00 za 2000. Letnica 00 je nižja od letnice 99, zato ta matematična resnica zapleta delovanje in izračune strojne in programske opreme, ki temeljijo na datumih. Čeprav si danes težko predstavljamo, so bili v zgodnjih 60-ih letih računalniški sistemi bolj omejeni in prostor za shranjevanje podatkov zelo drag, zato je bilo treba varčevati.

Problem leta 2000 ni le tehnični, ampak tudi poslovni problem z obsežnimi posledicami, zato ni dovolj, če so se z njim spoprijeli le v informatiki. Po nekaterih ocenah so podjetja in organizacije po svetu za odpravo problema namenile čez 600 milijard dolarjev. O tem, kako je bilo s pripravami pri nas, pa pišemo na 8. strani. Na splošno se je ob prehodu v novo leto najboljše držati pravila NNNP: Nič nas ne sme presenetiti.

B. D. G.

POLNOČNO-NOVOLETNA TRGATEV V NEBESIH

NEBESA NA HOMU NAD ŠENTRUPERTOM - Vinski butik družine Brar, znan po odličnih predikatnih vinih pa tudi cvičku, prireja ekskluzivno polnočno novoletno trgatev. Opolnoči bodo potrgali nekaj sto kilogramov grozdja laškega in renskega rizlinga ter črne žametovke, iz tega pa iztisnili most, ki se bo, ko bo donegovan, spreminil v vino, kakršnega ne bo daleč naokoli z datumom 1.1.2000. Okrog 30 članska družina si bo po trgatevi privoščila prijetno silvestrovanje.

PLETERSKA LEDENA TRGATEV - V četrtek, 23. decembra, zjutraj so pri minus 15° Celzija pleterski menihi in delavci v vinogradu nad kartuzijo trkali zmrznjeno grozje. Vodja pleterske ekonomije in izvrstni vinogradnik inž. Jože Simončič je v odlični vinski letini na okoli 500 trsah šardoneja pustil skrbno izbrane grozde. Prešo je bilo treba dobro privijati, da se je začel iz zmrznjenih jagod izcejati gost in omamno sladok sok. Stisnili so ga le 60 litrov, njegova sladkorna stopnja pa je znašala neverjetnih 216 Oechslejevih stopinj. Ko je po končani trgatevi posijalo še bleščeče zimsko sonce, so blagoslovili pred kratkim obnovljeno razpelo med pleterskimi vinogradi in nazdravili z jagodnim izborom sivega pinota, potrganega prav tam decembra pred dvema letoma. (Foto: M. Hočevar)

Stoletje naše osamosvojitve

Iztek se leto 1999 in za mnoge ljudi tega sveta bo vstop v novo leto 2000 tudi prehod v novo tisočletje, čeprav se bo, kot trdijo znanstveniki, uradno začelo šele s 1. januarjem leta 2001. Vendar, če koga, to še najmanj zanima poslovneže, ki so na račun tisočletja že krepko zaslužili.

Leto, ki se od nas posavlja, je bilo polno pomembnih trenutkov in dogodkov, žal pa so ga tako kot iztekajoče se 20. stoletje močno zaznamovale vojne in naravne katastrofe, od vojne na Kosovu do ruskega napada na Čečenijo in hudih potresov v Turčiji. V tem stoletju, ko sta znanost in tehnika napredovali do neslučnih razsežnosti, je bilo žal tudi polno nasilja: dve svetovni vojni pa veliko bratomornih spopadov, ki so jih izkvalificirale različne ideologije in nacionalizmi. Kljub vsemu pa je bilo to stoletje do sedaj najbolj prijazno in svetlo za Slovence. Pred devetimi leti smo si izborili lastno državo, o kateri so rodovi pred nami le sanjali. Čeprav takrat za to niso bile najbolj ugodne razmere, smo bili kot narod odločni, da vzamemo usodo v svoje roke. Z mirnim prehodom iz enostranskega v parlamentarni sistem smo postavili temelje demokracije, ki jo še vedno nadgrajujemo. Čeprav smo na trenutke nezadovoljni z novo oblastjo, pa je treba vendarle priznati, da smo v slabih desetih letih dosegli veliko na vseh področjih. Slovenija pa je tudi vse bolj prepoznavna v svetu. Morda ljudje oblasti še najbolj zamerijo njeno premajhno tankočutnost do njihovih "drobnih problemov" in preveliko ukvarjanje z delitvijo oblasti. Tako kot v življenju si želijo, da bi bilo tudi v politiki več zaupanja, medsebojnega spoštovanja in sodelovanja v dobro vseh.

Naj bo novo leto priložnost za spremembo na boljše, predvsem pa naj bo to leto prijazno za vse ljudi tega sveta. Da bi živeli srečno in v miru.

JOŽICA DORNIČ

Dolenjska banka v skupini NLB

Banka Slovenije izdala Novi Ljubljanski banki dovoljenje za pridobitev oz. preseganje 50-odst. deleža v Dolenjski banki - DB med 24 bankami na 8. mestu

NOVO MESTO - Natančno leto po tistem, ko je Nova Kreditna banka Maribor (NKB MB) tiholazno, tako rekoč čez noč, nakupila skoraj četrtino delnic Dolenjske banke, da bi tako to dobro stoječo banko proti njeni volji vključila v svojo bančno skupino, je Banka Slovenije pred dnevi Novi Ljubljanski banki (NLB) izdala dovoljenje za pridobitev oz. preseganje 50-odstotnega kvalificiranega deleža v Dolenjski banki. To je praktično zelena luč za vključitev Dolenjske banke v bančno skupino NLB.

"Delničarji in vodstvo Dolenjske banke pozdravljamo to odločitev sveta Banke Slovenije," pravi direktor Dolenjske banke Franci Borsan, "saj je v skladu z odločitvijo organov upravljanja naše banke, da se strateško povežemo z največjo domačo banko, se pravi z Novo Ljubljansko banko." Pot do tega je bila dolga, predvsem pa mukotrpna, saj je Banka Slovenije v začetku letošnjega leta izdala NKB MB soglasje za okoli 24-odst. kvalificirani delež Dolenjske banke. Nepričakovan in od Banke Slovenije "požegan" vpad mariborske banke je povzročil precej negotovosti in celo zmede med delničarji Dolenjske banke, vodstvu pa zadal veliko skrbi in dodatnega dela. Direktor Borsan je imel samo za reševanje tega zapleta v letu dni 139 sestankov.

Na skupščini junija letos so delničarji Dolenjske banke zelo odločno povedali, da Dolenjska banka ne sodi v bančno skupino NKB MB, zato ta kljub skoraj 24-odst. številu delnic in soglasju Banke Slovenije ni dobila niti ene-

ga predstavnika ne v upravnem ne v nadzornem odboru Dolenjske banke. NLB pa je dobila 2 člana v upravnem odboru, čeprav je takrat imela manj kot 10 odst. delnic Dolenjske banke. Z NLB je Dolenjska banka že sredi februarja letos podpisala pogodbo o strateškem partnerstvu in poslovnem sodelovanju, na podlagi te pa maja še pogodbe o poenotenju in skupnem razvijanju storitev in tehnologije.

Dolenjska banka bo še naprej poslovala pod tem imenom, saj NLB ne bo takoj uresničila pravice do nakupa delnic, ki ga ima po sklepu Banke Slovenije. V največji slovenski bančni skupini so poleg NLB še Banka Domžale, Banka Velenje, Banka Zasavje, Koroška banka in Pomurska banka, v

NLB pa pričakujejo še dovoljenje za pridobitev oz. preseganje 20-odst. kvalificiranega deleža v Banki Celje. "Z vključitvijo Dolenjske banke in Banke Celje bi se zakrožil proces oblikovanja bančne skupine NLB, njen tržni delež pa bi znašal skoraj 43 odst.," pravi jo v NLB.

"Mi pa se bomo poslej, razbremenjeni teh mučnih skrbi in rešeni zapletov, lahko še bolj posvečali predvsem našim strankam, poslovnim partnerjem, opravljanju storitev, zmanjševanju stroškov, tako da bomo lahko še bolj uspešni in konkurenčni, kot smo," je končal prvi mož Dolenjske banke, ki je po bilančni vsoti med 24 v Sloveniji delujočimi bankami ponovno na 8. mestu in je letos dosegla vse zastavljene cilje vključno z dobičkom, iz katerega bo svojim delničarjem že 6. leto zapored izplačala dividende.

A. BARTELJ

AVTO SE JE VŽGAL

BREŽICE - 23. decembra je J. Š. vozil avto Fiat Uno, ki pa mu je v bližini brežiškega krožnega križišča ugasnil, nato je začelo goreti. Ogenj se je izpod pokrova avta razširil še v notranjost. Pogasilni so ga gasilci PGD Sentenart.

Franci Borsan

Hiše po vaši meri

Danes koledar za leto 2000

Današnji številki Dolenjskega lista je priložen enolistni koledar za prihodnje leto. Pripravo koledarja je omogočilo novomeško podjetje Avtogalant.

Če koledarja v vašem izvodu časopisa morda ni bilo, ga lahko dobite v naši naročniški službi.

Uredništvo Dolenjskega lista

Berite danes

stran 2:

• Tomc je Slovincem daroval sebe

stran 3:

• Novorojencem prijazna porodnišnica

stran 4:

• Iz pisarn je težko v proizvodnjo

stran 5:

• Romi naj bi šli v bivši begunski center

stran 9:

• Pri odkupu mleka omejitev le kakovost

stran 11:

• Počasi se daleč pride, tudi na predbožični dan

stran 18:

• V Črnomlju se je začel "dogajati narod"

ZANIMIVA MUZEJEVA ČESTITKA

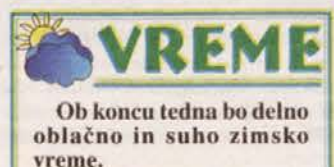
METLIKA - Belokranjski muzej v Metliki je k lični čestitki ob novem letu priložil tudi pojasnilo, da bo zaradi obsežnih del pri obnovi gradu muzej, ki domuje v gradu, zaprt do poletja. Hkrati se zaposleni v muzeju zahvaljujejo za razumevanje ter želijo, da bi jih obiskovalci, s katerimi si že zelo želijo srečanja, med zaprtjem muzeja ohranili v spominu. Res lepa pozornost, ki ne stane veliko, zato pa toliko več pomeni.

TRIKRALJEVSKO KOLEDVANJE V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Društvo Gallus Bartholomaeus iz Šentjerneja priredi v sredo, 5. januarja 2000, ob 17. uri kulturno in etnološko prireditev trikraljevsko koledovanje. Prireditev bo pred občinsko stavbo sredi Šentjerneja. Koledniške skupine bodo na izvirni način prikazale stari običaj trikraljevskega koledovanja. Gost večera bo znani etnolog dr. Boris Kuhar.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

Ob koncu tedna bo delno oblačno in suho zimsko vreme.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

Odkupujemo delnice: Akropol, Begrad, Iskra kondenzatorji, Komet, SGP Posavje, TEM Čatež, TPV, Trimo...

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

Leto 2000 po vaši meri

Če bo na koladarju nov list, bo jasno, da ni bilo konec sveta, kar so napovedovali za leto 2000. Kaj pričakujete od leta 2000? Orkanski veter je vse bliže tudi nam; je to tisto, kar bo zaznamovalo vašo pričakovanja? Viharjev jeznih, sicer ne tistih, v katerih hladni piš raztrga cirkuški šotor, ampak drugačnih, je dežela na sončni strani Alp sicer že vajena. Divjali so zlasti s politične desne proti levi in vseprek tudi v iztekajočem se letu. "Viharjev jeznih mrzle domačije bile pokrajne naše so" zato po malem tudi v letu 1999. Bo prihodnje leto v tem pogledu kaj bolj naklonjeno Sloveniji, ki se že vsa vidi doma v bodoči Evropi regij? Kakor koli že bo v naslednjih mesecih, v teh dneh so ušesa polna lepih voščil za trdno zdravje, srečo in veselje v novem letu. V teh dneh so popustile bolečine in zamere, v soju božičnih drevesc in novoletnih ognjemotov vstajajo dobra upanja. Radi bi za prihodnje leto več pozitivne energije, osebne in družinske sreče, miru in blagostanja na Zemlji, uspehov v šoli, kakšnega fejest fanta, zdravja, poslovnih uspehov, šol za otroke, čistega okolja in svet brez potresov. Kakšna so pričakovanja za leto 2000, vprašuje tudi tokratna anketa.

DANI GRANDOVEC, ekonomistka, zaposlena v Trebnjem: "Plodovi prihodnosti so v semenih sedanjosti," je rekel mislec. Z njim soglašam, saj si to lahko razlagamo tudi z reko: kakršna setev - takšna žetev. Skratka, več ko bo v vseh nas pozitivne energije, več je upanja, da se bodo uresničile tudi naše dobre želje do soljudi in do nas samih."

MARIJA BOBIČ, podjetnica, lastnica mesnice Mica v Sevnici: "Ob takšnih priložnostih, kot sta božič in novo leto, si že po tradiciji želimo čim več osebne in družinske sreče. Upam pa, da bo leto 2000 prineslo več miru in blaginje povsod po svetu, kjer, žal, celo otroci umirajo v vojnah in zaradi lakote. Ne domišljam si, da je to moč uresničiti v kratkem času, čeprav tako želim."

ROBERT OSTRELIČ, študent iz Pesjega pri Krškem: "Želim, da bi v novo tisočletje vstopili s pozitivnim pristopom do življenja. Predvsem to želim Posavju, ki ima ob pozitivnem razmišljanju enkratne možnosti razvoja. Upam, da bomo tudi naslednje tisočletje lepo preživeli. Želim si predvsem zdravja, sreče in uspehov na področjih, kjer delam."

MITJA VRANETIČ, dijak iz Kapel: "V letu 2000 si želim predvsem tolerantnosti, miru in ljubezni. Želim si uspeha v šoli oziroma pri maturi. Želim srečo sebi in drugim. Ljudje naj bodo veseli, v prihodnjem letu naj bo čim več zabav, ampak ne preko meja. Želim, da bi v naslednjem tisočletju še lepše zaživeli."

ANITA OPARA, študentka nemščine, z Malega Slatnika pri Novem mestu: "V novem letu si želim, da bi opravila čim več izpitov in uspešno končala 1. letnik, potem pa bi zelo rada šla za leto dni v Nemčijo, da bi si povečala in utrdila znanje jezika. Pa to želim, da bi se doma še naprej tako dobro razumeli in da bi dobila kakšno fejest fanta."

TONE PRIJATELJ, prodajalec iz Kočevja: "Posebnih pričakovanj in želja za prihodnje leto nimam, saj so se mi že v letošnjem uresničile življenjsko pomembne stvari. Zaželel bi si le malo več sreče in zdravja v krogu družine. Na svetu je dovolj naravnih in drugih nesreč, zato bi ljudem zaželel manj sovražnosti in več miru, predvsem pa, da bi znali biti srečni s tistim, kar imajo."

DARJA GREBENC, ekonomski tehnik iz Rakeitnice: "Tako kot verjetno vsak si želim zdravja, optimizma, dobre volje in veliko razumevanja tako med sodelavci kot v družinskem krogu. Želim in upam, da bo prihodnje leto poslovno vsaj tako uspešno, kot je bilo letošnje. Kar zadeva dogajanje doma in po svetu, pričakujem, da se bo obrnilo na boljše."

VESNA PAUN, ekologinja v semiški Iskri: "V prihodnjem letu si v osebni življenju želim srečo, zdravje in da bi bili hčerki uspešni v šoli ter da bi se eni od njih uspeli vpisati v srednjo šolo, ki si jo je izbrala. Želim si tudi uspehe v službi in dobro poslovanje Iskre. V svetu pa predvsem manj nasilja, kot ekologinja pa tudi večjo skrb za čisto okolje in ne tako mačehovski odnos."

ANTON GORŠE, tapetnik iz Črnomlja: "V novem letu želim predvsem veliko zdravja tako sebi in svoji družini kot tudi drugim. Pa seveda mir na svetu, da ne bi bilo potresov ter da bi bili ljudje med seboj strpnejši in se spoštovali. In da bi bilo življenje bolj umirjeno. Pa še nekaj: da bi se končno odločili, katero leto je zadnje v tem tisočletju: letošnje ali leto 2000."

S SRAKO V NOVO LETO

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto priredi v sodelovanju z radiom Sraka veliko silvestrovanje pod ogrevanim šotorom na novomeškem Glavnem trgu. Za kar najboljšo vzdušje in ples bodo peli in igrali člani enega najbolj priljubljenih slovenskih narodnozabavnih ansambljev Bratje iz Oplotnice s Tinotom Lesjakom. Večer z družabnimi igrami bo vodil priljubljeni Silvester Polak, sicer pa se bo program, ki bo vključeval tudi novoletni nagovor občinskih moč, odvijal od 10. ure do treh zjutraj. Vstopnine ne bo!

MAGAZIN, DAN D IN ORLEKI V ŠOTORU RADIA KRKA

NOVO MESTO - Praznični šotor, ki ga je za Novomeščane nasproti avtobusne postaje skupaj s Harley Barom postavil novomeški Radio Krka, je bil predvsem v ponedeljek, ko so v njem nastopali Zmelkoov, Zoran Predin in Buha pomagaj, nabit poln. Prireditve, ki so se z dijaškim in študentskim žurjem začele 24. decembra, bodo svoj vrhunec dosegle nocoj, jutri in v soboto. Nocoj bodo v Krkinem šotoru godli člani skupin Magazin in Novina, na silvestrovo bodo s pomočjo gostov novomeško mladino zabavali priljubljeni novomeški rokerji skupine Dan D, 1. januarja pa bodo novoletne zabave zaključili Orleki.

Novomeški Telekom včeraj in jutri

Na območju novomeške enote 35 telefonov na 100 prebivalcev - Veliko naselij in manjša poseljenost dražja gradnja in vzdrževanje - Velike naložbe

NOVO MESTO - Novomeška poslovna enota Telekoma Slovenije opravlja telekomunikacijske storitve v 13 občinah na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Na tem območju živi 175.000 ljudi v 53.500 gospodinjstvih in 1.192 naseljih. Tako je na območju novomeške enote 20 odst. slovenskih naselij, blizu 13 odst. površine, 8,9 odst. prebivalcev, tu je 7,6 odst. vseh telefonov v Sloveniji in ljudje opravijo 6,1 odst. vseh impulzov, v enoti pa je 6 odst. vseh zaposlenih v Telekomu Slovenije.

"Ta razmerja kažejo na težavnejši položaj naše poslovne enote. Zaradi velikega števila naselij in manjše poseljenosti (68,3 v celi Sloveniji pa 97 prebivalcev na 1 km²) sta gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja dosti dražja od povprečja, zaradi manjše kupne moči prebivalcev pa je tako omrežje tudi slabo donosno. Delež poslovnih telefonov je 18,5 odst., kar je najmanj v Sloveniji, kjer je ta delež 22,2 odst.,"

DARUJMO KRI!

LJUBLJANA - Rdeči križ Slovenije sporoča, da se bodo tudi v januarju in februarju nadaljevale krvodajalske akcije, saj kri tudi v letu 2000 ostaja nenadomestljivo zdravilo. V januarju se bodo lahko izkazali belokranjski krvodajalci, saj bodo akcije v Črnomlju (18. 1.), Semiču (19. 1.) in v Metliki (20. 1.). V Trebnjem bo akcija sredi februarja.

je povedala direktorica novomeške enote mag. Milena Kramar Zupan. Na območju poslovne enote pride 35,1 telefon na 100 prebivalcev, kar je 10 odst. pod slovenskim povprečjem. Največ, 41,4 telefona na 100 prebivalcev, je v novomeški občini, najmanj, 22,4, pa v občini Mirna Peč. Manj kot 30 telefonov na 100 prebivalcev imajo še v občinah Žužemberk (27,2), Šentjerneji (27,8) in Škocjan (28,8). Povsem digitalizirano telefonsko omrežje je v občinah Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Škocjan, Žužemberk, Semič in Brežice, v ostalih pa bo tako v kratkem. "Digitalizacijo telekomunikacijskega omrežja bomo izvajali s postopno zamenjavo analognih telefonskih central z digitalnimi, ki bodo vsebovale tudi ISDN priključke," pravi v novomeškem Telekomu. V letu 2000 v Sloveniji načrtujejo spremembo v številu omrežnih skupin. Na območju poslovne enote

Novo mesto bo telekomunikacijsko omrežje namesto v sedanjih dveh (068 in 0608) organizirano v eni omrežni skupini s klično številko 07, oštevilčenje priključkov pa bo iz sedanjega 5- ali 6-mestnega spremenjeno v 7-mestno.

V letošnjem letu so v novomeški občini v telekomunikacijsko infrastrukturo investirali 300 milijonov tolarjev, v letu 2000 pa načrtujejo kar za 760 milijonov tolarjev investicij. Vrednost letos opravljenih del v občini Mirna Peč je znašala 30 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu pa načrtujejo za 26 milijonov tolarjev del. V občini Črnomelj so letos opravili za 70 milijonov tolarjev del, za prihodnje leto pa jih načrtujejo za 90 milijonov. V semiški občini vrednost letos vloženih sredstev znaša 10 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu pa naj bi bila devetkrat večja. V metliški občini so letošnje naložbe znašale dobrih 156 milijonov tolarjev, za prihodnje leto pa načrtujejo 170 milijonov tolarjev. Za prihodnje leto načrtujejo v občini Dolenjske Toplice vlaganja v višini 60 milijonov tolarjev, s čimer bodo popolnoma digitalizirali omrežje in odpravili vse dvojne priključke. V žužemberški občini znaša vrednost letos vloženih sredstev 24 milijonov tolarjev, za leto 2000 pa načrtujejo 70 milijonov tolarjev. V škocjanski občini ocenjujejo vrednost vloženih sredstev za popolno digitalizacijo omrežja in naprav ter odpravo vseh dvojnih priključkov na okoli 50 milijonov tolarjev. V občini Krško je novomeška enota Telekoma letos opravila za 245 milijonov tolarjev del, v prihodnjem letu pa jih načrtujejo za 320 milijonov tolarjev. V brežiški občini znaša vrednost letos vloženih sredstev 100 milijonov tolarjev, v letu 2000 pa naj bi se povzpela na 270 milijonov tolarjev. V sevnški občini znaša vrednost letos vloženih sredstev 139 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu pa bodo opravili za 235 milijonov tolarjev del. V trebanjski občini je vrednost letos vloženih sredstev 67 milijonov tolarjev, v letu 2000 pa previdevajo kar 240 milijonov tolarjev. V šentjernejski občini je Telekom letos opravil za 25 milijonov tolarjev del.

Tomc je Slovencem daroval sebe

Tako je na slovesnosti ob odkritju spominske plošče duhovniku, skladatelju in organistu Matiji Tomcu v rojstnih Kapljiščih dejal Silvester Mihelič - Nadškof dr. Rode daroval spominsko mašo

KAPLJIŠČE - Na božič leta 1899 se je v belokranjskih Kapljiščih rodil Matija Tomc. Poleg tega, da je bil duhovnik, je na Dunaju dokončal še glasbeno akademijo in nekaj časa poučeval na gimnazijah v Šentvidu in Ljubljani. Poznan je prav po skladateljskem opusu, ki je obširen, saj zajema poleg cerkvene glasbe, kot so maše, kantate, oratoriji itd., tudi mnogo posvetnih zborovskih in komornih skladb.

Ob stoletnici Tomčevega rojstva je državni sekretar na ministrstvu za kulturo RS Silvester Gaberšek na rojstni hiši v Kapljiščih pri Podzemlju odkril spominsko ploščo, ki jo je postavilo Belokranjsko muzejsko društvo. Blagoslovil jo je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode, ki je pred tem v farni cerkvi v Podzemlju daroval spominsko mašo. Na slovesnosti je zapel metliški oktet Vitis, ob tej priložnosti pa je izšla tudi pesmarica Tomčevih priredb belokranjskih pesmi za otroške in mladinske pevske zборе. V takšni obliki jih je prvič zbral na enem mestu Mitja Gobec. Metliški župan Slavko Dragovan je kot opravičilo za skromno slovesnost spomnil na besede Matije Tomca, ki je nekoč dejal: "Bog, odpusti mi, saj veš, da sem Belokranjec."

"Zato Matijo Tomca prosim, da smem tudi jaz reči: 'Tomc, odpusti nam, saj veš, da smo tudi mi Belokranjci!'" je zaključil svoj nagovor Dragovan. O Tomčevem življenju in delu je govoril predsednik Glasbene mladine Slovenije in ravnatelj glasbene šole Črnomelj Silvester Mihelič. Tomc je zelo rad prirejal slovensko ljudsko glasbeno izročilo. Iz dežele med Gorjanci in Kolpo slovijo njegove Kresne pesmi, Belokranjsko kolo, Zeleni Jurij, Trije belokranjski plesi in drugo. Znan je njegov celovečerni koncert Stara pravda. Več njegovih pesmi je ponarodelo. V svojem dolgem življenju je Tomc objavil 1.278 skladb, od tega 492 cerkvenih in 786 posvetnih. "Tomc je bil tudi publicist, kritik, koncertant na orglah. S številnimi predavanji

in tečaji za pevce in zborovodje je uveljavljal glasbeno umetnost in z osebnim odnosom do velike umetnosti predstavil sebe kot zrelo, čvrsto osebnost in s tem pokazal mnogim glasbenikom, kako raste iz skromnega nepojmljivo božanske lepote glasbenega razmišljanja. Matija Tomc je slovenskemu narodu daroval ogromno - sebe!" je med drugim dejal Mihelič. Ker je Tomc kar 40 let, vse do svoje smrti 8. februarja 1986, preživel v Domžalah, kjer se je izredno priljubljen ljudem, tam pa je ustvaril tudi večino svojih del, zlasti najboljših, so se ob odkritju spominske plošče v Kapljiščih nanj spomnili tudi Domžalčani.

M. BEZEK-JAKŠE

V SPOMIN MATIJI TOMCU - O pomenu Tomčevih del, žal v preteklosti velikokrat prezrtih, je ob odkritju spominske plošče govoril Silvester Mihelič (prvi z leve), blagoslovil pa jo je nadškof dr. Franc Rode. (Foto: M. B. J.)

ŠENTJERNEJSKI DEDEK MRAZ - V četrtek, 23. decembra, je dedek Mraz v spremstvu župana obiskal šentjernejske otroke. Otrokom v vrtcih Čebeliča in Sonček ter otrokom v družinskem varstvu je belobradi moč prinesel igrače, učencem nižjih razredov osnovnih šol v Šentjerneju in Orehovicah pa vrečke z drobnimi darili ter jih povabil na skupno rajanje, ki bo danes, v četrtek, ob 15. uri pred šentjernejsko občinsko stavbo. (Foto: M. Hočvar)

Mariborsko pismo

TAM je končno prodan!

Kupil pa je konzorcij, v katerem je 27 podjetij

Kdor čaka, dočaka! Tako je tudi preko 7.000 delavcev bivšega Tama, ki čakajo na poplačilo svojih premalo izplačanih plač in drugih terjatev, končno dočakalo prodajo svojega nekdanjega podjetja v stečaju. Natančno 3 leta, 6 mesecev in 20 dni po uvedbi stečajnega postopka za Tam je namreč stečajnemu senatu okroglega sodišča v Mariboru, ki mu predseduje Karl Ferenčak, uspelo v celoti prodati premoženje daleč največjega podjetja na Štajerskem. Sodno zapriseženi cenilci so pred dvema letoma vrednost omenjenega premoženja ocenili na 286.555.960 mark, kar je tedaj znašalo 27 milijard tolarjev.

Po sklepu stečajnega senata bo stečajni upravitelj Mirko Zagar prodal Tam Konzorciju kupcev premoženja Tama v stečaju za 9,4 milijarde tolarjev. Gre za konzorcij, ki so ga oblikovali pod okriljem Slovenske razvojne družbe in v katerem je 27 podjetij, med njimi tudi podjetje MPP, ki že danes poslujejo na lokaciji Tama in dajejo delo in kruh okoli 1500 delavcem. Konzorcij mora po odredbi stečajnega senata kupoprodajno pogodbo podpisati do 29. decembra letos, do takrat pa mora poravnati tudi aro v višini 10 odstotkov pogodbene vrednosti. Celotno kupnino skupaj z davki pa mora konzorcij poravnati v šestih mesecih po podpisu pogodbe.

Stečajni senat je premoženje Tama začel prodajati marca leta 1998. Kupcem so Tam ponudili

najprej za 27 milijard tolarjev, nato pa za 21 oziroma za 14 milijard tolarjev. Ker na vseh treh dražbah za nakup premoženja stečajnega dolžnika ni pokazal interesa noben kupec, je stečajni senat julija leta 1998 začel Tam prodajati z zbiranjem ponudb. Na razpis so se prijavili trije kupci, stečajni senat pa je 15. januarja letos sprejel sklep o prodaji Tamovega premoženja podjetju MTI Evropa za 10,5 milijard tolarjev. Marca letos so skladno s sklepom vlade parafirali tudi pogodbo o zaščiti narodnogospodarskih interesov med ministrstvom za gospodarske dejavnosti, Slovensko razvojno družbo in podjetjem MTI Evropa. Tako je bilo vse pripravljeno za prodajo Tamovega premoženja podjetju MTI Evropa, vendar do podpisa pogodbe ni prišlo, ker kupec ni plačal 10-odstotne are.

Zato je stečajni senat za začetek letošnjega septembra razpisal javno dražbo za prodajo Tamovega premoženja po delih. Vendar so medtem zainteresirani kupec Tama v stečaju oblikovali svoj konzorcij in se začeli potegovati za nakup Tama v celoti. Konzorcij je za nakup Tamovega premoženja ponudil 8,1 milijarde tolarjev, resnost svoje namere pa je podkrepil s 794 milijoni tolarjev, ki jih je nakazal na žiro račun podjetja v stečaju. Vendar je stečajni senat na predlog stečajnega upravitelja in upniškega odbora ponudbo konzorcija zavrnil, češ da ponujena kupnina ne bi zadoščala niti za poplačilo prednostnih terjatev.

Stečajni upravitelj je začel novembra letos ponovno zbirati ponudbe za nakup. Na razpis je prispelo 47 ponudb, med njimi tudi ponudbi podjetja MTI Evropa in konzorcija za nakup Tama v celoti. Očitno pa je bila ponudba konzorcija bolj prepričljiva.

TOMAŽ KŠELA

ZLATO - Pred dnevi so v Novem mestu odprli še dve zlatarni: na Glavnem trgu in v bršlinskem poslovnem-trgovskem kompleksu Hedera. Na hitro seštevajo se sedaj v mestu kakih šest, sedem zlatarni, ob tem pa je moč pristanke, veržice, ogrlice, ure in druge izdelke iz zlata kupiti še v več drugih prodajalnah. Ob tem ko ljudem zmanjkuje denarja za vsakdanje življenje, ga je še vedno dovolj ali celo vedno več za očitno neobhodno okrasje iz te kovine, zaradi katere se ljudje že tisočletja pobijajo. Vsenaokoli pa duševna lakota, post, stradanje. Zlato mesto revežev.

ŠOTOR - Na novomeškem Glavnem trgu so ob sodelovanju in žegnju novomeške občine postavili velikanski šotor, v katerem naj bi se vsega hudega vajeni in vsega dobrega pričakujoči občani razveseljevali v pričakovanju novega leta. A šotor vsaj v prvih dneh bolj ko ne sameva, kajti ljudje očitno nimajo denarja, še manj razloga, da bi množično drli na zabavne prireditve. Če si je kdo od občinskih oblastnikov mislil, da bo staro in izumirajoče mestno jedro s tem poživilo, mu obisk lepo govori, da bo za to potrebno vse kaj drugega kot le postavitev velikanskega ciganskega bivališča. Kaj drugega ta nakaza res ni. Še iz tistega, kar je ostalo od Glavnega trga, nekdanjega največjega in najlepšega mestnega trga na Kranjskem, so naredili kuliso za "narodni hlev".

LIPA - Ob postavitvi "narodnega hleva" iz gornje vestice je monterje motila krhka lipica. Ševeda odločnih mož to ni ustavilo in so drevesce oklestili in mu polomili vejice, da so lahko izpegljali svoj podvig. Niti na misel jim ni prišlo, da bi tisto nakazno plahot premaknili za pol metra. Zakaj neki, če pa je lažje posekati veje drevesa! Kdo bi se ob tem oziral na to, da gre za lipo, ki so jo na novomeškem Glavnem trgu posadili ob slovenski osamosvojitvi.

Ena gospa je rekla, da je z velikanskim šotorom na novomeškem Glavnem trgu tako, kot z avtobusom mestnega prometa: včasih vanj tudi kdo zaide.

GRAJSKI SPREJEM

OTOČEC - Za slovo od starega leta in v pozdrav novemu pripravljajo na grajskem dvorišču na Otočcu poseben program. Začel se bo v četrtek, 30. decembra, ob pol osmih zvečer. Najprej bo grajski sprejem, zapeli bodo grajski fantje, slišali se bodo zvoki saksofona in citer, za zaključek pa bo ognjem.

DVE RISANKI ZASTONJ

NOVO MESTO - Kulturni center Janeza Trdine, kino Dom kulture, vam ob vstopu v novo tisočletje poklanja brezplačen ogled dveh čudovitih risank. Pustite se presenetiti, zato naj ostaneta naslova skrivnost. Prva risanka bo na sporedu 1. januarja ob 16.30 in druga 2. januarja 2000 ob istem času. Vabljeni!

V času od 20. do 27. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Danica Gostimirovič iz Uršnih sel - Davida, Breda Zorc iz Loga pri Mokronogu - Urško, Marija Avguštin iz Podturna - Anjo, Bernarda Mušič iz Dragovanje vasi pri Črnomlju - Evo, Tatjana Rožič iz Petrove vasi pri Črnomlju - Kristijana, Simonka Štepec iz Trebnjega - Alena, Irena Didovič Balkovec iz Zilji pri Vinici - Anžeta, Dragica Gorenc s Planine pri Raki - Julijana, Nina Prah iz Krškega - Laro, Nataša Klavs iz Orehovega pri Sevnici - Tjaša, Renata Krhin z Rateža - Klemen, Gordana Gabrič iz Grmovelj pri Škocjanu - Roka, Nataša Šajc iz Štrekļevca pri Semiču - Špelo, Zdenka Blatnik z Dvora - Mihaela, Nevenka Strahija iz Gorenjih Laknic - Tejo, Sonja Hribar iz Trebnjega - dečka.

Iz Novega mesta: Zdenka Mišjak, Nad mlini - Zana; Andreja Marzel, Segova ulica - Patrika; Barbara Štopar, Klemenčičeva ulica - Tjaša.

Čestitamo!

Novorojencem prijazna porodnišnica

Podelitev prestižnega mednarodnega naziva novomeški porodnišnici - Dojenje je edinstven način prehranjevanja za zdravo rast in razvoj otroka - Okrepiti zaupanje žensk

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo, 22. decembra, je na priložnostni slovesnosti pred vhodom v novo novomeško porodnišnico predsednica Slovenskega odbora za Unicef, mag. Andreja Črnak Meglič, novomeški porodnišnici podelila mednarodni naziv "novorojencem prijazna porodnišnica". Novomeška porodnišnica je ta naziv dobila kot 5. od 14-ih porodnišnic v Sloveniji. Na slovesnosti so spregovorili še mag. Borut Bratanič, predsednik nacionalnega odbora za spodbujanje dojenja, predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka Marjan Pavlin, dr. med., ter novomeški podžupan Marjan Somrak.

Po zastrašujočem zmanjševanju dojenih otrok in vse krajšem času dojenja v 60-ih in 70-ih letih je svetovna zdravstvena organizacija (WHO) sprožila akcijo za ponovno vračanje k dojenju. Leta 1989 sta WHO in UNICEF sprejela poseben dokument o pospeševanju dojenja in njegovi podpori, kajti dojenje je edinstven način prehranjevanja za zdravo rast in razvoj otroka ter ima enkraten biološki in čustveni vpliv na otroka in mater. "Ta ideal prehrane otroka je dosegljiv le ob primerni osveščenosti okolja, ki bo matere pri dojenju podpiralo," pravi dr. Pavlin.

V to akcijo se je pred leti vključil Slovenski nacionalni odbor za spodbujanje dojenja, že v prihodnjem letu pa naj bi vse slovenske porodnišnice postopno uvedle metodo 24-urnega otrokovega bivanja pri materi. Strokovnjaki pravijo, da je materino mleko več kot le hrana, je živa, imunološko delujoča snov, ki varuje otroka pred mnogimi boleznimi; edino materino mleko lahko v celoti zadovolji presnovne potrebe novorojenca.

Novomeška nova porodnišnica je naj sodobnejše opremljena in v njej se rodi okoli 1200 otrok na leto. Letos se jih je do prejšnje srede zjutraj rodilo 1089, kar je 7 več kot v enakem lanskem obdobju, od tega 582 dečkov in 525 deklic, 18 je bilo dvojčkov; pri porodu je bilo 307 partnerjev.

Novomeško porodnišnico je ocenila mednarodna komisija UNICEF-a in ugotovila, da izpol-

njuje vse stroge kriterije za prestižni mednarodni naziv "novorojencem prijazna porodnišnica", ki ga ima že 16.000 porodnišnic po vsem svetu. Vendar tega naziva porodnišnice ne dobijo enkrat za zmeraj, ampak ga morajo upravičevati v stalnih vsakoletnih preso-

jah. V prvi vrsti je za to treba najhitreje narediti "10 korakov k uspešnemu dojenju", ki naj bi omogočili izključno dojenje v prvih šestih mesecih po rojstvu, pripomogli k optimalni negi otroka in mater ter poskrbeli za njihovo idealno sožitje - dojenje. "Večkrat pa pri teh prizadevanjih naletimo na nerazumevanje mater. Ni namreč vedno lahko prepričati mlade mamice o koristnosti dojenja," pravi dr. Pavlin. "Zato je treba v prvi vrsti vrniti in okrepiti zaupanje žensk v njihovo sposobnost za dojenje."

A. B.

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT - V četrtek, 23. decembra, je bil v avli osnovne šole Žužemberk koncert, posvečen bližajočim se božičnim praznikom pa tudi dnevu samostojnosti. Zbrane je pozdravila mag. Jelka Mrvar, slavnostni gost pa je bil Tomaž Zajc, državni sekretar za turizem (na fotografiji sprejema darilo). Tomaž Zajc je v nagovoru poudaril delo olimpijke Leona Štuklja in povedal vrsto prigod, ki jih je na številnih popotovanjih z Leonom Štukljem doživel v širnem svetu. Večer so popestrili še otroški in mladinski pevski zbor pod vodstvom Aleša Makovca, pevski zbor KD Prima ter pevski zbor KD Dvor pod vodstvom F. Možeta. (Foto: S. Mirtič)

Novoletno praznovanje v Šentjerneju

Vrsta prireditev v velikem ogrevanem šotoru

ŠENTJERNEJ - Občina Šentjernej je v sodelovanju z domačim turističnim društvom pripravila bogat program noveletnega praznovanja z vrsto prireditev, ki so se začele včeraj in bodo trajale do vključno 1. januarja prihodnje leto. Vse prireditve potekajo pod velikim ogrevanim šotorom, v katerem je prostora za 2.000 obiskovalcev. Za gostinski del skrbi gostišče Vindiš iz Lenarta, ki se je izkazalo že na letošnje jernejevo.

Danes ob 15. uri bo za najmlajše program ob obisku dedka Mraza, ob pol osmih zvečer pa bo uradna otvoritev noveletnega praznovanja z Alfijem Nipičem in njegovimi muzikanti. Silvestrovanje se bo začelo jutri ob štirih popoldne in prireditve se bodo vrstile do polnoči, ko pripravljajo velik ognjemet, noveletna zabava pa bo trajala do jutranjih ur. V soboto ob 19. uri se bo začel noveletni ples s skupino Barabe, gosta večera pa bosta Korado in Brendi.

OTOŠKI ROMPLJAČI - Krka Zdravilišča dobro sodeluje tudi z lokalnimi turističnimi, kulturnimi in drugimi društvi. Tako njihove goste razveselijo tudi otoški rompljači, skupina tamkajšnjega kulturnega društva. (Foto: A. B.)

PREDNOVOLETNO SREČANJE NA OTOČCU

OTOČEC - Krajevna skupnost Otočec vabi krajanje na prednovoletno srečanje v četrtek, 30. decembra, ob šestih zvečer v otoški kulturni dom. Po kulturnem programu bo zabava s plesom ob živi glasbi.

Krka Zdravilišča vodilna v Sloveniji

Krkina zdravilišča so že leta med najbolj zasedenimi v Sloveniji - Letos 38 milijonov mark prihodka - Velike naložbe v obnovo in razvoj - Novi programi

NOVO MESTO - Krka Zdravilišča so vodilno zdraviliško-turistično podjetje v Sloveniji. O tem govorijo tako število nočitev, zasedenost zmogljivosti, visoka kakovost storitev, dolgoletno poslovanje z dobičkom kot tudi velika investicijska vlaganja.

Krkina zdravilišča so že leta med najbolj zasedenimi v Sloveniji, takoj je letos Zdravilišče Šmarješke Toplice povprečno zasedeno 88-odstotno, Dolenjske Toplice 86-odst. in Strunjan 78-odst. Nekoliko slabša je zasedenost v Hotelih Otočec, kjer je bilo v letošnjem letu manj nočitev kot v lanskem, predvsem na račun odpovedi tujih gostov, ki prevladujejo na Otočcu (kar 70 odst.), zaradi kosovske krize. Do konca leta bo v treh zdraviliščih in na Otočcu blizu 280.000 nočitev, kar je nekaj manj kot lani, saj je bilo Zdravilišče Strunjan prve tri mesece zaradi obnove zaprto. "Ocenjujemo, da bomo letos dosegli 38 milijonov nemških mark celotnega prihodka in načrtovan dobiček," pravi direktor Krkinih Zdravilišč Vlado Petrovič.

Konec lanskega leta so začeli prenavljati zdravilišče v Strunjanu, ki je, temeljito obnovljeno, prve goste sprejelo aprila letos. Popolna prenova in dozdajava je veljala kar 12 milijonov mark. V Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah letos ni bilo večjih investicij, saj so lani popolnoma prenovili po en hotel v vsakem od teh zdravilišč. V Krkinih Zdraviliščih že vrsto

MEDNARODNI NAZIV - Slovesnosti ob podelitvi mednarodnega naziva "novorojencem prijazna porodnišnica" novomeški porodnišnici. Na fotografiji (z desne): predsednica Slovenskega odbora za Unicef mag. Andreja Črnak Meglič, novomeški podžupan Marjan Somrak in predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka dr. Marjan Pavlin. (Foto: A. B.)

KRKA IN LIONS Z DEDKOM MRAZOM - Tovarna zdravil Krka in novomeški Lions klub sta v petek, 24. decembra, obdarila učence osnovne šole Dragotina Ketteja v Smihelu, ki ji Krka že 25 let stoji ob strani kot pokrovitelj. Darila je otrokom razdelil dedek Mraz, Lionsi pa so šoli podarili televizor, videorekorder in digitalni fotoaparati. Učenci so se jim oddolžili s pestro prednovoletno kulturno prireditvijo. (Foto: Marko Klinc)

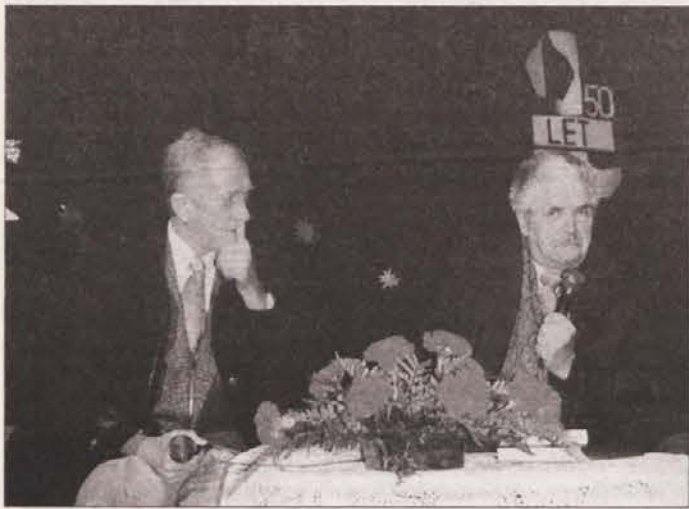

CVELBARJEVA LEDENA TRGATEV - Na prebožični dan, v petek, 24. decembra, so trgali grozje za ledeno vino v vinogradu znanega dolenjskega vinogradnika in enega največjih pridelovalcev cvička Lojzeta Cvelbarja v Mevcah nad Šmarjeto. Trgatev se je začela v trdi temi, ob šestih zjutraj, trgači pa so v zasneženem vinogradu potrgali zmrznjeno grozje s 400 trt šardoneja. Tri dni predtem je bila povprečna dnevna temperatura pod minus 6° Celzija. Iz zmrznjenega grozja so iztisnili okoli 100 litrov mošta, merilec pooblaščenca Kmetijskega inštituta Sama Hudoklina pa je pokazal 147 Oechslejevih stopinj sladkorja. Avgusta bodo to izobno ledeno vino stekleničili, lanko, za katero so grozje prav v tem vinogradu trgali na janzevo, 27. decembra, pa je že vse prodano. (Foto: A. B.)

ne programe zdravljenja (zdravljenje bolezni dihal, osteoporoze, glavobola z akupunkturo, bolečin v hrbtenici idr.) dopolnili še z lepotnimi (anticelulitni, shujševalni) in raznimi sprostitvenimi programi.

"Ravno v teh dneh začenjamo z dopolnitvijo in prenovo programov v Zdravilišču Šmarješke Toplice, s katerimi se želimo še bolj približati mlajšim gostom," je povedal Petrovič. "Iako bodo že v naslednjem letu ponudili gostom programe medicinsko vodene posta in čiščenja telesa ter številne programe za sproščanje in odpravljanje stresa, katerih osnova bodo vodna aerobika, usmerjena vadba, aromatske ročne masaže, dežne masaže, kromo terapija, kombinirane kopeli, obloge iz alg in rastlinskih izvlečkov, analiza strukture tkiv, akupresura, avto-geni trening, pranajama, sestava osebnega jedilnika itd. Hkrati bodo uvajali tudi povsem nov produkt - viatrum, ki bo namenjen krepitvi zdravja in psihofizične zmogljivosti, in to z uporabo naravnih sredstev, ki obsegajo energijo štirih temeljnih elementov: sonca, vode, zraka in zemlje. "Tako sledimo trendom na področju turizma, predvsem pa izpolnjujemo pričakovanja številnih gostov," zaključuje direktor Petrovič.

A. BARTELJ

O DOGODKIH V METLIKI - O knjigi "Kronika mesta Metlike" se je z avtorjem prof. Zvonkom Rusom (na desni) pogovarjal Toni Gašperič. V kulturnem programu na slovesnosti ob 50. obletnici ustanovitve Belokranjskega muzejskega društva so nastopili ženska vokalna skupina Lan iz Metlike, semiški osnovnošolci in folklorna skupina iz Vinice. (Foto: M. B.-J.)

OTROŠKI POZDRAV LETU 2000 - Okrog 150 predšolskih otrok, šolarjev in srednješolcev iz metliške občine je pred tednom dni v metliški športni dvorani pripravilo prireditev z naslovom "Otroški pozdrav letu 2000". Pevci (na fotografiji iz podzemeljske osnovne šole), plesalci, recitatorji, glasbeniki, mladi igralci so se predstavili kar v 26 točkah ter tako na zares prisrčen način zaželeli vrstnikom in staršem srečo v prihodnjem letu. (Foto: M. B.-J.)

Ko najdeš radost v veselju drugega

V Društvu za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino skrbijo za nenehno izobraževanje staršev in skrbnikov otrok ali odraslih z motnjami v razvoju - Dobrodošli seminarji

ČRNOMELJ - Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino, je sredi decembra ob koncu tedna pripravilo v Dolenjskih Toplicah seminar za družine, ki imajo bodisi otroke ali odrasle družinske člane z motnjami v duševnem razvoju. Udeležilo se ga je 9 družin s 25 družinskimi člani iz vseh treh belokranjskih občin.

Kolikor je bilo družin, toliko je bilo tudi različnih problemov, vendar je bilo iz razgovorov mogoče razbrati, da je vsem najpomembnejša skrb za prizadetega člana družine. Predvsem pa so starši in skrbniki na predavanjih začutili, da niso sami ter da družba vendarle skrbi za motene v duševnem razvoju, "je dejala specialna pedagoginja Nada Barič, ki je uspešno vodila omenjeni seminar, sicer pa že 29 let dela z osebami, motenimi v duševnem razvoju, in v društvu Sožitje Bela krajina.

Kot pravi Baričeva, pa morajo predvsem sami poskrbeti, da so prepoznavni v družbi ter da se tako o društvu kot o duševno motenih sliši v javnosti. "Zato se tudi odločamo za takšne oblike izobraževanja staršev in skrbnikov, kot so seminarji ob koncu tedna. Na njih se zblizajo in sprostijo, hkrati pa odnesejo domov zvrhano mero znanja," pojasnjuje Baričeva, ki si je pri tovrstnem izobra-

ževanju nabrala že obilo izkušenj. Kot prostovoljka namreč sodeluje tudi v Zvezi društev Sožitje, za pomoč duševno prizadetim Slovenije, in sicer pri različnih oblikah izobraževanja in ohranjanja zdravja v družinah z duševno prizadetimi.

Nada Barič

Na zadnjem seminarju so največ časa namenili staranju oz. kvalitetnemu življenju odraslih oseb z motnjami v duševnem razvoju. Prisluhnili so nasvetom direktorice Centra za socialno delo Črnomelj Vladeke Potočar, dr. Lukšičeve, fizioterapezke Helene Vinšek in profesorja za duševno, telesno in gibalno moteno Matjaža Bariča. Zvezo društev Sožitje pa je predstavil direktor Tomaž Jereb, ki je govoril o celoviti skrbi za osebe, motene v duševnem razvoju, o njihovem mestu v slovenski zakonodaji in novih pristopih. "Medtem ko so se starši in skrbniki izobraževali, so duševno moteni ustvarjali v delavnici s specialno pedagoginjo Cvetko Banovec in likovno pedagoginjo Alenko Vrlinič. Navdušeni so bili nad izdelki, ki so bili prave male umetnine," je zadovoljna Baričeva, ki jo delo s takimi ljudmi veseli, bogati, osrečuje in celo pomlaja. "Čutim, da je skrivnost sreče v tem, da najdem radost v veselju drugega," je iskrena.

M. B.-J.

SEMIŠKO ŠTEFANJE - V Semiču so pred leti začeli znova oživljati Štefanje, ki je bilo desetletja pozabljeno. Semiška farna cerkev nosi namreč ime po sv. Štefanu. Letos se je kljub slabemu vremenu 26. decembra na trgu pred cerkvijo zbralo več kot 30 konjev z njihovimi lastniki, ki jih je blagoslovil semiški župnik Janko Bukovec. Številne občane je ob dnevu samostojnosti pozdravil tudi semiški župan Janko Bukovec, ki je poudaril, da so prav konji v semiški občini poleg ovce edine živali, katerih število se povečuje, sedaj jih je že okrog 80. (Foto: M. B.-J.)

Ob jubileju izdali deveto knjigo

Belokranjsko muzejsko društvo je 50. obletnico ustanovitve proslavilo s predstavitvijo knjige prof. Zvonka Rusa "Kronika mesta Metlike" - Župan Dragovan pohvalil odprtost društva

METLIKA - 10. novembra 1949 je bilo na pobudo prof. Jožeta Dularja v Metliki ustanovljeno Muzejsko društvo, ki se je čez nekaj let preimenovalo v Belokranjsko muzejsko društvo (BMD). Častitljivi jubilej je društvo, ki mu predseduje Tone Črnič, proslavilo v sredo pretekli teden s slovesnostjo v tukajšnjem kulturnem domu, na kateri so predstavili tudi pravkar izšlo knjigo prof. Zvonka Rusa "Kronika mesta Metlike".

O tem, kako pomembno delo je društvo opravilo v pol stoletja in kako vidna je njegova vloga še danes, smo pisali že pretekli mesec ob obletnici njegove ustanovitve. Da je res tako, sta na slovesnosti v svojih pozdravnih nagovorih potrdila tudi župana metliške in semiške občine Slavko Dragovan in Janko Bukovec. Dragovan je pohvalil predvsem odprtost društva za vse Belokranjce ne le v Beli krajini, temveč tudi drugod, celo v tujini. "Preveč se zapiramo v občinske meje, čeprav bi morali Belo krajino jemati kot celoto in nastopati enotno, da bi bili prepoznavni v Sloveniji. Prav zaplankanost nas velikokrat tepe," je dejal metliški župan ter poudaril,

da je BMD opravilo pomembno delo pri predstavitvi Bele krajine v Sloveniji. Bukovec pa je dejal, da društvo tudi v prihodnje čaka še veliko dela.

Na slovesnosti je prof. Zvonko Rus, nekdanji predsednik društva in upokojeni ravnatelj Belokranjskega muzeja, predstavil knjigo "Kronika mesta Metlike", to je deveto publikacijo BMD. Avtor začne v knjigi, ki obsega okrog 300 strani, izšla pa je v tisoč izvodih, nizati dogodke iz 12. stol., zaključil pa jo z letom 1941. Rus se je kot ravnatelj muzeja odločil zbirati podatke o mestu, ker so v muzeju ljudje večkrat spraševali po njih, a so uslužbenci marsikaj potrebovali dan ali dva, da so se dokopali do njih. Najpomembnejše podatke je spravil v približno 60 strani debel zvezek, vendar ga je brskanje po zgodovini Metlike tako pritegnilo, da se je zakopal v arhive. Zbral je mnogo zanimivih podatkov, v knjigi pa jih je objavil le polovico. Po njegovem je od dogodkov, ki jih je nanizal v kroniki, najpomembnejša gradnja metliškega vodovoda leta 1934.

Knjigo je zaključil z letom 1941, v glavnem pa ima že zbrano gradivo od tega leta do danes. Ni pa mogel objavit, ali bo zagledala luč sveta tudi druga knjiga, kajti, kot je dejal, je bilo že nastajanje prve prava avantura. Ob izidu knjige se je prof. Rus še posebej zahvalila direktorica Belokranjskega muzeja Andreja Brancelj-Bednaršek, ki je dejala, da prav v muzeju zelo dobro vedo, kaj pomeni zbrati podatke, ki so raztreseni po predalih, skatlah in še kje, in napisati kroniko. Zato jo bodo

v muzeju še toliko bolj s pridom uporabljali.

M. BEZEK-JAKŠE

Vsi belokranjski ognjemeti

Župani se ne dajo

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Velmožje v vseh treh belokranjskih občinah pravijo, da bo leto 2000 le prihodnje leto in nikoli več. No ja, tudi leta 1999 ne bo nikoli več. Ampak leto 2000 je bolj okroglo in spodobi se, da svojim spoštovanim občanom pripravijo vstop vanj, da ga bodo pomnili. To pa ne gre brez rompa in pompa, ki bi bil očitno precej okrnjen brez ognjemeta. Kaže celo, da so prav ognjemeti postali v Beli krajini statusni simbol in da po njih merijo, kolikšno pozornost namenajo v občinah novemu letu.

V Črnomlju so zanj (in menda še za prednovoletno ulično razsvetljavo) namenili milijon tolarjev, zaradi česar je bilo v občinskem svetu precej hude krvi. Nekaterim, ki ne bivajo v občinskem središču, se je zdelo pomembnejše pluzenje snega, drugi so prosili vsaj za kakšno skatlo petard, da bodo lahko pokali tudi po drugih krajih. A črnomaljski ognjemet pet minut čez polnoč zagotovo bo, župan pa bo že od 23. ure nazdravljaj s svojim vinom pred Begradovim trgovsko-poslovnim centrom.

Če je črnomaljski župan zatrdil, da bo ob novem letu zelo varčen, potem bi za metliškega že lahko rekli, da bo skopuški. Za ognjemet popolnosti je namenil "le" 250 tisočakov, zato pa na Trgu svobode ne bo manjkalo zabave ob živi glasbi, jedade in pijače. Še najbolj varčni bodo v Semiču, a ne z zabavo, temveč z ognjemetom. Župan bo iz občinske malhe zanj odrl 40 tisočakov, a menda se ga bo videlo kar daleč. Belokranjci pa so ob vseh teh ognjemetnih obljubah zmedeni. Hitijo, da bi določili središče Bele krajine, od koder bodo lahko hkrati občudovali ognjemete iz vseh treh občinskih središč. Nobenemu županu se namreč ne gre zameriti.

M. BEZEK-JAKŠE

NEKDANJA KAŠČA KMALU NARED - Semičani so naročili projekt ureditve trškega jedra, v katerega je vključena tudi obnova nekdanje župnijske kašče v bližini cerkve. 200 kv. metrov spodnjih prostorov bo imela na razpolago za prireditve občine, zgornje pa župnišče. Pred kaščo nameravajo urediti tudi prostor za prireditve na prostem. Kot je povedal župnik Janko Štampar, naj bi bila nekdanja kašča nared za sprejem obiskovalcev že ob Krakarjevih dnevih februarja prihodnje leto. Preteklo nedeljo so si občani lahko ogledali dosedanja dela, prostore pa je blagoslovil novomeški prošt Jožef Lap (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

Iz pisarn je težko v proizvodnjo

Predsednik uprave semiške Iskre Janez Štefanič je razočaran nad neuspelo racionalizacijo v podjetju - Preveč režijev in premalo delavcev v proizvodnji - Težko kos številnim naročilom

SEMIČ - V semiški Iskri bi morali biti pravzaprav zadovoljni, saj imajo naročil toliko, da delajo celo izven rednega delovnega časa. Toda rezultati poslovanja niso tako ugodni, kot bi glede na obseg poslovanja pričakovali, saj se cene vhodnih materialov zvišujejo, kupci njihovih izdelkov pa zahtevajo vse nižje cene.

"Prav zaradi tega bi morali v Iskri nadaljevati z notranjo racionalizacijo, ki doslej ni najbolj uspela. Načrtovali smo namreč, da bodo šli režijski delavci, ki jih imamo preveč, v proizvodnjo, kjer jih primanjkuje. Vendar so to dolgotrajni postopki, saj se, razumljivo, režiji otepaajo dela v proizvodnji. Tako porabimo veliko energije, rezultati pa so skoraj nikakršni. Naša zakonodaja je pri teh zadevah preveč toga, svetovni trg, na katerega prodamo več kot 90 odst. izdelkov, pa od nas zahteva, da se mu hitro prilagajamo," je potožil predsednik uprave semiške Iskre

Janez Štefanič. V proizvodnji so sicer na delovna mesta, kjer so jih najbolj potrebovali, za določen čas zaposlili 32 delavcev, a to po Štefaničevem mnenju ni trajna rešitev. Nekaj časa so poskušali zaposlovati v proizvodnji režijske delavce za tri tedne, kar je po zakonu dovoljeno. A komaj so se delavci navadili na novo delo, so ga morali zapustiti. V nekaterih delih proizvodnje zaradi pomanjkanja delavcev sedaj stoji 3. izmena, dogaja pa se celo, da ne morejo uresničiti vseh naročil, potrjujejo dolge dobavne roke ali celo zamujajo z dobavo izdelkov. Dokler je

povpraševanje po Iskrinih izdelkih veliko, še nekako gre, Štefanič pa se boji, v kakšno nemilost bodo pri kupcih prav zaradi tega morda že kmalu padli.

V Iskri, ki velja še vedno za eno največjih belokranjskih podjetij, je zaposlenih 1.200 ljudi. V letošnjem letu jih je sicer odšlo iz tovarne okrog 100, a v glavnem v pokoj ali sporazumno. "Na silo ni odšel nihče in tudi v prihodnje, upamo, da ne bomo posegli po skrajnih ukrepih. Še vedno trdim, da je trajna rešitev, da odvečne delavce iz režije premestimo v proizvodnjo, tako da tudi v prihodnje ne nameravamo nikogar postaviti na cesto. V proizvodnji bo vsakega čakalo delovno mesto," zagotavlja Štefanič.

M. BEZEK-JAKŠE

SPANJE - Matjaž Rus, ki je na koncu prireditve "Otroški pozdrav letu 2000", ki so jo pred tednom dni pripravili v športni dvorani, prišel na oder kot dedek Mraz, si je med prireditvijo ves čas brundal v brado govor otrokom. "Rekel jim bom: Ali ste še vedno tukaj? Poglejte, koliko je že ura!" si je ponavljal Matjaž. A ko je prišel na oder, je ta del govora izpustil. Otroci so, ne da bi jih moral poditi, že odšli na tribuni jih je ostalo le še za vzorec.

SEJANJE - Kaj bi dal župan Slavko Dragovan, da bi se vrnil tisti dobri stari časi, ko je moral član metliškega mestnega sveta za štiri dni v zapor, pozneje pa je moral plačati, če ni prišel na sejo. Zapor Dragovana niti ne zanima, saj v občini nimajo zaporov, poleg tega so z zaporniki sami stroški. Bolj zanimiva se mu zdi zamisel o plačilu kazni, saj bi tako lahko kapnil v občinsko blaginjo kakšen prepotreben tolar. Če bi to v resnici obveljalo, bi si gotovo želel, da bi bile seje vedno na meji sklepčnosti.

Črnomaljski drobir

ZDRAVJE - Ker so člani črnomaljske vladajoče koalicije pozabili, da bi za rojstni dan voščili edini svetnici dr. Liljani Spec, ki sicer izhaja iz njihovih vrst, in so jih tako prehiteli opozicijski svetniki, so pohiteli na zadnji seji v tem letu, ki je bila pred tednom dni. Voščili so ji z velikim šopkom rož, ki ji ga je izročil Anton Vrščaj. Ob tem ji je zaželel predvsem veliko zdravja. Glede na to, da je dr. Specova zdravnica, upajmo, da kovačeva kobila ne bo ostala bosa.

SAMOPRISPEVEK - Tistim, ki v Črnomlju niso navdušeni nad občinskim samoprispevkom, naj bo v tolažbo, da so ga Metličani plačevali že v prejšnjem stoletju. In to ne pet let dvoodstotnega, kot predlaga črnomaljski župan Fabjan, ampak 15-odstotnega celih 13 let. In to samo za šolo v Metliki, ne pa še za vodovod, športni park in še kaj, kot načrtuje Fabjan. Danes zgodovinarji celo pravijo, da so Metličani slabo skrbili za šolstvo, saj so takrat, ko so polagali temeljni kamen za šolo, v Črnomlju šolsko stavbo že odpirali. Še sreča, da ne vemo, kaj bodo o Črnomaljcih in Metličanih zgodovinarji govorili čez sto let.

OKRASKI - Črnomaljsko občinsko sejno dvorano poleg nekaj "zelenjave" v obliki (umetnih) rož krasita še črnomaljska zastava in slovenski grb. Za enega od svetnikov pa je ta dekoracija očitno preveč pomanjkljiva. Predlagal je še slovensko zastavo in črnomaljski grb. Še dobro, da je pozabil na novoletno jelko.

Semiške tropine

ZAMOTANO - Še sreča, da bo Semič z bližnjimi okolici kmalu dobil ulice. Upajmo, da bodo potem ljudje tudi v pogovorih, in ne le na poštah pošiljkah, uporabljali imena novih ulic. Tako bodo končno tudi tisti, ki niso domačini in ne vedo za vsako hišo in kdo v njej živi, vedeli, kje v Semiču se kaj dogaja. Do takrat pa bodo morali pogoltniti debelo slino in poslušati ter celo brati v zapisnikih s sej občinskega sveta: "Razsvetljava ob lekarni do Janeza Škrinjarija ne sveti. Morali bi postaviti ogledalo ob cesti, ki vodi s Smuka proti Simoniču. Prehod pri Snojevi hiši bi moral biti označen s svetlobnim znakom. Pot, ki pelje mimo Bašlja..." Semičani imajo srečo, da jih ni veliko, da vsaj oni vedo, za katere poti gre.

MRAZ - Semičani, ki so navajeni nastopati v toplih dvoranah, so bili pretekli teden, ko so se v metliškem kulturnem domu predstavili na slovesnosti ob 50. obletnici Belokranjskega muzejskega društva, nemalo presenečeni: v dvorani je bilo tako mrzlo, da tudi debeli zimski plašči in puhovke niso mogle preprečiti mrazu, da se ne bi dokopal do kože. Da ne bi zmrzovali tudi tisti, ki so bili še pred kulturnim domom, je znani Semičan Slavko Plut vsakemu, ki je stopil v dvorano, naročil: "Pa zapri vrata, da ne bo mraz udaril iz dvorane!"

DEKAN - Semiški župnik Janko Štampar je bil presenečen, ko je v dnevniku Delo prebral, da je dekan. A vse bi bilo še v redu, če tega ne bi prebrali tudi njegovi farani. Sedaj ga ustavljajo in sprašujejo, ali je res, kar so prebrali, in že stegujejo roko, da bi mu čestitali. Vsaj eden od faranov pa je bil srečen, ko je zvedel, da vest v časopisu ne drži. A ne, da župniku ne bi privoščili napredovanja, le z ženo sta se zaradi tega doma sprla. Zena je trdila, da bo že držalo, kar piše v časopisu, mož pa, da župnik ni dekan. Možakar je bil srečen, ker je enkrat le imel prav.

POSREDOVALI GASILCI - Ko se pečeta janjčka in odojek, se poleg prijetnega vonja, ki se širi naokoli, neizbežno dviguje v zrak tudi dim. Če se to dogaja sredi mesta, utegne kdo pomisliti, da gre za požar. Kljub temu pa so bili delavci kočevskega gradbenega podjetja Obnova, ki so prejšnji teden združno proslavili skorajšnji iztek letošnjega leta, nemalo presenečeni, ko so na prizorišču njihove prednovoletne zabave na Jernejevem trgu pridrveli gasilci. In razlog? Delavci Obnove so prepricani, da ni bil vzrok le dim, pač pa vonj, ki je šel v nos nekaterim na zabavo nepovabljenim sosedom!

DEDEK MRAZ TUDI DO- MA - Božičku, ki je ves prejšnji teden na prireditvah na mestni ploščadi obdarjal otroke s sladkarijami se je to nedeljo pridružil še dedek Mraz. Za značilno opravo starega, darežljivega dedka se tudi letos skriva Jože Lisac, ki je bolj znan kot kočevski lisjak. Dedek Mraz je že blizu 20 let in svojo "vlogo" bi lahko odigral že miže, vendar je "lisjak" še vedno poln domislje pa tudi pripravljenosti, da v dneh pred novim letom obišče otroke tudi na domu. Poleg veselja otrok, ki mu je največja nagrada in priznanje za trud, mu je v zadoščenje tudi 100 DEM, ki jih morajo za njegovo obdaritev otrok na domu prispevati starši!

Ribniški zobotrebeci

KOŠČEK POGAČE TUDI OBČINI - Ribniška občinska uprava skrbno bdi nad porabo proračunskega denarja, prav tako neizprosnost pa je tudi, kadar gre za denar, ki priteka v občinski blagajno. Ker so letos v Ribnici ustanovili plavalni klub, ki poleg programa za osnovnošolsko mladino izvaja tudi program rekreativnega plavanja, so na nedavni seji sveta sprejeli sklep o spremembah in dopolnitvah višine izklonih namenjnin za poslovne prostore, s katerimi razpolaga občina. Ob zatrtju župana, da je s strani občine vse korektno in da ni nobenih omejitev, češ da se bo lahko plavalni klub prijavil na razpis za dodaten denar, so sklenili, da bodo plačila za uporabo bazena po vnaprejšnjem dogovorjenih terminih oproščeni člani plavalnega kluba do vključno 8. razreda oziroma vsi osnovnošolci ter tekmovalci ribniškega triatlon kluba. Za ostale termine, ki jih plavalni klub trži, pa bo ta moral zakupiti bazen po ekonomski ceni 9.400 tolarjev na uro. Če tega ne bo storil, bo občina bazen ponudila drugim, ki bodo za njegovo uporabo plačali. Tako bo 480 ur programa brezplačnih, od 192 ur rekreativnega plavanja pa si je s prejemom sklepa o plačilu za uporabo bazena odtrgala svoj košček pogače tudi ribniška občina!

NOVOLETNI KONCERT

RIBNICA - Člani KUD Gallus in območna izpostava sklada za ljubiteljske in kulturne dejavnosti so na Stefanovo v nabito polni dvorani športnega centra pripravili dvanajsti tradicionalni božično-novoletni koncert, ki je potekal pod nazivom Dobrota in ljubezen. Predstavili so se domači glasbeni ustvarjalci. Zbrane pa je nagovoril tudi ribniški župan Jože Tanka.

Laški sel

PORUŠITI "TOTENKAM-RO" - Staro mrliško vežico, ki ji domačini pravijo "totenkamra", bodo porušili, potrebna bi bila namreč večjih popravil. Zunaj pokopališkega zidu pa je že zgrajena in predana namenu nova mrliška vežica.

NEZDružljivost OPRAVLJANJA DELA - Odobravanja pa tudi nasmeja je bila deležna odločitev občinskega sveta, da članu občinskega sveta Alojzu Žužku preneha mandat člana občinskega sveta, ker opravljanje prevozov osnovnošolskih otrok ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta.

ŠVEDINJI V LAŠČAH - Osnovna šola Primoža Trubarja v Velikih Laščah je pred kratkim gostila dve švedski učiteljici iz šole Skare/Tuggette, s katero laška šola sodeluje v okviru projekta Comenius, v katerega je vključena po ena šola iz Švedske, Anglije, Portugalske in Nizozemske. Iz Slovenije pa šola iz Velikih Lašč. Učiteljici izbranih šol izmenjujejo izkušnje na področju opismenjevanja ter pri zbiranju in ohranjanju ljudskega izročila.

RACUNALNIŠKI TEČAJI - Društvo podjetnikov Velike Lašče bo organiziralo začetne in nadaljevalne računalniške tečaje. Trajali bodo po 20 ur, namenjeni pa so članom društva, če bo pa še kaj prostih mest, bodo sprejemali tudi ostale.

Romi naj bi šli v bivši begunski center

Prostore bivšega begunskega centra v Ribnici so namenili za reševanje romske problematike - Skupna lokacija za oba romska tabora - Argumenti za in proti

RIBNICA - Po neuspelem poskusu pred dvema letoma, da bi za Rome, ki na območju ribniške občine živijo v Goriči vasi in Lepovčah, našli za vse sprejemljivo skupno lokacijo, so letos v Ribnici pripravili nov predlog. Občinska uprava je za novo lokacijo romskega naselja Romom že maja, občinskim svetnikom pa na zadnji seji občinskega sveta v začetku decembra predlagala bivši begunski center v prostorih nekdanje kasarne.

Občinski svet je o romski problematiki razpravljal že aprila 1997, ko je bila podana informacija o predvideni izgradnji romskega naselja v Lepovčah. Zaradi nasprotovanja krajanov Lepovč in tudi samih Romov, ki so se sprva strinjali s preselitvijo na skupno lokacijo, so v občini časno ustavili vse dejavnosti v zvezi z načrtovanjem reševanja romske problematike. Da bi Romom zagotovili vsaj minimalne higienske razmere, so se razreševanja življenjskih problemov Romov ponovno lotili lani. Z obema romskima taboroma so se dogovorili o ureditvi sanitarno-higienskih razmer, vendar pa Romi iz Lepovč niso zagotovili svoje polovice potrebnega

denarja za nabavo vodnega rezervoarja in agregata za proizvodnjo električne energije, zato so dogovorjeno uresničili le v Goriči vasi. V ribniški občini je stalno prijavljenih 70 Romov, vendar jih je po podatkih ribniške policijske postaje okoli 100. Njihovo število se še poveča v času nabiranja gob in zelišč, ko se jim začasno pridružio Romi iz Grosuplja, Kočevja, Novega mesta in Črnomlja, ki razen pri svojih in znancih v obeh taborih bivajo tudi pod šotori v okolici smetišča v Mali gori. Ker bi s preselitvijo Romov na skupno lokacijo omogočili tudi večji nadzor nad migracijo Romov, so svetniki predlog občinske uprave podprli. Vendar so ob prednostih in zagovorih lokacije, ki jih je navedel župan - denimo, da se, kjerkoli najdejo primerno lokacijo, "vedno pojavi najmanj 200 ljudi, ki ji nasprotujejo" - svetniki navedli tudi argumente proti. Kot je povedal Andrej Mate, lokacija ni primerna zaradi bližine obrtne cone in samega centra Ribnice, opozoril pa je tudi, da nasilje nad Romi - kar naj bi preselitev v prostore begunskega centra bila za Rome - dolgoročno gledano, ne bo imelo željenega učinka.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Proti podvajanju del

Poslanec Janko Veber predlaga spremembo Zakona o kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije

KOČEVJE - Zakon o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, ki ga je DZ sprejel 20. maja 1999, med ostalim določa, da bo Zbornica, ki naj bi pričela z delom v letu 2000, opravljala kontrolo proizvodnje in selekcije za govedo in prašiče. Po sprejetem zakonu pa se je ugotovilo, da to dejavnost že vrsto let opravlja Kmetijski inštitut Slovenije v Ljubljani, Oddelek za živinorejo, ki je za to delo visoko strokovno usposobljen in ima ustrezno tehnologijo. Kmetijski inštitut Slovenije je leta 1998 praznoval 100-letnico obstoja in delovanja. Njegov direktor pa je žužemberški rojak Slavko Gliha, dipl. inž. agr. in eoc., že od leta 1982.

V prizadevanju, da se onemogoči podvajanje tega dela in da se zmanjšajo izdatki za to dejavnost, je minuli teden Janko Veber, poslanec DZ RS in župan občine Kočevje, vložil predlog za spremembo Zakona o kmetijsko-gozdarski zbornici, na podlagi katerega naj bi se odločilo, da to dejavnost opravlja omenjeni Kmetijski inštitut Slovenije, Oddelek za živinorejo.

Ob tem velja pripomniti, da bi bil čas, ko bi predlagatelj pozitivnih predpisov na nivoju republike in v občini temeljito pregledali že veljavne zakonske določbe, ker bi s tem preprečili, da se posamezna dela ne bi podvajala. Vsa zakonodajna pa naj bi bila usmerjena k večjemu varčevanju in racionalizaciji postopkov ob sprejemanju predpisov, kar mnogokrat ni.

Gostilna Kukelj ni znala le po hrani

Gostišče nameravajo prenoviti

VELIKE LAŠČE - V Velikih Laščah in daleč naokoli je znana gostilna Kukelj, ki jo vodi Vanja in Pero Damjanič. V njej imajo manjšo razstavo knjig in drugih predmetov znamenitih slovenskih literatov, ki so se rodili v Laščah in okolici (Levstik, Stritar, Trubar), prav v stavbi gostilne pa je bil rojen pisatelj Jože Javoršek, zato je na zunanji steni gostilne tudi njegov doprni kip. Gostilna je znamenita še po mnogih zanimivostih, najbolj pa po dobri hrani, saj je v letu 1999 dobila laskovo priznanje za kuharstvo - srebrno žlico.

Vanja Damjanič

Gostilna Kukelj je bila prvič omenjena leta 1778. Je stara vaška gostilna, ki je imela največ prometa ob semanjih dneh. Že od nekdaj je bila znana po starih in dobrih slovenskih jedeh. Obnavljanje je bila leta 1977. Ob raznih priložnostih postrežejo s posebno hrano. To so debeli četrtki (pred pustom), prvi spomladanski dan (regrat), martinovo (novo vino, kostanj), postni čas (postna hrana), pa večeri z gobami, kozličkom, janjčkom, krofi, zavitki, poticami, božični večer itd. So pa še razni drugi večeri in srečanja, zadnje v decembru je bilo s pisateljem Vidom Pečjakom.

Na nedavnem srečanju s člani študijskega krožka "Turizem na podeželju" je lastnica gostilne Vanja Damjanič, ki je tudi članica tega krožka, predstavila domačo gostilno in poudarila: "Naš cilj je, ohraniti raznovrstnost kakovostne ponudbe in jo še izboljšati. Prenoviti nameravamo tudi zgornji del gostilne in v njem urediti prenočišča za turiste. Ob vsem tem pa bomo posebno pozornost posvetili tudi izobraževanju naših zaposlenih."

J. PRIMC

Uspešni na področju turizma

Letos dobili tudi TIC

RIBNICA - Po besedah ribniškega župana Jožeta Tanka so v občini letos veliko storili na področju turizma. Uspešno so izpeljali vrsto aktivnosti, nekatere še tečejo, nekatere pa, čeprav se leto počasi izteka, še nameravajo uresničiti.

Uspešno so sodelovali v akciji Moja dežela lepa in gostoljubna, v okviru katere so izbirali najlepšo vas, stanovanjsko hišo in domačijo oziroma kmetijo. V akciji je letos sodelovalo 50 gospodinjstev in nekaj vasi. Projekt Po poteh kulturne dediščine - Korenine slovenske identitete, ki združuje 14 občin od Kolpe do Posočja, je trenutno v II. fazi izvajanja, katere cilj je priprava poslovnega načrta, izdaja brošure in ustanovitev poklicne organizacije, ki bo projekt tržila. Za izpeljavo projekta bo potrebno najmanj 30 milijonov tolarjev, sedež združenja pa je, kot je bilo dogovorjeno že na samem začetku, v Ribnici. Septembra letos je v Ribnici zaživel tudi Turistično-informacijski center (TIC). Vključili so ga v informacijsko omrežje, v katerem je trenutno 20 TIC-ov, na ribniškega pa je priključen ves kočevsko-ribniški del.

Na področju turizma so kot občina sodelovali na sejmu Alpe-Adria, sicer pa so sofinancirali tudi kar nekaj projektov različnim društvom. Turističnemu društvu Ribnica so prispevali za izdajo prospekte, društvu s Slemen za izvedbo kmečkih iger in izdelavo obeležij, pomagali pa bodo tudi Etnološkemu društvu iz Hrovače pri postavitvi živih jasic in obujanju koledovanja. Sicer pa se ribniška občina povezuje tudi s projektom Speča lepota, s katerim se bodo dogovorili, kot pravi župan, za skupno akcijo do morebitnih soinvestitorjev.

M. L.-S.

SEMINAR ZA VODIČE

TURJAK - Turistično društvo Turjak bo v januarju in februarju organiziralo seminar za mlade vodiče po gradu Turjak. Še do konca leta sprejemata prijave mladih, ki pa morajo biti starejši od 12 let. Turistično društvo oziroma predsednik Anton Janežič. Seminar bo trajal 20 ur, predavali pa bodo domači poznavalci zgodovine.

OBČNI ZBOR IN PREDAVANJE

RIBNICA - 7. januarja se bo v Ribnici sestal upravni odbor strojnega krožka Urban. Pripravili bodo vse potrebno za občni zbor krožka, ki bo 14. januarja. Na občnem zboru bodo med drugim izvolili tudi nove člane upravnega odbora. Ribniška kmetijska svetovalna služba bo ob tej priložnosti pripravila predavanje o reprodukciji krav ter člane krožka seznanila s pravilnikom glede osmenjevanja krav.

Ob peti obletnici občine nadvse slovesno

V bodoče načrtujejo pospešen razvoj gospodarstva, da bi preprečili odhajanje mladih

LOŠKI POTOK - Pred dobrim mesecem so se v lepo prenovljene prostore nekdanje osnovne šole, ki je bila zgrajena leta 1901, preselila občinska uprava, KS Loški Potok in nekatere druge ustanove. Pri tem velja omeniti tudi lepo dvorano, prostor torej, ki je primeren za manjše prireditve in zbere občanov, saj je morala občina do sedaj za take priložnosti gostovati v osnovni šoli.

Morda je zgolj naključje, da je stavba prenovljena prav za konec leta. Zato je bilo proslavljanje pete obletnice nove občine še toliko bolj slovesno. Župan inž. Janez Novak je v nedeljo, 19. t.m., povabil vse sodelavce občine na proslavo ob peti obletnici uspešnega dela občine. Za to priložnost je nastopila znana pevka in glasbenica Nataša Mihelič.

Uvodoma je spregovoril župan in med drugim dejal: "23. decembra pred petimi leti je bila prva seja občinskega sveta, ki ga je štiri leta uspešno vodil dr. Peter Rus. Poznal je potoške razmere, zato mi je delo uspevalo in se mu tu lepo zahvaljujem. Takoj na začetku snovanja občine, smo ugotovili velike razlike ali zaostanek za sosednjimi občinami. Odločili smo se, da te razlike popravimo, in to nam je v dobrih meri tudi uspelo. Izboljšali smo cestno infrastrukturo, uredili telefonijo, KTV in signal mobilne telefonije, ter se tako približali svetu. Pravkar delamo isto tudi v KS Draga. Takoj na začetku se je bilo potrebno spopasti s komunalnimi problemi v KS Draga, tam smo zatekli šolo,

PREDSTAVITEV GLASBENE ŠOLE - V okviru Veselega decembra so se po nastopu moškega pevskega zbora Svobode prejšnji ponedeljek na mestni ploščadi v Kočevju predstavili tudi učenci glasbene šole. Običajnim glasbenim točkam so tokrat dodali glasbeno igrice in s tem priložnost, da se predstavijo tudi otroci, ki v kočevski glasbeni šoli obiskujejo balet (na posnetku). Sicer pa so učenci glasbene šole prejšnji teden nastopili pred kočevskim občinstvom še enkrat, in sicer na svojem že tradicionalnem božično-novoletnem koncertu, ki je bil minuli četrtek v Šeškovem domu. (Foto: M. L.-S.)

NA KMETIJI HAMLARIJI - Po uspehu muzikala "Te nore mravlje", ki je nastal v prejšnjem šolskem letu kot skupni projekt učencev dveh 3. razredov obeh kočevskih mestnih osnovnih šol, je avtor glasbe in besedil Roman Zupančič iz Kočevja napisal nov muzikal za otroke "Na kmetiji Hamlariji". Tokrat gre za projekt KUD Jazbec in partnerji in tudi letos v njem sodelujejo tretješolci, le da za razliko od lani, ko so igrali vsi učenci obeh razredov, tokrat nastopa le 15 otrok. Premierna uprizoritev muzikala je bila prejšnjo sredo v Šeškovem domu. (Foto: M. L.-S.)

CERTIFIKAT ISO 9002 - Podjetje KVM, d.o.o., iz Ribnice, ki zaposluje trideset delavcev, je te dni praznovalo deset let uspešnega dela. Ob tej priložnosti je direktor podjetja Boja Kos prejel certifikat ISO 9002, ki so ga sicer pridobili lani in ga letos tudi uspešno potrdili. KVM je že uveljavljeno podjetje v širšem slovenskem prostoru, saj so se po reorganizaciji in zmanjšanju nekaterih dejavnosti, ko je bilo zaposlenih 65 delavcev, osredotočili le na grafično in računalniško dejavnost. Začeli so resno sodelovati z uveljavljenimi poslovnimi partnerji, ki so razpršeni po vsej Sloveniji. (Foto: M. Glavonjič)

preteklih petih letih že odločilo iti na svoje. Uspehi so vidni. Pri tem moram pohvaliti še Območno obrtno zbornico Ribnica za izkazano pomoč pri usmeritvi posameznikov in obratov v naši občini. Pričakujem, da se bo to uspešno sodelovanje še okrepilo. Kljub velikim nalogam, ki so še pred nami, na razvoj občine gledam optimistično, pa želim občanom, da se vključujejo v naše programe. Naj izkoristim še priliko, da se v Dolenjskem listu zahvalim vsem, ki so kakorkoli pomagali shoditi tej občini, vsem občanom, sodelavcem in sosedom pa želim uspešno v prihodnje," je zaključil župan. A. KOŠMERL

Janez Novak

MRLIŠKA VEŽICA V ŠENTLOVRENCU - Preteklo nedeljo je šentlovrenski župnik Jože Erjavec blagoslovil novo mrliško vežico in tako izročil namenu to pomembno pridobitev, tudi za krajanke Velike Loke. Predsednik sveta KS Šentlovrenc Rajko Gliha je povedal, da so v 5 letih porabili za gradnjo vežice okrog 18.600.000 tolarjev, in se zahvalil trebanjski občini za finančno pomoč. Podrobno je razčlenil to pomoč iz občinskega proračuna svetnik SKD, dr. med. Marjan Pavlin. Prebivalec Šentlovrenca je Pavlin zagotovil, da bodo v letu 2000 končno uredili še nezavarovan železniški prehod v kraju. Prireditelj je popestril šentlovrenski mladinski cerkveni pevski zbor. Na posnetku: konec preteklega tedna so obrtniki še hiteli z zaključnimi deli v vežici. (Foto: P. Perc)

Devetletka tudi v Boštanj

Za vpis v OŠ Boštanj je vse večje zanimanje tudi v Sevnici

BOŠTANJ - V torek dopoldne so na slovenskem radiu objavili krajši povzetek ankete, opravljene na vseh 42 osnovnih šolah v Sloveniji, kjer so šele pričeli z devetletko. Če anketo povzamemo po-

vsem na kratko, je zanimivo dejstvo, ki je presenetilo tudi strokovnjake Zavoda za šolstvo, da so vsi anketiranci, učenci, starši in učitelji, zelo zadovoljni s prvimi izkušnjami in občutjem v devetletki. To je dobra popotnica za krmeljsko šolo, ki je prva v sevniki občini vstopila v tem šolskem letu med to "elito" v državi, pa tudi za osnovno šolo v Boštanju, kjer bodo med tistimi 58 osnovnimi šolami v Sloveniji, ki bodo prvošolčke sprejele v 1. razred devetletke v prihodnjem šolskem letu. Po besedah ravnateljice Karla Aliča pričakujejo v sodobno urejeni boštanski šoli, da bo prvošolčkov zagotovo za dva oddelka, predvidoma po 17 prvošolčkov, saj se je za boštansko devetletko že odločilo precej staršev, katerih otroci sicer spadajo v sevnikiški šolski okoliš. Še nekaj pa jih pričakujejo do srede februarja 2000, ko se morajo dokončno odločiti. Sestankov z zainteresiranimi starši bo boštanska šola, ki jo obiskuje (z malo šolo) 322 učencev, pripravila še več in jih o tem pravočasno obvestila.

P. P.

FERDINAND ŠERBELJ O ŽALOSNI GORI - Umetnostni zgodovinar, kustos Narodne galerije v Ljubljani, izjemen poznavalec slovenskega baroka Ferdinand Šerbelj (na levi), je po prisrčnem koncertnem programu mladim (po)ustvarjalcem, v mokronski župnijski cerkvi sv. Tilna s pomočjo diapozitivov predstavil svoj zbornik o žalostni gori - dolenski božji poti, dragulju, ki ga J. V. Valvasor prvi omenja. Avtor se je med drugim zahvalil uredniku knjige Marku Kapusu, tudi za enkratno fotografije iz zraka. Po Kapusovih besedah je to šele prvi zvezek zbornika razprav o Mirski dolini. S tem zbornikom župnije Mokronog so obudili oleseneli spomin na tisoletno dediščino Mirske doline in Mokronoga, enega najstarejših slovenskih trgov, ki se kot kraj prvič omenja leta 1137. (Foto: P. Perc)

SMEJOČI SVETNIKI - Po zadnji seji sevniskega občinskega sveta na sevniskem gradu v tem letu je bila pretežna večina sevniskih svetnikov prešerne volje, podobno kot ti na posnetku (z leve): Srečo Vodenik (SKD, tudi prvak sevniskih krščanskih demokratov), Albin Ješelnik (LDS), Štefan Teraž (SDS) in Andrej Štrclj (podžupan in prvak sevniske LDS). Odgovorov, zakaj dobra volja, je seveda lahko več: svetniki so zadovoljni, ker so spravili "pod streho" osnutek občinskega proračuna za leto 2000 ali ker jih je ob iztekajočem se letu mesnica Mica presenetila s svojimi dobrotami, ki so jih morali dobro zaliti... (Foto: P. Perc)

Dobrnica razmišlja o samoprispevku

Svet krajevne skupnosti sklenil, da bodo na zborih krajanov preverili, ali bi se odločili še za 4. krajevni samoprispevek za preplastitev cest in javno razsvetljavo

DOBRNICA - V suhokrajinski dobnikiški krajevni skupnosti, ki ji že dolga leta uspešno predseduje iznajdljivi Silvester Prpar, so v zadnjem času, posebej v zadnjem letu, posodobili toliko cest, da jim trebanjska občina ni sledila s tretjinskim deležem, kot določa veljavni ključ. Dobrnicačani so načrtovali, da bodo posodobili 2400 m, dejansko pa so jih kar 4600 m!

Občina se je izkazala le pri preplastitvi 1700 m lokalke Dobrnica-Grmada. Krajanji pa so pretežno s svojim delom in prispevki posodobili kilometer ceste v Liscu in ceste skozi Šahovec, Dobravo, Vrbovec in Presko ter preplastili ceste v Zagorico. Posodobili so tudi krajši odsek ceste v Koritih. Z vodovodom Reva-Stranje so še zadnja gospodinjstva dobila vodo. Krajinčani so še posebej ponosni na novo mrliško vežico v Dobrnici, ki je plod dobrega sodelovanja treh krajevnih skupnosti: Knežje vasi, Svetinje in Dobrnice. Predsednik Prpar ne pozabi omeniti niti izdatne pomoči trebanjske občine (10,7 milijona tolarjev) k tej okrog 24 milijonov tolarjev vredni naložbi, za kar se zahvaljuje tako bivšemu županu Lojzetu Metelku kakor tudi sedanjemu županu Cirilu Pungartniku in občinskim svetnikom.

Mercator je v Dobrnici lepo obnovil trgovino. Ljudje bi radi očistili "črna" smetišča, še raje pa bi vodstvo KS slišalo obljubo tistih, ki tako onesnažujejo okolje, da tega ne bodo več počeli, sicer je čiščenje brez smisla. V začetku leta 2000 bodo ustanovili turistično društvo, ki naj bi poskrbelo za večjo prepoznavnost teh krajev, kjer se zavedajo, da imajo dolgotrajne želje po industrijskem obra-

Silvester Prpar, predsednik sveta KS Dobrnica

ZBORNIK ŽUPNIJE MOKRONOG

MOKRONOG - Pretekli torek so v župnijski cerkvi sv. Tilna v Mokronogu predstavili prvi zvezek zbornika župnije Mokronog "Žalostna gora dolenska božja poti." Poleg avtorja knjige Ferdinanda Šerbelja so v programu sodelovali Boštjan Blatnik, Kaja in Marko Kapus, Lovrenc Kolenc, Joško Mikec, Tina Perše, Lucija Zgajner in otroški pevski zbor Matija Tomca.

S PODRTIJO V LETO 2000 - Po dolgotrajnem iskanju soglasja lastnikov podrtje sredi Mirne je podjetni sosed vendarle uspel odkupiti stavbo, ki se že dolgo (k)ruši in resno ogroža varnost mimoidočih pešcev, kolesarjev in motoristov. Za nakup se je odločil, da bi na mestu sedanje podrtje naredil parkirišče. Toda ker mu novomeški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ne dovoli rušitve, podjetnik zdaj čaka, da bo zob časa opravil svoje. Srečno torej s podrtijo v leto 2000! (Foto: P. P.)

BLAGOSLOV KONJ - Na štefanovo je že po tradiciji sevnika sekcija Posavskega konjerejskega društva pripravila pri cerkvi sv. Štefana v Vranju svečan blagoslov konj. Blagoslovil jih je in daroval mašo sevnikiški župnik Ciril Slapšak. Zbor 22 jezdecov in vpreg (med temi sta bili tudi tile mladi jahačici) je bil na Marofu. Jezdecem in kočijažem so ponudili tudi okrepčilo. (Foto: P. Perc)

Voda še iz zdravju nevarnih cevi

Osnutek proračuna občine Sevnica za leto 2000 sprejet - 1,4 milijarde tolarjev skupnih prihodkov - Kdaj bodo zamenjali zdravju škodljive azbestne cevi sevniskega vodovoda?

SEVNICA - Sevnikiški svetniki so s precej pripombami na koncu živahne razprave vendarle sprejeli domala nespremenjen osnutek občinskega proračuna za leto 2000. Ta predvideva skupaj za okrog 1.417.000.000 tolarjev prihodkov. Razpravo so končali s sklepom, da bodo povečali dotacijo Društvu gluhih in naglušnih Posavja, 670.000 tolarjev prispevali brežiški bolnišnici za nakup naprave za računalniško tomografijo in namenili milijon tolarjev za informativni program Vašega kanala novomeške televizije.

Dokaj ohlapna sklepa, da bo občina podprla pripravo dokumentacije za dokončanje odseka ceste Okroglice-Razbor, ki naj bi jo skušali končati v letu 2000, in da bo poskušala povečati sredstva stanovanjskega sklada, sta očitno prepričala svetnika Jožeta Imperla (SKD) in Rudija Dobnika (SDS), da sta tudi onadva soglašala s sklepom. Imperl je spomnil, da so krajinje že pred 6 leti zbrali preko 100.000 mark za posodobitev ceste Breg-Okroglice, kjer se je najbolj v sevnikiški občini razmahnil turizem. Dobnik pa je opozoril, da so lani z dobrimi 17 milijoni

novili tudi šolo. Od Telekomoma bomo skušali dobiti sodobnejšo, digitalno telefonsko centralo, saj je sedanja analogna ATC počasna in nezanesljiva. V Preski se ljudje jezijo zaradi slabe električne napetosti, zato bomo morali odpraviti tudi to težavo," pravi Prpar.

P. PERC

ZAHVALA DONATORJEM PRI NAKUPU AVTA

SEVNICA - OO Rdečega križa Sevnica se zahvaljuje vsem, ki so pomagali s svojimi prispevki pri nakupu avtomobila. Donatorji so bili: Rdeči križ Slovenije, Občina Sevnica, SKB banka, Nova Ljubljanska banka, Gostilna Košar iz Brestanice, kmečki turizem Krajnc - Pavlič iz Okroglice, Damir Malus, zavarovalnica Triglav in Adriatic, Zvone Tuhtar - pooblaščenec serviser za fiat, lancio.

BODO OBNOVILI KULTURNI DOM?

DOBRNICA - V krajevni skupnosti Dobrnica živi v 380 gospodinjstvih okrog 780 prebivalcev. V vodstvu KS bi že obnovili kulturni dom, če bi bila KS lastnik te zgradbe, v kateri je potekal med NOB tudi 1. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze, po vojni pa še druge številne množične prireditve. Od morebitnega novega (so)lastnika (najverjetneje bo to cerkev) pa KS pričakuje sovlaganje v objekt.

Z VODARJI O UREDITVI POTOKOV

SEVNICA - Podžupan Andrej Štrclj in predstavniki oddelka za okolje so se s predstavniki Vodnogospodarskega podjetja Novo mesto dogovorili o pridobitvi ureditvenih načrtov za območja ob iztoku Drožanskega, Florjanskega in drugih potokov v Savo. Delne sanacije Florjanskega potoka naj bi se lotili čimprej, računajo pa, da bi lahko vključili projektiranje vseh iztokov potokov v načrte za gradnjo hidroelektrarn Boštanj in Blanca.

Trebanjske iveri

TERCIJSKO TROBILO! - V trebanjski občini kar nekaj krajevnih (prednjači mirnski Krajan!) in šolskih glasil, ki jih lahko s ponosom pokažejo gostom in so v veselje bralcem, ki jih prebirajo. Žal pa tega (še vedno) ni moč reči za glasilo, ki bi naj bilo občinsko in ga brezplačno prejemajo gospodinjstva v občini ter gre zanj precej denarja vseh davkoplačevalcev (ne le desničarskih!). A to, kot kaže, ni pomembno za odgovorne, za takšno "tercijsko trobilo", kot mu pravijo tisti, ki so izgubili vsako upanje, da se bodo časi nekaterim Kranjcem SPLOH zjasnili, kaj bi radi in kaj zmorejo...

MARKO KAPUS ZA ZGO-DOVINO - Naturalizirani Mokronožan, podjetnik Marko Kapus (na levi) je za ohranjanje kulturne in naravne dediščine, predvsem pa za njeno publiciranje in promocijo, postoril več kot številni domačini. Za njegovo delo mu je bil hvaležen žal že pokojni

šentrupeški župnik Janez Vidic, prav tako zelo ceni njegovo delo mladi mokronski župnik Matjaž Križnar, saj Kapusa žene velika želja, da bi ustvaril bolj popolnejšo zgodovinsko sliko o Mokronogu. Na posnetku: Kapusu čestita eden od obhodovalcev njegovega dela. (Foto: P. P.)

Sevnikiški paberki

ŠOLSKI OKOLIŠI - Na blansko osnovno šolo prihajajo tudi učenci iz sosednje krške občine. Na Blanci računajo, da bo tako tudi v prihodnje, očitno pa niso enakega mnenja Krčani. Tudi njim manjka otrok v marsikakšnem šolskem okolišu, brez otrok pa ni razvoja, se pravi novih šol, denarja od države. Bosta sevnikiški in krški župan lažje našla skupen jezik, ker sta oba iz iste, "najbolj poštena" stranke? To bo za Blanco silno pomembno, saj je verjetno tudi zato država za eno leto odložila svoj že predvideni prispevek k naložbi v prizidek šole na Blanci. Svetnik Jože Roštohar (ZLSD) je bojevito izjavil, da ne bo pristal na nikakršne manipulacije s šolskimi okoliši, da Blanci ne bodo pristali, da bi padli spet na 2. mesto na prednostni lestvici naložb v šolstvo, kot so že zaradi gradnje nove šole v Boštanju, in da bo grizel. Roštohar ni povedal, kje, kako in koga bo pričel gristi...

BODO PADLE? - Na opuščnem industrijskem tiru od bivše krmeljske Metalne do Tržišča so na enem železniškem prehodu še vedno nameščene zapornice. Zob časa jih je tako načel, da je le vprašanje, kdaj bodo padle. Upajmo, da ne nič hudega slutečim mimoidočim na glavo, ampak vsaj komu od Slovenskih železnic, odgovornemu za to sramoto!

300.000 SIT ZA NOVOROJENČKA! - Svetnik dr. vet. Blaž Jene (SKD) je videl v večini razprav o osnutku proračuna zlasti demografsko dimenzijo, zato je predlagal, naj bi za ohranitev Slovencev mamico za vsakega novorojenčka "nagradili" s 300.000 tolarji. Blaž je z dobro namerno pobudo ostal osamljen, saj so mu starejši svetniki, ki nimajo tako mladih družin kot on, pri priči izražali, kakšen grozozanski izdelek to bil za sevnikiški proračun. Pobudo naj premelevajo v Ljubljani, kamor teče "Sava"...

OBDARILI STAROSTNIKE

SEVNICA - Območno združenje Rdečega križa Sevnica je tudi letos poskrbelo, da starostniki pred prazniki niso ostali neopaženi. Obiskali so jih in obdarili, še bolj kot darila pa so bili veseli, da so se spomnili nanje in z njimi poklepotali.

ZASLUŽENO DARILO - Decembra svet lahko pomaga otrokom vrniti pravljico. Če je v začetku Miklavž, sta na koncu Božiček in dedek Mraz. Ta dva junaka sta v teh dneh nekajkrat potrkala tudi na vrata polne velike dvorane Kulturnega doma Krško. Prišla sta za otroke in za odrasle. Preden sta iz krškega kulturnega hrama odinila za sedem gora in sedem voda, sta podarila bonbonček Adolfu Moškoni (na fotografiji v sredini). Direktor Kulturnega

doma Krško si je darilce pravljicnih mož priskrbel, ker živi čas brez pravljice skozi vse leto, ko mukoma zbira denar za izvedbo mnogih dobro obiskanih gledaliških predstav in drugih kulturnih prireditvev v kulturnem domu.

PRAVI PRAVCATI LED - Pločnik ob glavni cesti v Krškem na Vidmu od bencinske črpalke v brežiški smeri je v teh dneh pogosto prav zimsko idiličen. Kakor ga narava obloži s snežinkami in ledom, tak se dan in noč ponuja ljudem in živalim. Ljudje so izkoristili priložnost, kakršno predstavlja, in hodili po njem. No, drugega jim tudi ni preostalo, če niso marali hoditi po prometni cesti. Nerodno je bilo le to, da po pločniku skoraj niso mogli hoditi, ampak so morali k maši in po drugih opravkih domala lesti po vseh štirih. Krško ima pač to smolo, da je v tem delu sveta, kjer je zima. Če ne bo moglo izprostiti premostitve kam južneje, preostane edino to, da si omisli zimsko službo za (videmske) pločnike.

Novo v Brežicah

PREVEČ IN PREMALO ZIDOV - Nekega svetnika je na zadnji seji brežiškega občinskega sveta zelo motilo dejstvo, da v občini že nekaj let ni zraslo nobeno novo stanovanje, saj število mladih družin z neresnim stanovanjskim vprašanjem po njegovem vztrajno narašča. "Premalo vlagamo v zidove," je dejal ter skoraj v isti sapi opozoril na nekatere druge zidove, ki po njegovem mnenju kazijo podobno sicer prijazenega mesta. Še zlasti se je spotalnil ob zid, s katerim je svojo parcelo v samem središču mesta pred kratkim ogradil znani brežiški podjetnik in prodajalec avtomobilov s štirimi krogli. "Bomo mar tako kot Turki in muslimani svoja dvorišča obzidali, da ne bo nihče mogel videti, kaj se na drugi strani dogaja?" je glasno vprašal. Odgovor bo dobil na prihodnjih seji.

POVOŽIJO NAJ ZEBRO, NE DIAKE - Sneg, ki leži po poljih izdajalsko razkriva mnoge skrite poti živali in ljudi. Med slednjimi je še posebej na očeh dobro shojena pešpot, ki vodi od brežiške avtobusne postaje do nove srednje ekonomske in trgovske šole in nazaj, medtem ko na sami široki in očisti cesti sledi, razumljivo, ni videti. Da bi šolajočo se mladino pred drvečimi vozili in njih vozniki le neka-ko zaščitili, je bilo na zadnji seji sveta občine slišati predlog, naj se na tem mestu vrise vsaj dobro znana zebra, če že ni denarja za podzemni ali nadzemni prehod. Predstavnik občinske oblasti je na to pobudo brž odgovoril s pojasnilom, da bo po novem letu občino obiskal predstavnik države, s katerim se bodo poleg omenjenega pogovorili še o drugih nevarnih cestnih odsekih. Ni pa povedal, kako bodo ti pogovori vplivali na večjo varnost dijakov, saj ni videti, da bi do rešitve prišlo kmalu.

V času od 3. do 21. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Sabina Zobec s Senovega - Timoteja, Alma Ismič s Senovega - Ariana, Alenka Sintič iz Prusnje vasi - Jana, Martina Pirč z Velikega Kamna - Kajo, Nataša Mladkovič iz Cerkelj ob Krki - Roka, Mojca Lubšina iz Dobove - Leo, Natalija Bajš iz Rajca - Katjo, Dragica Ban iz Brežic - Soro, Vesna Kozole iz Zgornje Pohance - Anžeta, Barbara Škaler iz Brežic - Gašperja, Marija Dušič iz Dednje vasi - Marka, Alenka Vidačič iz Brežic - Majo, Lea Katarina Sinko iz Brežic - Ano, Sonja Haler iz Artič - Mar-ka, Kristina Grmovšek s Senovega - Adrijano.

Čestitamo!

Do začetka poti je še dolga pot

Pot med Varstveno-delovnim centrom Krško - Leskovec in leskovško ulico 11. novembra še zgolj vroča želja - Običali so pri denacionalizaciji - Več spornih mej

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Pot med Varstveno delovnim centrom Krško - Leskovec in leskovško ulico 11. novembra ostaja za zdaj zgolj vroča želja. Ali se bo želja uresničila in bodo varovanci centra in drugi lahko kmalu hodili po tej bližnjici, ostaja odprto vprašanje.

Ker omenjena pot ni bila po zemljiški knjigi javna, ampak je potekala po zasebnem zemljišču, so v dogovoru s sedanjima lastnikoma zemlje najprej izvedli parcelacijo. Od zemljišč vsakega od obeh lastnikov so uporabili del za pot in tako pridobljeni poti dali parcelno številko. Oddelek za urejanje prostora in varstvo okolja v občini Krško, pristojen za obravnavano zadevo, je s tem odpravil prvo od ovir.

Ena od preostalih ovir, zaradi katerih še ni poti, je denacionalizacijski zahtevek za neko zemljišče na območju omenjene poti. Pri urejanju omenjene poti naj bi občina in eden od zasebnih lastnikov menjala neka zemljišča. Občina želena zemljišča ne more zamenjati, ker preprosto ni njeno, ampak bo zaradi vloženega denacionalizacijskega zahtevka zelo verjetno spet župnijsko. Toda zasebni lastnik vztraja pri menjavi zemlji za zemljo in ne pristane na kupčijo z denarjem, kar bi sicer zapleteni leskovski klobčič razpletlo.

"Posavca bi radili imeli tudi drugi"

Društvo konjerejcev Kapele

KAPELE - Letos so ustanovili Društvo konjerejcev Kapele, in to na pobudo rejcev iz Kapel in krajevne skupnosti Kapele. Prej so bili kapelski konjereji sekcija posavskega konjerejskega društva iz Krškega.

Na ustanovnem občnem zboru je sodelovalo 25 ljudi. "Rejcev v Kapelah je okrog 30 in imajo skupno približno 60 konj, zato pričakujemo, da se bo število članov povečalo. Veseli smo, da imamo veliko mladih konjarjev," je povedal Ivan Hotko iz Kapel, rejec in žrebčar, predsednik Društva konjerejcev Kapele in podpredsednik posavskega konjerejskega društva.

Kapelski ljubitelji konj gojijo največ pasmo Posavec. Poleg te je pri njih še nekaj slovenskih hladnokrvnih konj ter nekaj konj drugih pasem. "Pasma posavec smo obnovili pred petimi leti. Država je takrat to pasmo uvozila iz

Ivan Hotko

Hrvaške. V Sloveniji jo imamo v občinah Krško, Brežice in Sevnica, želijo pa si jo tudi drugje," pravi Hotko.

Kapelsko društvo bo, kot načrtuje, naredilo jahalno stezo. V letu 2000 bo povabilo na srečanje v Kapele posavske konjereje, do takrat pa bo mogoče tudi že nabavilo in razvilo prapor. Društvo bo tudi v bodoče organiziralo vožnje z zapravlječkom.

Hotko, predsednik društva, je tudi sam ljubitelj konj. Včasih smo konje uporabljali za kmečke opravila. Zdaj jih imamo bolj za šport in jahanje. Konji nam pomenijo veliko. Od malega smo rasli z njimi in jih imamo radi," pravi. V Hotkovem hlevu je trenutno 10 konj, med temi sta dva žrebca posavca, za športno jahanje pa Hotkovi redijo kobilu.

M. L.

Vendar Mirko Bevc - to je eden od obeh zasebnih lastnikov, ki vztraja pri blagovni menjavi, trdi, da bi problem lahko hitro rešili z dogovorom, ki bi ustrezal tako občini kot njemu. Kot pravi, pa bi se morali pri urejanju sporne poti pogovarjati ne samo o tej poti, ampak nujno tudi o meji med njegovim zemljiščem in Ulico 11. novembra. Bevc tudi poudarja, da obstaja uradna listina iz leta 1958, s katero je bil prepovedan javni prehod po zemljišču, na katerem zdaj znova vzpostavljajo pot.

Pri vsej zapletenosti primera je posebej težko varovancem Varstveno-delovnega centra, ki se zdaj nimajo tiste pešpoti. Društvo Sožitje Krško in nekateri starši varovancev si na vso moč prizadevajo za vzpostavitev poti. Nerazumljivo je, da se humanitarno društvo in posamezniki prisiljeni gristi v tako kislo jabolko, ko za take na-

Elektrarne v leto 2000 z zmanjšano močjo

Jedrsko elektrarna jutri popoldne za polovico zmanjša obratovalno moč

KRŠKO - Jedrska elektrarna v Krškem bo jutri popoldne postopoma zmanjšala moč na 300 MW na pragu elektrarne, ki jo bo dosegla zvečer. Ob prehodu v leto 2000 bo obratovala s polovično močjo. V soboto, 1. januarja, zjutraj bo elektrarna začela postopoma obratovati z večjo močjo in že predvidoma popoldne bo delala s polno.

Vse elektrarne v Sloveniji bodo ob prehodu v leto 2000 obratovale z zmanjšano močjo. S tem se zmanjšajo izmenjave energije po daljnovodih in hkrati tveganje pri morebitnem izpadu daljnovoda iz omrežja ter skrajša čas za nadomestitev električne energije, če bi se katera elektrarna začasno ustavila.

O DOJENČKIH, JASLIH IN JASLICAH

RAKA - Zdaj, ko na Raki nima-jo jasli, misljene so tiste za dojenčke v otroškem vrtcu, mladi starši iščejo za malčke zasebno varstvo. In hkrati upajo, da bodo kmalu jasli v raškem vrtcu, ki zdaj nima večinoma dovolj prostora, da bi v njem delovale še jasli. Če bi hoteli imeti jasli, bi morali povečati vrtevo kuhinjo. Če bi povečali kuhinjo, bi jo lahko razširili edino v sedanjo igralnico vrtca, česar pa ne kaže delati. Kdo pozna rešitev? Večina veljakov se je ne spomni, manjšina, ki pozna odgovor, ne pride do besede. Še jutri je čas, da jasli na Raki prinese letošnji dedek Mraz. Če dedek Mraz ne bo prinesel otroških jasli, bodo mladi starši na Raki prisiljeni podaljšati na vse leto božični čas. Tako bodo vsaj jaslice, če ni jasli.

HARMONIKARSKA PRVAKINJA IZBRALA KITARO

KOZJE - Indira Simunič iz Kozjeja, ki je na letošnjem tekmovanju harmonikark z diatonično harmoniko na Senovem osvojila naslov državne prvakinje, je pred časom izdala zgoščenko. Za naslovno skladbo Gojzer - polka je napisal besedilo Franci Černeč, glasbo pa Toni Sotošek. Aranžma je delo mariborskega glasbenika Borisa Roškerja. Indira, ki zmaga je sicer s harmoniko, se bo v glasbeni gimnaziji posvečala kitari. Pri igranju harmonike je Indiri veliko pomagal Toni Sotošek, kitaro spoznava zlasti s pomočjo prof. Branke Žičkar iz Glasbene šole Krško.

loge davkoplačevalci vendar plačujejo toliko državnih služb.

M. LUZAR

OBRTNA ZBORNICA POVABILO UPOKOJENE OBRTNIKE

BREŽICE - Območna obrtna zbornica Brežice je ob koncu leta povabila upokojene obrtnike na družabno srečanje. Zbrane je pozdravil predsednik združenja Janko Hrstovšek in jim zaželel vesel božič in srečno novo leto. Po kosilu so obrtniki pokramljali in se povsili ob zvokih glasbe. Predsednik zbornice je ob koncu srečanja pozdravil vsakega upokojenca in mu podelil novoletno darilo.

SREČANJE SEDANJIH IN NEKDANJH DELAVCEV ŠOLE

RAKA - Srečanja sedanjih in nekdanjih delavcev šole, ki ga je tudi tokrat pred novim letom pripravila osnovna šola na Raki, so se od 9 udeležili 4. Trije so se zahvalili vodstvu za povabilo, vendar zaradi bolezni niso prišli. Šola na Raki je med ustanovami in podjetji, ki na prednovoletno srečanje povabi vse nekdanje delavce, tako učitelje kot tehnično osebje.

ŠALEŠKA DOLINA

V torek smo odšli v Šaleško dolino. Tam smo v muzeju opazovali, kako so rudarji prej mučno garali za življenje. Bili smo tudi v rudniku, kjer kopljejo premost. Sedaj ga ne več toliko, ker morajo najprej postaviti varnostne železne stebre. Ko bodo pa to naredili, bodo ponovno začeli izkopavati. V rudniku smo se tudi peljali z dvigalom, ko pa smo se vračali, smo se z vlakom peljali tako dolgo, dokler nismo prišli do vrha. V rudniku je bilo zelo zabavno. Tam sem bil prvič, vendar upam, da ne zadnjič. Vse to je doživel in povedal brat Primož, učenec 7.r.

JASMINA DECECCO, 4. r.
OŠ Bizeljsko

V živahnem šolskem letu celo knezi

V gimnaziji Brežice dijaški koncert - Zapeti znajo tudi profesorji - Dijaki k evropskim vrstnikom v raziskavo o nasilju - Poti po Sloveniji in tujini - Dejavnosti krožki - Tabor

BREŽICE - "V gimnaziji Brežice smo v tem letu veliko energije vložili v to, da bi se nekaj dogajalo v šolski stavbi. Zato smo hišo zaprli za stalne izhode. Ob tem je bilo nekaj odpora med starejšimi dijaki. Toda ugotovili smo, da se je začelo dogajati veliko pozitivnega."

Vzdušje v brežiški gimnaziji, ki ga tako opiše prof. Jožica Sušin, pomočnica ravnateljice, so potrdili tudi dogodki v petek, 24. decembra. Dijaki so na lastno pobudo pripravili božični koncert, kjer so peli v vseh jezikih, ki se jih učijo na šoli. Ob tem so bili verjetno prijetno presenečeni, ko so slišali in videli peti skupaj tudi svoje profesorje.

Praznično vzdušje se je iz gimnazijske stavbe preselilo v mestni kulturni dom. Na tamkajšnjem odru pred dvorano, polno dijakov, so po zgodovinskem zgledu ustoličili na Gosposvetem polju izbirali knežino in kneza.

Pred tem nekako veličastnim petkom gimnazija tudi ni počivala. Po besedah prof. Sušinevo in dipl. ing. Stanislave Molan, ravnateljice, gimnazija Brežice navede mednarodne stike. Tako sodeluje v programu Comenius v projektu Sokrates in po tej poti išče v Evropski uniji sorodno šolo, s katero bo v bodoče tesneje sodelovala. V teh mednarodnih stikih se bo brežiška gimnazija predstavila z raziskovalno nalogo o nasilju, ki jo že delajo. Gimnazija je že navezala stike z eno od šol iz Francije.

Tudi v brežiški gimnaziji so pomemben del dogajanja krožki, ki so nekakšen podaljšek dijaškega delovnika pri skoraj vseh predmetih. Med drugimi izdaja skrbno pripravljeno šolsko glasilo. Dramski pripravljajo igre v slovenščini in tudi v angleščini.

Če univerze ob teoriji visoko cenijo stvarne raziskave, podobno misli tudi gimnazija Brežice. Letos je zastavila nekaj raiiskovalnih nalog; dve o ježu sta prejeli nagrado na državni ravni, raziskovalno nalogo o psiholoških in

TUDI PLES - Na srečanju starejših, ki ga je pripravila šola na Raki, so hkrati zaplesali mladi in stari, ljudje s konca in z začetka 20. stoletja. (Foto: M. L.)

"Odprimo vrata naših src"

Šola na Raki srečanje za stare ljudi - Sodelovanje kmečkih žensk - Nekaj najstarejših

RAKA - Potem ko v osnovno šolo na Raki dnevno vstopa mladi rod, so minuli petek vanjo vstopili za en dan tudi stari. Šola je namreč povabila starejše prebivalce iz krajevne skupnosti Raka na prednovoletno srečanje. S prireditvijo "Starost si greje roke ob žaru mladosti" se je šola spomnila starejših. Učiteljski zbor in učenci so ob pomoči kmečkih žensk z Rake počastili s prigrizkom in prijetnim kulturno-razvedrilnim sporedom okrog 70 starostnikov, kolikor jih je na povabilo šolskega vodstva prišlo v šolsko telovadnico. Tiste, ki niso imele prevoza, je lahko na srečanje pripeljal šolski kombi.

Po navedbah ravnateljice šole na Raki Justine Molan so imeli pri njih v letnem delovnem načrtu pripravljen program, s katerim bi učenci nastopili na prireditvi za stare, ko bi jo kdo pripravil. Ker se tak organizator ni pojavil, je za dogodek poskrbela šola kar sama. Ob tem, da smo se odločili srečanje pripraviti sami, smo sami tudi zbrali podatke o številu starih ljudi v krajevni skupnosti. Tako smo ugotovili, da je od približno 1.800 prebivalcev 176 starih nad 70 let in 62 starejših od 80 let.

Prireditve Starost si greje roke ob žaru mladosti, katere duša je bila Majda Teodorovič, knjižničarka in slavistka na šoli, so popestrili z različnimi delavnicami, kjer so učenci delali jaslice, voščilnice, ružili koruzo, vezli, gospodinili in peli ljudske pesmi in recitali.

Ravnateljica Justina Molan je v uvodnem pozdravu predlagala več sožitja med generacijami. "Od starejših se lahko veliko naučimo," je rekla. "Kajti polni so življenjskih izkušenj, ljubezni, strpnosti, potrpežljivosti - tega nam manjka. Le odpreti moramo vrata naših src. Pripravljene so nam dati tako veliko, pričakujejo pa le prijazen nasmeh in dobro voljo."

M. LUZAR

• Z dobro voljo so navzoči pospremili tudi izbor najstarejšega navzočega zakonskega para - to sta bila Marija in Franc Šribar s Planine pri Raki. Posebej so pozdravili tudi najstarejšo žensko na prireditvi, 92-letno Marijo Grm, in najstarejšega moškega, 87-letnika. Najstarejša Račana na srečanju sta bila Novakova, Kristina in mož Jože, znani čevljar.

nosti, potrpežljivosti - tega nam manjka. Le odpreti moramo vrata naših src. Pripravljene so nam dati tako veliko, pričakujejo pa le prijazen nasmeh in dobro voljo."

M. LUZAR

bioloških vidikov kajenja so ocenjevalci pohvalili. Gimnazija je poleti v sodelovanju s sevniško enoto republiškega zavoda za zaposlovanje organizirala raziskovalni tabor za Zoisove štipendiste "Pokrajina in ljudje v spodnjem Posavju '99". "Ocenjujemo, da je uspel. Nabrali smo tudi tovrstne izkušnje. Zadovoljni smo z izvedbo. Imenovali smo ga prvi in upamo, da bo za njim tudi drugi," pravi Sušinova. Po navedbah prof. Mirne Malus, vodje tabora, se gimnazija kor organizatorica posebej zahvaljuje krajevni skupnosti Kapele, tamkajšnji podružnični šoli in društvu. "Izjemno lepo so nas sprejeli, prav tako smo prijeten dan preživeli tudi na Bizeljskem in v Pišecah."

Gimnazija si odpira vrata sveta tudi drugače. Dijake je odpeljala v München in Dachau, v Izrael, Benetke in na Dunaj ter na več ekskurzij po Sloveniji, med drugim v center šolskih in obšolskih dejavnosti Burja v Seči. V zimskih počitnicah bo dijakom na voljo London. V marcu se ljubiteljem smučanja obeta tečaj v Cerknem,

• Gimnazijski atleti so na ekipnem državnem prvenstvu dosegli 6. mesto, medtem ko so bile njihove kolegice na 10. Na srednješolskem področnem prvenstvu v odbojki na mivki je bila v končnem seštevku brežiška gimnazija na 4., na področnem malonogometnem prvenstvu pa na 2. mestu.

med šolskim letom bodo neplavalci do vrata in še čez v vodi na tečaju v Termah Catež. Da bi se dijaki dobro znašli na suhem, natančneje na cesti, jim gimnazija omogoča v šoli opraviti tečaj iz cestnoprometnih predpisov.

M. LUZAR

ŽEGNANJE KONJ V KAPELAH - Tudi letos je na štefanovo ponagajalo vreme konjerejem iz Kapel pri žegnanju konj, letos že šestič zapored. Konjerejsko društvo Kapele dogodka vseeno ni odpovedalo. Blagoslovil je brežiški župnik Milan Kšela. V kulturnem sporedu, ki je spremljal žegnanje, so nastopili Pihalni orkester Kapele, folklorna skupina s Senovega in ansambel Bizeljski fantje. (Foto: Rožman)

Prikolica Adria je zaznamovala minulo stoletje

Med petimi izdelki stoletja

LJUBLJANA - Časnik Finance je skupaj s strokovno komisijo in glasovni naročniki izbral slovenski izdelek stoletja. Ta naziv so podelili Elanovim smučem, sicer pa se je v ožji krog finalistov poleg stola Rex iz kamniškega Stola, gonil Handmaster za invalidski voziček poklicnega izumitelja Vladimira Markoviča, Lekovega zdravnika Redergin, motornega kolesa Tomos, Slovinove Cockte, jadnice Seaway iz Studia J&J design, idrijskih kolektorjev, sistema za varnostne kopije HP Openview Omniback iz ljubljanskega Hermes Softlaba in števec Iskra-emeco uvrstila tudi počitniška prikolica Adria. Znana prikolica iz Novega mesta je na končni lestvici med najpomembnejšimi izdelki stoletja pristala na petem mestu.

Danes s proizvodnjo šeste generacije prikolic in z razvojem sedme generacije nadaljuje novomeška družba Adria Mobil. Prvi prototip turistične prikolic Adria 37 so izdelali leta 1965 in ga izvozili na Švedsko. V naslednjih šestih letih so v vseh zahodno-evropskih državah ustanovili lastna prodajna podjetja. V skoraj 35 letih so prodali okoli 600 tisoč prikolic, od tega 95 odst. v tujini. Najuspešnejša je bila druga generacija prikolic, saj so jih samo v letu 1978 prodali 26.000.

KADROVNIKI O SISTEMU POKOJNIN

NOVO MESTO - Društvo za kadrovske dejavnosti Dolenjske in Bele krajine organizira v četrtek, 6. januarja, seminar z naslovom Pregled novosti v pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Predavala bosta strokovnjaka, ki sta sodelovala pri pripravi zakona: Marko Štrovs, svetovalec vlade v ministrstvu za delo in Miran Kalčič, namestnik generalnega direktorja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kot sporoča predsednica društva Marija Potrč, bodo na seminarju predstavili tudi računalniški program za izračun datuma upokojitve za posameznika.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Trg stomilijonskih paketov

Zadnji borzni dnevi v letu so se tudi tokrat iztekali po utečenem scenariju. Običajni vlagatelji se z borzo niso več ukvarjali, morda so nekateri le bežno spremljali tečajnice in načrtovali za prihodnje leto. Zamudniki so nakupili še nekaj državnih obveznic, s katerimi bodo pri dohodninski napovedi uveljavljali triodstotno davčno olajšavo. Tisti, ki so v minulem letu ustvarili prevelike kapitalske dobičke, pa so poskusili pridelati kakšno časovno izgubo, da bi se izognili plačilu davka na dobiček. Namesto običajnih vlagateljev so se borze lotili profesionalci, tisti, ki si izmenjujejo več sto milijonov vredne pakete delnic, največkrat po cenah, ki jih v normalnem trgovanju ni mogoče videti. Ker bi razlaga posameznih megatransakcij daleč presegala okvir tega komentarja, naj zadostuje ugotovitev, da tovrstni posli praviloma v ničemer ne vplivajo niti na povprečne tečaje niti na samo trgovanje.

Dve informaciji sta prejšnji teden le pritegnili pozornost borznikov. Prva se je nanašala na sklep Banke Slovenije, s katerim dovoljuje Novi LB nakupe n20vih paketov delnic Dolenjske banke.

Mali sadjarji se vidijo v Evropi

Evropa preprečuje nastajanje veleposesti, zato vzpodbuja organizacije malih pridelovalcev v kmetijstvu - Sadjarska zadruga Posavja prva organizirana po merilih EU

ŠENTLENART PRI BREŽICAH - V Posavju je pred šestimi leti prav v posebnih razmerah nastala prva specializirana sadjarska zadruga v Sloveniji. Drugod po državi so namreč obstajali veliki sadjarji ali pa jih sploh ni bilo, medtem ko so v tej regiji, še posebej na brežiškem koncu, številni manjši sadjarji morali stopiti skupaj in si organizirati prodajo. Kot pravi Toni Koršič, direktor Sadjarske zadruge Posavja, je taka organiziranost povsem v skladu z zahtevami Evropske unije. Tam namreč kar 80 odst. vsega sadja pridelajo na kmetijah, ki so manjše od 5 ha.

"Če člani nimajo več kot 3 ha nasadov, so lahko zaposleni drugje in imajo sadjarstvo le za dodatno dejavnost. Tako je tudi v drugih sadjarskih pokrajinah po Evropi. Po moje slovenska sadjarska proizvodnja ne bo temeljila na profesionalnih sadjarskih kmetijah," je prepričan Koršič, ki je s sodelavci obredel sadjarske pokrajine po Evropi. Trenutno so posavski sadjarji edini v Sloveniji organizirani po vzoru organizacij pridelovalcev v EU, vendar bo morala Slovenija do konca septembra 2000 uzakiniti in do konca marca 2001 tudi spraviti v delovanje ravno take organizacije.

Koršič pojasnjuje, da nihče ne more biti deležen nobene državne ali evropske podpore, če ni član organizacije. Ker v Sloveniji pre-

vinarstvu se je pokazalo, da tega zdaj ne ve. Šele takrat, ko bo pridelava urejena, bo lahko učinkovito pomagala z interventnimi ukrepi. Kot meni Toni Koršič, bi morala država čimprej sprejeti tržni red za sadje in vrtnine.

Ker Evropa s takimi pravili poskuša preprečiti nastajanje veleposesti, vse kaže, da se bodo morala tudi pri nas posestva bivših kombinatov najti v eni od takih organizacij, saj en sam velik pridelovalec ne zadosti merilom. V Posavju, kjer izven sadjarske zadruge deluje še kar precej samo-

stojnih sadjarjev in ne nazadnje tudi podjetje Evrosad iz Krškega, ki s 300 ha nasadov nadaljuje sadjarsko pridelavo Agrokombinata, tako lahko pričakujemo še zanimiv "boj" za prevladojučo organizacijo. Če smo bolj optimistični, pa morda kdaj celo povezavo in skupni nastop.

B. DUŠIČ GORNIK

POSAVCE V POGAJALSKO SKUPINO

LJUBLJANA - Krški župan Franci Bogovič in njegov sevniki kolega Kristijan Janc sta se s podpredsednikom vlade in predsednikom SLS Marjanom Podobnikom pogovarjala o vključitvi članov pogajalske skupine iz Posavja za gradnjo spodnjeposavskih elektrarn v vladno pogajalsko skupino. Podobnik je obljubil, da se bo zavzel za čimprejšnje imenovanje Posavcev, da bodo sodelovali pri medresorskih pogajanjih in usklajevanjih.

Nam bo hrošč snedel mirne praznike?

V preteklih dneh smo se pozanimali o tem, kako so se v nekaterih podjetjih in ustanovah z našega območja pripravili na računalniško problematičen prehod v leto 2000

NOVO MESTO - Problem leta 2000 je v iztekaajočem se letu postal osrednja tema informatikov in marsikje tudi vodstev podjetij ali ustanov. Vse tiste, ki se ga niso lotili, pa bi se ga morali, čaka težek in morda tudi precej drag začetek leta. Ali bo ob prehodu v novo leto življenje zastalo, nas res čakajo nevarne nesreče, hladna stanovanja ob izpadu električnih sistemov, nam bo crknil avtomobil ali kakšna druga naprava, bomo nenadoma ugotovili, da z našim zavarovanjem nekaj ni v redu? Kako bodo delale alarmne naprave, dvigala, tekoče stopnice? In še je vprašanj, ki nekatere vznemirjajo, drugih spet ne.

Kot je povedal Marjan Udvarc, referent za informatiko v novomeški Komunalni, je njihova programska oprema prilagojena, tako da ne pričakujejo težav. Tehnični direktor Marjan Kelvišar pa je dejal, da ne pričakujejo niti težav pri oskrbi s pitno vodo. "Sistemi delujejo samostojno in se krmilijo na lokalni ravni, medtem ko računalniki predvsem spremljajo stanje pri oskrbi z vodo. Tudi v času vojne so sistemi delovali, le pogostejši pregledi so bili potrebni. Ob prehodu v novo leto bomo imeli običajno dežurstvo, vsi vodje sektorjev pa bodo stalno dosegljivi," je povedal Kelvišar. Oskrba z vodo bi bila lahko motena le ob morebitnih izpadih električne energije. V tem primeru bi si pomagali z agregatom v Družinski vasi, toda višji predeli in okolica Novega mesta bi ostali brez vode.

V Komunalnem stanovanjskem podjetju Brežice pravijo, da so vsi najpomembnejši programi, ki jih uporabljajo, že bili prilagojeni na 4 mesta, vse ostale pa so prilagodili in opozorili programerje, da jih preverijo. Tudi podatke so za vsak primer pravočasno shranili. "Na staro leto bomo imeli običajno dežurstva, saj je ves sistem zgrajen tako, da se lahko vse upravlja tudi ročno. Menim, da prebivalci ne bodo ostali brez vode," je zagotovila direktorica KOP-a Vladka Kežman.

JUTRI NE BO PLAČILNEGA PROMETA

LJUBLJANA - Po zakonu o ureditvi plačilnega prometa za 31. december 1999 banke, pošte, hranilnice, agencija za plačilni promet in Banka Slovenije tega dne ne bodo opravljale plačilnega prometa. Vse obveznosti, ki zapadejo v plačilo 31. decembra 1999 se, tako predpisuje omenjeni zakon, štejejo za pravočasno poravnane, če jih dolžniki poravnajo 3. januarja 2000.

DONOSNI SKLADI KMEČKE DRUŽBE

LJUBLJANA - Med najbolj prodorne vzajemne sklade na vzhodno-evropskih trgih je novembrski The Wall Street Journal uvrstil tudi sklade, ki jih upravlja Kmečka družba. Na posebni lestvici, ki je merila donosnost v zadnjih petih letih, je s 111-odst. petletnim donosom prvo mesto pripadlo vzajemnemu skladu Galileo. Na lestvico najboljših donosov v Srednji Evropi v zadnjih treh mesecih so se uvrstili vsi trije skladi Kmečke družbe: Rastko na prvo mesto, Galileo na drugo in KD Bond na četrto. Galileo je najstarejši slovenski vzajemni sklad (od leta 1992) in danes tudi največji, saj dosega 55-odst. tržni delež.

KAKO VARNA JE NEK?

V naši edini jedrski elektrarni v Krškem bodo spremenili režim obratovanja in v skladu z dogovorom v okviru elektrogospodarstva zmanjševali svojo obratovalno moč tako, da bodo ob prehodu v novo leto delovali le s polovično močjo. Že takoj zjutraj 1. januarja bodo začeli moč spet povečevati. Kot so sporočili, na strojni in programski opremi elektrarne ni več neresenih problemov, ki bi lahko vplivali na zanesljivo in varno obratovanje ob prehodu v leto 2000.

Problem leta 2000 so v nuklearni začetki reševati pred dvema letoma, ko so oblikovali skupino strokovnjakov z različnih področij dela. Postopke so povzeli po ameriški upravi za jedrsko energijo, standardizirali strojno opremo in določili raven, pod katero niso več nabavljali niti vzdrževali stare opreme. Pri dobaviteljih so zahtevali potrdila, da s strojno opremo ob prehodu ne bo težav, prav tako tudi podatke o verzijah programske opreme, ki nima več težav z datumskim prehodom v leto 2000, tako da so nabavili in vgradili take ali novejšje verzije programske opreme. Pregledali so programsko opremo, ki je bila razvita posebej za NEK, program prehoda v leto 2000 pa so pregledali in pozitivno ocenili tudi predstavniki Mednarodne agencije za jedrsko energijo z Dunaja.

BANKE IN PRAZNIKI

NOVO MESTO - V skladu z urnikom poslovanja, ki ga je sprejelo Združenje bank Slovenije, bodo naše banke, enako kot ostale domače in mednarodne finančne ustanove, danes, v četrtek, 30. decembra, odprte le do 12. ure. Jutri, zadnji dan v tem letu, bodo banke zaprte. Banke bodo strankam spet odprle vrata v ponedeljek, 3. januarja 2000.

Elektrarne spet na čakanju

Pogajanja o koncesijski pogodbi so se končala neuspešno - Bo Slovenija sploh gradila verigo HE na Savi?

LJUBLJANA - Sredi prejšnjega tedna se je vladna pogajalska skupina dokončno razšla z izbranim koncesionarjem za gradnjo hidroelektrarn na spodnjem toku reke Save - družbo Sava, d.o.o. Kot je zatrdil državni sekretar za energetiko in vodja pogajalcev za državo dr. Robert Golob, to pomeni, da se elektrarne ne bodo gradile s tem koncesionarjem.

Potem ko je koncesijska pogodba za gradnjo padla v vodo, se je tudi jasno pokazalo, da v državi sploh ni trdne odločnosti za gradnjo. Po besedah dr. Goloba naj bi o tem ponovno odločala vlada, če pa bo ponovno objavljen razpis za podelitev koncesije, bo po njegovem šlo za koncesijo na naravnem viru, pri tem pa bodo po vsej verjetnosti imele pred-

nost domače rešitve. Vse bolj prevladuje mnenje, da bi 6 milijard dolarjev kapitala, kolikor ga je ponujal avstrijski partner v družbi koncesionarki, lahko zagotovile tudi Savske elektrarne same. Vse preostali denar za naložbo naj bi bil namreč v obliki vložitve HE Vrhovo (12 milijard dolarjev) oz. posojil (čez 40 milijard dolarjev).

Gradnja verige hidroelektrarn je tako spet na čakanju in ne ve se, za kako dolgo. Med podjetji, ki so željno čakala veliko naložbo, je spet negotovost, veliko nejevolje pa je še posebej v posavski regiji, ki jo dolgotrajno mencanje okoli projekta že močno ovira pri razvoju. Bodo Posavci morali še enkrat skozi vso zgodbo o gradnji HE?

B. D. G.

Toni Koršič

vladuje veleposestniška pridelava (posesti bivših kombinatov), je prepričan, da bo država morala poiskati ustrezno rešitev. V sadjarski zadrugi so veseli, da so jih od zaključku priprav pogajalskih izhodišč za kmetijstvo povabili k sodelovanju. Navsezadnje prav v Brežice in v to edino tovrstno organizacijo pridelovalcev pripeljejo marsikatero delegacijo iz Unije. Organizacije pridelovalcev so v EU oblikovane po točno določenih normativih. Med drugim morajo dosegati 70 odst. pridelave neke kulture na območju, določeno število članov (50) in določen promet (milijon evrov). Vsi ostali pridelovalci na tem območju se morajo podrežati pravilom organizacije.

Slovenija bo v kratkem času morala vzpodbuditi organiziranost pridelovalcev v kmetijstvu, saj bo le tako vedela, koliko in kaj se sploh prideluje v državi. Na primeru presežkov v prasičereji in

Če bo vse po sreči, bodo bankomati delali tudi med prazniki

li delovanje šalterskih terminalov, plačilnega prometa in vseh tipičnih transakcij. Delamo po posebnem programu prehoda v leto 2000, ki med drugim predvideva tudi dežurstva informatikov in operativnih delavcev z vseh področij poslovanja banke. Banka bo kot posebno obliko varnosti vse pomembne podatke hranila tudi

PREVIDNE NAPOVEDI

LJUBLJANA - Najnovejša ankete, ki jih štirikrat na leto med gospodarstveniki iz industrije in trgovine opravlja služba za konjunkturo in ekonomsko politiko pri Gospodarski zbornici Slovenije, kažejo, da so direktorji proti koncu leta veliko bolj previdni v optimističnih napovedih za prihodnje leto. Napovedujejo realno, toda bolj umirjeno rast proizvodnje, izvoza in naročil. V industriji spet precej več podjetij napoveduje zmanjševanje števila zaposlenih, obeta pa se več naložb, boljše dostopnost do bančnih posojil in morda tudi večja likvidnost. Večje tudi napovedi zniževanja prodajnih cen, zlasti v industriji, ki bodo zoostrele konkurenčne razmere.

izven računalnikov," je sporočil Marko Švent iz službe za odnose z javnostjo.

V družbi Varnost, d.d., iz Novega mesta bodo ob prehodu v novo leto dodatno pripravljeni, saj bo vseh 64 zaposlenih dosegljivih v vsakem trenutku. "Človek je v takih primerih najbolj zanesljiv in lahko dosti naredi," pravi direktor Janko Hrovat. Meni, da so alarmne naprave pripravljene in bodo normalno delovale, v primeru izpada elektrike imajo rezervne napajalnike, sicer pa računajo na dodatne kontrole s svojimi zaposlenimi.

BREDA DUŠIČ GORNIK

V REVOZU 10.000 DELOVNIH UR

V novomeškem Revozu so do konca novembra prilagodili vso opremo, pripravili pa so tudi načrt prehoda. Preko novega leta bo dežurnih več oseb, kot je običajno, vodje skupin pa bodo morali biti dosegljivi po telefonu. "To leto bomo s proizvodnjo začeli dva dni pozneje kot ponavadi, da bi lahko vse pripravili. 31. decembra in 1. januarja bomo vso računalniško opremo zaprli proti uporabnikom in poskrbeli za varnostno kopiranje. Veliko smo testirali, še posebej med dopusti, ko smo prestavili in simulirali prehod v leto 2000, kljub vsemu pa tveganje še obstaja pri povezavi več delnih sistemov v celoto. Ne vemo, ali bo cela tovarna delala s temi povezavami in ali bo delal ves Renault," pravi v teh dneh vodja informatike in organizacije Vlado Starič. V Revozu so začeli s pripravami na reševanje problema leta 2000 pred dvema letoma, za neposredne naložbe v te namene so porabili 800 tisoč mark in opravili okrog 10.000 delovnih ur.

ŠTUDENSKI SERVISI IZDAJAJO NOVE NAPOTNICE

NOVO MESTO - Kot sporočajo iz Študentskega servisa Novo mesto, so po pravilniku o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (ULRS št. 48/99) od 19. decembra dolžni izdajati nove napotnice za delo. Poudarjajo, da napotnic ne bo mogoče dobiti, če poleg že veljavnih pogojev študenti ali dijaki ne bodo predložili osebne dokumenta (osebne izkaznice ali potnega lista). Na napotnici mora biti po novem izpisana številka tega dokumenta, da lahko delodajalec preveri, ali je oseba z napotnice res tista, ki bo opravljala delo. Poleg tega mora delodajalec študentu oz. dijaku povedati rok za izvršitev dela (od dne do dne). Napotnico je treba dvigniti pred pričetkom dela, kajti prejemki za delo pred dvigom napotnice se ne štejejo kot študentski prejemki. Napotnice so v štirih izvodih: četrtega mora delodajalec potrditi z žigom in podpisom in izročiti študentu, takoj ko prične z delom.

KMETIJSTVO

MOJ DEDEK

Mojemu dedku je ime Jože in vsi vnuki ga kličemo ata Jože. Z njim mi je zmeraj lepo. Večkrat me vzame s seboj v vinograd v Zadrugo. Tam hodiva po terasah, ogledujeta trte in grozdje. Vedno se veliko pogovarjaja. Kar ga vprašam, mi odgovori in razloži. Večkrat mi pripoveduje o svojem otrostvu, ki je bilo precej drugačno od mojega. Vesel je, če mu pomagam pri kakšnem delu. Z mano ima veliko potrpljenja in me nauči vedno kaj novega. Če kaj uspišim, me tudi okrega. Želim si, da bi me ata Jože še velikokrat vzel s seboj. Zelo ga imam rad in sem nanj zelo ponosen. Ponosen sem tudi, da nosim njegovo ime - Jože Frelih.

JOŽE FRELIH, 4.r.
OŠ dr. Pavla Lunačka, Šentrupert

PLAN PRIDELAVE ZELENJAVE

RIBNICA - Ribniška kmetijska svetovalna služba bo 5. januarja organizirala interni sestanek s pridelovalci zelenjave. Sestanek bo vodila kmetijska svetovalka, specialistka za zelenjavo Ana Ogorelec. S pridelovalci se bodo dogovorili o planu pridelave za prihodnje leto in novih možnostih za pridelavo zelenjave.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi zadnji ponedeljek v letošnjem letu je bila novomeska tržnica dobro založena. Cene so v glavnem ostale nespremenjene. Korenje in kolerabo je bilo mogoče dobiti po 200 do 250 tolarjev kilogram, krompir po 70, fižol po 300 do 500, česen po 500, čebulo v rešči po 250, zeljnate glave za sarmo po 300, repo po 200, peteršilj po 1000, zeleno solato po 300, kislo zelje po 300, zeljnate glave po 100, jabolka po 80 do 100, jabolčne krhlje pa po 800 in kilogram orehovic jedrc po 900 do 1.100 tolarjev kilogram. Na voljo je bilo tudi žganje - liter je stal 800 tolarjev - ter domača ajdova moka - za kilogram je bilo potrebno odšteti 400 tolarjev. Merica majarona je stala 150 tolarjev, za šop bele omele, je bilo treba odšteti 300 tolarjev, smrekov venček je stal 500, šopek teloha in šopek suhega cvetja pa 200 tolarjev.

kmetijsko svetovanje

Vloge za pavšalno nadomestilo podaljšane

Kmete, ki niso vključeni v sistem davka na dodano vrednost kot davčni zavezanci, ampak so pridobili dovoljenje za uveljavljanje pavšalnega nadomestila, obveščamo, da jim ni potrebno vlagati prošnje za podaljšanje dovoljenja, kot je bilo prvotno predvideno v Pravilniku o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, ker jim bodo dovoljenje avtomatično podaljšali. O tem bodo v kratkem dobili pisno obvestilo po pošti. Hkrati bodo prejeli tudi obrazce za obračun pavšalnega nadomestila, ki jim je bilo izplačano v letu 1999. Vloge za dovoljenje morajo oddati le tisti kmetje, pri katerih so nastopile spremembe (na primer da želijo pridobiti pavšalno nadomestilo za pridelke, za katere ga do sedaj niso imeli).

Morebitnim zamudnikom, ki še niso pridobili dovoljenja, izpolnjujejo pa zahtevane pogoje (ti se nanašajo na potreben minimalni obseg kmetijskih površin v lasti ali zakupu), svetujemo, da to storijo čimprej. Pravica do pavšalnega nadomestila se spleča vsem kmetom, ki niso davčni zavezanci in ki vsaj del pridelka prodajo davčnim zavezancem. Vloge za pridobitev pavšalnega nadomestila so na voljo v davčnih uradih in njihovih izpostavih. Dovoljenje za pavšalno nadomestilo daje kmetom, ki ga pridobijo, pravico do izplačila (4 %) dodatka na prodajno ceno pridelkov, ki jih prodajajo davčnim zavezancem (na primer zadrugi, trgovini, gostincem). Kmetje, ki imajo pavšalno nadomestilo, imajo torej za 4 % bolj plačane kmetijske pridelke kot kmetje, ki tega dovoljenja nimajo. Pavšalno nadomestilo se lahko uveljavlja samo na podlagi dovoljenja, katerega fotokopija mora biti priložena računu, da izplačano pavšalno nadomestilo davčni zavezanec lahko uveljavlja kot vstopni davek. Obveznost imetnikov dovoljenja pa je, da ob koncu leta oddajo obračun izplačanih pavšalnih nadomestil za preteklo leto in da hranijo račune z izplačanim pavšalnim nadomestilom 10 let.

TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana
Oddelek za kmetijsko svetovanje Novo mesto

Blagoslov kljub ledu dobro obiskan

V Dolenji Stari vasi tokrat že 141. blagoslov konj, prvi zapisi o tem pa segajo v leto 1711 - Najmlajši, 3-letni Žiga, je prišel v Staro vas z Rake - Kljub slabemu vremenu se je zbralo kar 114 konj

DOLENJA STARA VAS PRI ŠENTJERNEJU - Čeprav je jutro po božiču zaradi dežja in zmrzali napovedovalo kaj klavrn šefanji dan, je bilo kmalu jasno, da konjenikom slabe vremenske razmere ne morejo do živga. Na šentjernejskem hipodromu se jih je iz šentjernejske in okoliških občin zbralo kar 114 in se od tam na čelu s praporščakom - tokrat je ta čast pripadala Starovaščanu Francu Zalokarju - in šentjernejsko godbo odpravilo na božjo pot v Dolenjo Staro vas do cerkve, v kateri je poleg Frančiška tudi sv. Štefan, zavetnik živali.

Tradicija blagoslova konj na štefanovo, to je 26. decembra, sega v šentjernejski fari v leto 1711, vendar krajevna kronika ne beleži, ali je bilo to v samem šentjerneju ali v Dolenji Stari vasi, bilo je pač na šentjernejskem polju. Blagoslov konj omenja tudi Valvasor. Običaj se ni prekinil niti med drugo svetovno vojno, ko je bil od oblasti uradno prepovedan: zbrali so se najpogumnejši fantje in mošje, zajahali konje, pojezdili okrog cerkve in se vrnili na svoje domove.

V preteklosti so štefanovo praznovali z bogatejšimi šegami, kot so vožnja z vozovi, ježa okrašenih

konj po okolici in okoli cerkva, offer lesenih, voščenih ali železnih konjičkov, darovanje sveč, denarja, blagoslavljanje soli, vode, ovsa in konj, celo kri so puščali konjem, po žeganju pa sta bila v teh krajih tudi dirka in živilski sejem. Čeprav običaj danes ni več tak kot nekoč, pa se iz leta v leto tradicija nadaljuje in prav na šentjernejskem polju, kjer naj bi bila konjska božja pot najbolj znana in najimenitnejša na Slovenskem, romanje postaja vse bolj tudi turistična zanimivost. Navsezadnje, štefanovo je za občinskim praznikom jernejevimi drugi največji praznik v občini.

NAJMLAJŠI - V Dolenjo Staro vas sta na ponjui prijezdila tudi najmlajša udeležena tokratne konjske božje poti, 3-letni Žiga Zupancič z Rake in 5-letni domačin Julijan Zupancič.

Tudi letos so rejci konj in tisti, ki konje ljubiteljsko jezdi, štirinožne prijatelje dobro očedili, jezdec so si oblekli uniformirana ali običajna oblačila in se s povorko odpravili k cerkvi, kjer je pod slavo lokom z napisom "Sveti Štefan, prositi ti, da bi naši konji zdravi b'li", maševal župnik Anton Tipin. A z mašo se praznik še ni končal.

Kot novost je letos v povorki sodelovalo tudi 27 članov šentjernejske konjenice, to je najmlajšega društva v občini. Pod praprom te konjenice je jezdil tudi župan občine Franc Hudoklin.

Sledila sta namreč obvezna malica in kozareček domačega, za kar so poskrbeli domači gostilničarji in letošnji organizatorji štefanovega gasilsko društvo Dolenja Stara vas in občina Šentjernej.

T. JAKŠE GAZVODA

Pri odkupu mleka omejitev le kakovost

Na seminarju o govedoreji v Ribnici so največ časa posvetili mleku - Ljubljanske mlekarne obljubljajo najvišjo odkupno ceno

RIBNICA - Enodnevna seminarja o govedoreji, ki ga je pred nedavnim organizirala ribniška kmetijska svetovalna služba, se je udeležilo kar 70 kmetov iz ribniške in kočevske občine. Seminar ni bil obvezen, zato organizator tako veliko udeležbo pripisuje velikemu zanimanju kmetov za ohranitev proizvodnje mleka, saj so na seminarju, na katerem so predstavili kmetijsko gozdarsko zbornico in spregovorili tudi o pitanju govedi in reprodukciji pri kobilah, posebno pozornost posvetili trenutno aktualni problematiki v zvezi z mlekom.

Mag. Janez Koprivnikar iz Kmetijskega zavoda Ljubljana je govoril o higieni pri pridobivanju mleka, ki je ob hlajenju ključnega pomena za kakovostno mleko.

Kot je povedal vodja odkupa pri Ljubljanskih mlekarnah Andrej Kos, je kakovost mleka na območju Ribnice zadovoljiva, saj je v 85 odstotkih mleka do 100.000 mikroorganizmov in v 83 odstotkih do 400.000 somatskih celic v mililitru mleka. Opozoril pa je, da kmetje še vedno ne razlikujejo med mikroorganizmi, število katerih je možno, kot je povedal že Koprivnikar, sanirati v enem dnevu, če se izvede temeljito čiščenje molzne opreme, preveri delovanje molznega stroja, opravi zamenjavo izrabljenih delov in upoštevajo pravilni postopki pred in med molžo in po njej, ter somatskimi celicami, ki pa so odraz zdravia krav in je zato za sanacijo potrebno več časa in tudi denarja.

Ob predstavitvi odkupa mleka na območju KZ Ribnica je Kos povedal, da se 73 odst. odkup-

ljenega mleka zbira v vaških zbiralnicah, 27 odst. pa v individualnih hladilnih bazenih. Poudaril je, da bodo prihodnje leto morali delati več na tem, da bi si kmetje nabavili lastne prevozne hladilne bazene, in da bodo Ljubljanske mlekarne omogočale individualno oddajo mleka, če bo količina dnevno oddanega mleka vsaj 80 litrov ob obveznem pogoju, da je mleko ohlajeno. V zvezi z navedbo, da je na območju ribniške občine 350 rejcev, ki imajo skupno 960 krav, kar pomeni le 2,7 krav na rejca, je izrazil prepričanje, da se bodo nekateri morali kmetovanju odpovedati ali pa si poiskati dodaten dohodek. Glede ločenega zbiranja mleka in prevzema na dva dni je povedal, da ga vsaj še v prihodnjih treh letih ne predvidevajo, glede odkupa in cene mleka pa je zagotovil, da bodo odkupili vse mleko, ki bo ustrezalo kakovosti, ter da bodo ob sprejemu tržnega oblikovanja odkupne cene mleka od vseh mlekarne mleko najboljše plačevali Ljubljanske mlekarne.

M. LESKOVŠEK-SVETE

LEDENA TRGATEV - Na badnjak, kot pravijo v Beli krajini dnevu pred božičem, so Bahorjevi iz Dragovanje vasi v vinogradu ob vasi pri sedmih stopinjah pod ničlo na 400 trtah - sicer jih imajo v svojih vinogradih okrog 4.000 - potrgali še zadnji laški ržling. Iz okrog sto litrov mošta bodo prvič donegovali ledeno vino, medtem ko so sicer že poznali po odličnih vinih posebnih trgatev. Kot je povedal gospodar Zdravko, bodo z ledenim vinom še popestrili bogato ponudbo na družinskem kmečkem turizmu. Na fotografiji: Barbara in Zdravko Bahor med trgatvijo v mrazu. (Foto: M. B. J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Nega vina naj bo stalna skrb

(Nadaljevanje)

Za večino belih vin nam je željeni značaj vina takoj pred očmi: svežina, rodnost in čimprejšnja primernost za prodajo. Rdeča vina pa omogočajo glede na vinski stil najmanj dve možnosti, ki sta pogojeni z dolžino alkoholnega vrenja na jagodnih kožicah: mlada, enoletna vina, lahkotna, z manj taninskimi snovmi, takoj pitna; klasična rdeča vina, z večjo vsebnostjo taninov in možnostjo razvoja kakovosti z daljšim zorenjem.

Letnik 1999 omogoča pridelavo odlične kakovosti obeh navedenih slogov rdečih vin. Povprečni letniki so primernejši za "enoletna" vina, ker nezreli tanini grozdja ne omogočajo kakovostnega razvoja oziroma je domet takih vin krajši. Tistim vinogradnikom, ki so modro frankinjo prešli šele takrat, ko je popolnoma povrela na tropu in je sedaj v dobrem stanju (nizke hlapne kisline brez oksidacije), priporočam zorenje vina v dotočenem sodu vsaj 6 mesecev. Prosti SO₂ vina na zorenju naj ne pade pod 15 mg/l. Letnik 1999 ima praviloma pH nad 3,0, torej so pogoji za biološki razkiss dani.

Odlične modre frankinje z zadostno taninsko osnovo potrebujejo jabolčno-mlečni razkiss. Kolikor že ni stekel pred zimo, je potrebno računati z njim na pomlad. Za vina, ki se stekleničijo, je v naših razmerah boljše, da se jabolčna kislina v celoti spremeni v mlečno. Tak vina potrebujejo tudi manjšo zaščito z žveplom pred stekleničenjem, ker ni nevarnosti, da bi do naravnega razkisa prišlo v steklenici. Zato bi višja raven prostega SO₂ za modre frankinje, ki so prekisle in želimo, da se same razkissajo, blokirala razkiss. Nevarnost je tudi, da nam vino postopoma neopazno ok-

sidiira v sodu, če nam SO₂ pade pod 10 mg/l in če vina redno, ko sod dolivamo (tedensko), ne poskušamo. Poskušnje ob sodu v zidanci so nenatančne. Vzorec vina odnesimo v stanovanje, kjer ni močnih vonjev (kuhinja), in sede, v pravem kozarcu, ugotovljajmo čistost arome, odsotnost nevninskih vonjav, čistost okusa in razvoj vina.

Načrtovanje stekleničenja vina ne sme biti od danes do jutri. Nikoli ne smemo računati, da bodo vse steklenice popite v naslednjega pol leta. Posebno buteljčna vina je nujno pripraviti za dolgo dobo. Recimo, da smo vse steklenice v stanovanje na beljakovine, vinski kamen, dali vinu čas, da je lepo dozorelo in ga stekleničili šele takrat, ko je vino doseglo svoje mu ustrojno primerno kakovost, spregledali pa smo, da je vinu padel prosti SO₂ pod 15 mg/l in smo to v naglici popravili šele pred stekleničenjem. Stekleničenje izpostavlja vino zraku. Sveže dodani SO₂ izpuhti pri natakanju vina v steklenice. Kisik, ki ga vino obvezno dobi pri vsakem stiku z zrakom, oksidira del SO₂, zato se raven prostega SO₂ ob stekleničenju v vsakem primeru zniža. Vsaj mesec dni pred stekleničenjem moramo preveriti stanje SO₂ v vinu, če ga že nimamo stalno pod kontrolo. Ni priporočljivo z enim žveplanjem dvigniti raven SO₂ na 40 do 45 mg/l postega, kolikor ga je priporočljivo imeti ob stekleničenju. Posebno pri rdečih vinih močan dodatek SO₂ v vino prizadene barvo. Zato je priporočljivo postopno žveplanje, tudi pri belih vinih. En teden pred stekleničenjem mora biti doseženo ravnotežje med skupnim in prostim SO₂, oziroma vino mora imeti stabilno vsebnost prostega SO₂.

Poleg sreče in zdravlja vam, vinogradniki, želim, da vas v letu 2000 ne bi bolela glava niti zaradi žvepla v vinu niti zaradi slabe prodaje!

(Konec nadaljevanja)
Dr. JULIJ NEMANIČ

50 POHODNIKOV NA ŠTEFANOVEM POHODU

ČATEŽ PRI TREBNJEM - Organizator Štefanovega pohoda, Vinogradniško-turistično društvo Čatež pod Zaplazo, je naštel na nedeljskem pohodu okrog 50 ljudi. Večina jih je prehodila v prijetnem razpoloženju vse tri društvene pešpote: Temenica-Debeli hrib-Primskovo-Zagrič-Čateška Gora-Sejenice-Trebanjski Vrh-Zemljica-Nišče-Krvica-Čatež.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Kako lepo narežemo pečenko

Velike kose mesa, ki ne gredo v ponev, pečemo na velikem plitvem pekaču v pečici. Pečak oplakemo z mrzlo vodo, naj položimo pečenko in vse skupaj postavimo v vročo pečico. Med pečenjem kos mesa večkrat oblijemo z izcejenim mesnim sokom in po potrebi dolijemo vodo, sicer bi se pečenka preveč izsušila. Po določenem času meso obrnemo. Vse dodatke, s katerimi želimo pečenki izboljšati okus, dodamo pol ure pred koncem pečenja. Perutnino vedno pečemo s prsnim delom navzdol, po polovici peke pa kos obrnemo in spečemo do konca. Najboljši način pečenja mesa je v posodi s pokrovom, v pekaču iz žgane gline ali v alu foliji. V navedenih primerih pečenja pa meso natremo z dodatki že na začetku. Pečenje najlaže nadziramo s toplomerom za meso. Na primer: rostbif je pri temperaturi 45° še krvav, pri 60° rožnat in pri 80° C prepečen.

Ko je meso pečeno, ga pustimo najmanj 10 minut zavito v alu folijo, da se sok enakomerno porazdeli po mesu. Poleg velike deske potrebujemo tudi velik oster nož, vilice z dvema rogljema in škarje za perutnino. Pečenko pritiskamo ob desko s plosko stranjo vilic, z zabadanjem bi namreč izteklo preveč soka. Meso režemo

vedno pravokotno na smer vlakna. Manjše kose pečenke pa režemo poševno, da dobimo večje rezine. Če ima pečenka kost, je smer rezanja odvisna od kosti. Pri pečenki s hrbtno zarežemo najprej na obeh straneh vzdolž kosti, nato pa kosa mesa razrežemo na poševne rezine. Veliko stegno razrežemo tako, da mesnato stran stegna režemo navpično proti kosti in do kosti na rezine. Nato kost obrnemo in zrežemo meso na drugi strani vzporedno s kostjo na rezine. Svinjsko pečenko položimo z oskorjenim delom navzgor. Nato hrustljavo pečeni del odrežemo v enem kosu, ostalo pa zrežemo na rezine.

Vročo narezano pečenko ponudimo na ogretem pladnju. Če bomo pečenko ponudili hladno, jo takoj po pečenju zavijemo v alu folijo, dobro ohladimo in postavimo v hladilnik. Kot prilogo ponudimo k pečenemu svinjskemu plečetu, mešano sezonsko zelenjavo prikuho in peteršiljev krompir, k pečenemu puranu ponudimo krompirjeve cmoke in prikuho iz rdečega zelja z jabolki, k pečenji dvijačini priložimo brusnice, prikuho iz brstičnega ohrovtja in ocvrte krompirjeve krole, k jagnječemu stegnu pa damo pečen krompir z rožmarinom in solato iz stročjega fižola.

Zgodovinar dolenskih korenin

V parku ribniškega gradu so odkrili spomenik univerzitetnemu profesorju in zgodovinarju dr. Metodu Mikužu - V zbirki Historia izšel Mikužev zbornik

RIBNICA - V parku ribniškega gradu poleg med spomeniki znamenitih mož stoji nov spomenik, doprni kip dr. Metoda Mikuža, profesorja, dekana Filozofske fakultete in zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani. Spomenik so slovesno odkrili v sredo, 22. decembra, v sklopu prireditve, ki sta jih pripravila Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete in ribniška občina v počastitev 90-letnice Mikuževega rojstva. Ob tej priložnosti so v bližnji Miklovi hiši predstavili tudi publikacijo Mikužev zbornik.

Spomenik, delo akademskega kiparja Draga Tršarja, je odkril dekan Filozofske fakultete prof. dr. Ludvik Toplak, slavnostni govornik mag. Brane Kozina pa je na slovesnosti poudaril, da je odkritje spomenika zahvala znanstveniku in pedagogu, čigar življenjska pot je močno povezana z Ribniško dolino. Dr. Mikuž se je vse življenje imel za Dolenjca, vedno se je rad vračal v kraje, od koder je bila doma njegova mati, na Žukovem je preživel jesen svojega življenja in po lastni želji počiva na vaškem pokopališču v Ortneku.

Življenjska pot dr. Mikuža (rodil se je v Prečni pri Novem mestu) ter njegovo znanstveno in pedagoško delo so ob drugih številnih prispevkih zajeti v zborniku, ki ga je izdal Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete. Slovenski zgodovinarji namreč gojijo lep običaj, da osebnostim, ki so posebej zaznamovale slovensko zgodovino, prispevajo k njegovega razvoju, izrazijo spoštovanje in zahvalo z izdajo zbornika, ki nosi njihovo ime. Med take osebnosti nedvomno spada prof. dr. Mikuž, saj je kot univerzitetni učitelj obče zgodovine in zgodovine narodov Jugoslavije po prvi svetovni vojni od leta 1947 pa vse do upokojitve leta 1980 na univerzi vzgajal rodove zgodovinarjev, spodbujal raziskovanje novejših zgodovine in sam opravil pomembno znanstvenoraziskovalno delo. Med drugim je napisal temeljne pregledne za predvojni, medvojni in povojno obdobje novejših narodne in obče zgodovine ter oblikoval izhodišča za raziskovanje sodobne zgodovine. Uredniki zbornika, Zdenko Čepič, Dušan Nečak in Miroslav Stiplošek, so

ODKRITJE SPOMENIKA - Spomenik je odkril prof. dr. Ludvik Toplak (na sliki desno), slavnostni govornik pa je bil mag. Brane Kozina.

vine narodov Jugoslavije po prvi svetovni vojni od leta 1947 pa vse do upokojitve leta 1980 na univerzi vzgajal rodove zgodovinarjev, spodbujal raziskovanje novejših zgodovine in sam opravil pomembno znanstvenoraziskovalno delo. Med drugim je napisal temeljne pregledne za predvojni, medvojni in povojno obdobje novejših narodne in obče zgodovine ter oblikoval izhodišča za raziskovanje sodobne zgodovine. Uredniki zbornika, Zdenko Čepič, Dušan Nečak in Miroslav Stiplošek, so

k sodelovanju povabili zgodovinarje, nekdanje Mikuževe študente, ki so napisali 32 prispevkov. Najobsežnejši del zbornika zavzemajo razprave, ki osvetljujejo probleme iz vseh obdobjih sodobne zgodovine, druga skupina prispevkov osvetljuje podobe Ribniške doline v novejši dobi, uvodni del in sklepni članki z bibliografijo pa dopolnjujejo številne prikaze Mikuževega znanstvenopedagoškega dela in njegove življenjske poti. S spominsko ploščo na Mikuževi hiši na Žukovem, ki so jo postavili letošnjega septembra, s spomenikom v Ribnici in z izdajo Mikuževega zbornika je dr. Metod Mikuž dostojno počaščen in zapisan v javni spomin.

M. MARKELJ

KRKIN SPEV GLASBI - Mešani pevski zbor Krka pod vodstvom Sonje Čibeje je v sredo, 22. decembra, zvečer privabil v veliko dvorano Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu veliko število ljubiteljev zborovskega petja, ki se jim je obisk koncerta, nazvanega Spev glasbi ob prelomu tisočletja, poplačal z lepim kulturnim doživetjem. Zbor je v dobro zastavljenem in režiranem nastopu odpel šest priredb slovenskih ljudskih pesmi, Beethovno Odo radosti in morda nekaj malega preveč ameriških pesmi, nekatere tudi z instrumentalno spremljavo. Gost večera je bil pesnik Tone Pavček, ki je v pogovoru z voditeljema prireditve, igralcema Slavkom Cerjakom in Dragico Potočnjak, z značilno zanesenostjo in poetičnostjo spregovoril o glasbi, poeziji, vinu in vinski trti, ki da raste na srcu Dolenjca, ter rodni Dolenjski, "najbolj čisti in najbolj muzikalni pokrajini". (Foto: MiM)

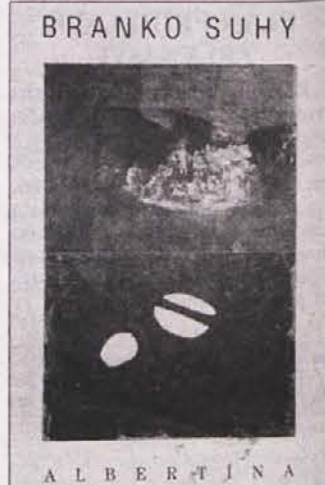
Suhyjeve grafike v Albertini

V znameniti Albertini na Dunaju je na ogled velika pregledna razstava 75 grafik novomeškega umetnika Branka Suhyja - Obsežen katalog v nemščini

Minevaajoče leto se v osebno biografijo akademskega slikarja Branka Suhyja iz Novega mesta in hkrati v anale uveljavljanja sodobne slovenske likovne umetnosti v svetu vpiše kot izredno uspešno. Pregledni razstavi Suhyjevih grafik v rimski galeriji Spazio Blu v septembru in oktobru je sledil še pomembnejši prodor tega umetnika v svet. V znameniti Albertini na Dunaju, kjer v največji grafični zbirki v Srednji Evropi hranijo že več kot sto Suhyjevih grafik, so v začetku decembra odprli veliko pregledno razstavo njegovih grafik. Suhy je tako postal po Zoranu Mušiču drugi slovenski umetnik, čigar razstavo so postavili v Albertini.

Na razstavi je na ogled 75 grafičnih listov, ki ponujajo dobro zasnovan pregled Suhyjeve grafične ustvarjalnosti od leta 1973, ko je nastala kopija Rembrandtove jedkanice, kasneje nadgrajena s kavinim zrnem v grafični list Črna-belo, pa do konca letošnjega leta z grafiko 2000. Že zgodnja dela kažejo odločno umetniško usmeritev v zahtevne grafične tehnike (suha igla, akvatinta, akvatinta v barvi, bakrorez in njegove kombinacije), ki jim je ostal zvest vse do danes, ter odkrito željo po kreativnem nadgrajevanju najzlahtnejše evropske grafične tradicije. Suhy se je v tem oziru napajal pri starih mojstrih, kot so Dürer, Rembrandt in Goya, medtem ko je od velikih umetnikov tega sto-

letja (Picasso, Miro, Tapes, Johns) prevzemal umetniške oblike, ki so jih ti ustvarili, vendar jim je v svobodni igri dal "nov izraz in pomen z resnim in hkrati igrivim poudarjanjem skrivnostnega ter simboličnega značaja objektov, ki jih predstavlja onkraj njihovih formalnih značilnosti", kot je zapisal poznavalec Suhyjeve umetnosti, direktor dunajske Albertine Konrad Oberhuber. Zanj je Branko Suhy "nedvomno najpomembnejši grafik svoje generacije v Sloveniji in eden najboljših v Evropi". Suhy črpa iz umetnosti, predmetov in življenja okoli sebe zmeraj nove in drugačne navdihe ter kot občutljiv kronist dogajanja izpisuje doživljanja in svet okoli sebe z značilnim likovnim jezikom, ki je plod njegovega vztrajnega študija in dela.

Naslovnica kataloga Suhyjeve dunajske razstave.

Tudi dunajsko razstavo je tako kot rimsko pospremljal zajeten katalog z reprodukcijami vseh razstavljenih in tistih Suhyjevih grafičnih listov, ki jih hranijo v Albertini. Spremlja besedila, ki so napisala Victoria Martino, Konrad Oberhuber in Igor Zidič.

M. MARKELJ

Vrata muzeja široko odprta

Dolenjski muzej nudi vrsto ugodnosti imetnikom muzejske izkaznice - Za odrasle in šolarje - Prednovoletno srečanje

NOVO MESTO - Dolenjski muzej je edini od slovenskih muzejev, ki je v skrbni za kar najboljše sodelovanje in povezovanje z javnostjo uvedel muzejsko izkaznico. Imetnikov izkaznice za odrasle je okrog 150, medtem ko se število imetnikov letne šolske muzejske izkaznice vsako leto vrta med osemsto in tisoč. Z muzejsko izkaznico je ob plačani letni članarini ogled vseh razstav zastoj, nakup katalogov in drugih publikacij Dolenjskega muzeja pa cenejši. Vsako leto muzej pripravi tudi vodeno ekskurzijo (letos so si ogledali naravno in kulturno dediščino Kočevskega Roga). Vse to so ugodnosti, ki iz leta v leto širijo vrste prijateljev osrednje dolenjske muzejske ustanove.

Ob koncu leta v muzeju pripravijo tudi tradicionalno srečanje imetnikov muzejske izkaznice. Letošnje je bilo v sredo, 22. decembra. Udeležence je najprej pozdravil direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj in jim ob tej priložnosti poleg prazničnih voščil sporočil tudi novost, da imajo z novim letom prost vstop tudi na vse razstave Muzeja novejših zgodovine v Celju, nato pa je sledil prikaz stereoskopskih Jakčevih diapositivov Božidarja Jakca. Letošnje leto je bilo v Dolenjskem muzeju izrazito v znamenju Božidarja Jakca, ki mu je Dolenjski muzej posvetil vrsto dejavnosti.

M. MARKELJ

Direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj v družbi z rednim sodelavcem arhitektom Jovom Grobovškom in zgodovinarjem Tomom Dobovškom.

Stereoskopsko fotografijo je predstavil Mitja Vidmar, član Slovenskega stereoskopskega društva, projekcijo pa je s komentarjem pospremlil Sarival Sosič, avtor razstave o Jakcu kot fotografu in filmarju. Za zaključek srečanja so si imetniki muzejske izkaznice ogledali omenjeno razstavo in se zadržali ob prigrizku.

MiM

S PEVCI IN GODBO

DOBOVA - Kulturno društvo Franca Bogoviča je v nedeljo, 26. decembra, ob šestih zvečer pripravilo božično-novoletni koncert, na katerem so nastopili: mešani pevski zbor KD Franca Bogoviča pod vodstvom Franca Keneta, mladinski pevski zbor osnovne šole Dobova pod vodstvom Pavle Bunetič, mešani in mladinski pevski zbor kulturnega društva Zvezda pod vodstvom Estere Cetin ter gasilska godba na pihala Loče z dirigentom Danielom Ivšo.

NOVOLETNO VOŠČILO

KRŠKO - Pihalni orkestri iz Posavja so v torek, 28. decembra, ob sedmih zvečer v kulturnem domu Krško pripravili koncertno novoletno voščilo. Nastopili so pihalni orkester Videm pod vodstvom Draga Gradiška kot gostitelj in pihalni orkestri s Senovega (dirigent Janez Cigler), iz Kostanjevice (dirigent Toni Homan) in mladinski pihalni orkester krške glasbene šole pod vodstvom Francija Arha.

NOVOLETNI KONCERT KRKINEGA ORKESTRA

NOVO MESTO - Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže že vrsto let ob koncu leta pripravi tradicionalni novoletni koncert, ki mu vsakič prisluzne veliko ljudi. Prav zaradi velikega zanimanja so letošnji novoletni koncert namesto v dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine pripravili v večji športni dvorani Leona Štuklja. Orkester je pod vodstvom dirigenta Mira Sajeta in v sodelovanju s solistkami Marjetko Podgrosšek Horžen in Mojco Saje ter s plesalci Plesnega centra Dolenjske v torek, 28. decembra, pripravil pester in zanimiv glasbeni dogodek.

KONCERT TREBANJSKE GODBE

TREBNJE - Včerajšnji večer v športni dvorani tukajšnje osnovne šole je bil v znamenju glasbe, petja in plesa. Občinski pihalni orkester Trebnje, ki ga vodi prof. Igor Teršar, je pripravil tradicionalni novoletni koncert pod naslovom Z godbo v novo tisočletje, k sodelovanju pa so povabili še mladinski orkester, trebanjske mažorete, oktet Lipa in mladinske pevske zbornice osnovnih šol iz Trebnjega, Mokronoga, Mirne, Dolenje Nemške vasi in Krmelja.

VEČER OB SVEČAH

KRŠKO - Zveza kulturnih organizacij Krško je v sredo, 29. decembra, zvečer pripravila literarno-glasbeno prireditev Večer ob svečah, na kateri so nastopili literarni in glasbeniki iz Krškega in okolice.

DOLENJSKI LIST

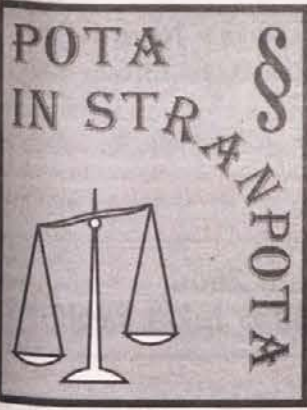
vaš četrtkov prijatelj

BOŽIČ V PESMI IN BESEDI - Kulturno društvo Trebnje in župnijski urad sta pripravila na božični dan v cerkvi Marije Vnebovzete v Trebnjem koncert božičnih pesmi, ki je pritegnil veliko pozornost občinstva, saj je bila cerkev v soboto, 25. decembra, zvečer nabito polna. Vezno besedilo Sveta noč Nobelove nagradjenke Selme Lagerlöf, ki ga je brala Emilijana Pavlin, je povezovalo glasbena sporočila ljudskih in umetnih božičnih pesmi v izvedbi otroškega in mešanega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom Betke Šilc (na sliki), Trebanjskega oktetu z vodjem Stankom Cvelbarjem, Ragel, oktetu Lipa z vodjem Tonetom Strmoletom ter otroškega in mladinskega zbora trebanjske šole, ki sta nastopila ob spremljavi godalnega ansambla te šole pod skupnim vodstvom Radojke Spasiča. Koncert se je zaključil z znano Gruberjevo Sveto nočjo in ljudsko Poslušajte, vsi ljudje, ki ju je zapela vsa cerkev. Lepo glasbeno doživetje je ogrela mnoga srca. (Foto: MiM)

VESELE DELAVNICE - Prejšnji teden so vsak popoldan od ponedeljka do četrta na oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu potekale vesele delavnice, na katerih so udeleženci izdelovali novoletne voščilnice in okraske, okrasili novoletno drevesce, izdelali plakati in postavili razstavo. Odziv na delavnice je bil zelo dober, udeleženci pa se na njih niso samo učili izdelovati različne izdelke, ampak so zanje iskali motive v knjigah in revijah ter se tako naučili uporabljati knjižnično gradivo. Na sliki: udeleženci ene od veselih delavnic s knjižničarkami Natašo, Barbaro in vodjo odelka Slavko Kristan. (Foto: M. Markelj)

dežurni poročajo

STOLP, TELEFON, ... - Od 14. do 16. decembra je neznanec iz objekta Mini Casino Term Čatež, ki so ga obnavljali, ukradel računalniški prikloček, iz sanitarij pa je odnesel starejši glasbeni stolp in telefonski aparat Iskra. Škoda znaša okrog 100 tisoč tolarjev.

SLABO SLIŠAL - Neznanec je v noči na 20. decembra na parkirnem prostoru v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu vlomil v osebni avto ter lastniku B. V. ukradel zadnjo polico z dvema zvočnikoma.

MRAZ BIL PREHOD - 18. decembra je neznanec iz trgovine Čizman Sport na Ljubljanski cesti v Novem mestu ukradel z obehalka skoraj 110 tisoč tolarjev vredno moško bundo, znamke Goldwin.

OB DENARNICO - Med 21. in 23. decembrom je neznanec na parkirnem prostoru v Hladnikovi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto in izpod prednjega sedeža ukradel moško torbico z denarnico in dokumenti. Lastnik J. M. je oškodovan za 70 tisoč tolarjev.

ČEZ MEJO Z NABOJI - Policist je med kontrolo na mednarodnem mejnem prehodu (MMP) Obrežje pri D. J. iz okoličnice Ljubljane našel v vozilu dva nabojnika za pištolo in 89 nabojev, kal. 7,62 mm, kar so kršitelju zasegli.

VSTAVIL SVOJO FOTOGRAFIJO - Pri iranskem državljanu H. R. so policisti 27. decembra na MMP Obrežje pri kontroli ugotovili, da se je izkazal z danskim potnim listom na drugo ime. V potni list je H. R. vstavil le svojo fotografijo. Pri osumljencu so našli tudi ponarejeno dansko vozniško dovoljenje. Sledi kazenska ovadba.

PEŠKI PADLI PO VOZIŠČU

SMOLENJA VAS - 23. decembra je 60-letni M. B. iz Novega mesta v naselju Smolenja vas obvozil ob cesti stoječ avto, takrat pa sta pred avto stekli peški, 9-letna S. V. in 7-letna A. V. iz Smolenje vasi. Voznik je kljub zaviranju najprej oplazil S. V., nato pa trčil v A. V. Oba otroka sta padla po vozišču - S. V. se je lahko telesno poškodovala, težko poškodovana A. V. pa se zdravi v novomeški bolnišnici.

PLINSKA PIŠTOLA IN NABOJI

SLOVENSKA VAS - Na mejnem prehodu Slovenska vas je policist pri mejni kontroli 23. decembra zvečer pri hrvaškem državljanu, 20-letnem R. G., našel plinsko pištolo kal. 9 mm in 58 nabojev. Zoper kršitelja je bil podan predlog sodniku za prekrške.

S POMOČJO TRAKTORJA - Zima nam je prejšnji teden znova postregla z obilico snega, ki, kot vedno, največ težav in neprijetnosti povzroča voznikom. Samo malo neupretnosti je treba, in že se lahko znajdejo izven vozišča. Takšna je bila tudi usoda avta na fotografiji, ki je pristal pod cesto v dolini. V visokem snegu so ga lahko spravili na varno šele s pomočjo traktorja. (Foto: L. M.)

S POLICISTI V AKCIJI VERIGA

Počasi se daleč pride, tudi na predbožični dan

V "zasedi" skupaj z novomeškimi prometnimi policisti v akciji Veriga - Štiri patrolje - Gneča zaradi praznikov - Najhitrejši 116 km/h - Neprivezani, z nepotrebnimi meglenkami - Plačal bi kar v frankih - "Kaj vam je, saj je božič!"

NOVO MESTO - Čeprav bi v teh prazničnih dneh mnogi radi videli, da jih na cestah ne bi presenetili policisti, se ti prav takrat lotevajo tudi posebnih akcij, kot sta na primer Promil in Veriga. Varnost je namreč v teh "norih" dneh še slabša, glavni vzrok prometnih nesreč pa je ponavadi prevelika hitrost. Zanimivo je bilo petkovo druženje 24. decembra s patroljo novomeških prometnih policistov v akciji Veriga.

Ta je že druga v letošnjem decembru. Potekala je od 12. do 17. ure po vsej Sloveniji, na cesti od Karavank do Obrežja. Štiri patrolje PU Novo mesto so pokrivala del hitre ceste št. 1 od Biča do Dobruške vasi. "To je okrog 45 kilometrov ceste, kar pomeni, da so naše patrolje razporejene skoraj na vsakih deset kilometrov. Smisel akcije Veriga je, da izločimo voznike, ki res divjajo. Ugotovljeno je namreč, da se okrog 15 km še čuti vpliv policijske kontrole. Potem se voznikovo psihološko stanje vrne na prejšnjo raven, in če znova vozi prehitro, ga ustavi naslednja patrolja, ki je ne pričakuje več," je pred odhodom

verjetno tudi zaradi petka in predprazničnega dne, ko je bila na cesti skorajda vseskozi kolona in pravi ljubitelji hitrosti niso mogli priti na svoj račun.

"Z nami bi morali biti včeraj, ko je bilo še bolj mrzlo kot danes. Mnogim je v rezervuarjih zmrznila nafta. Avto se je enostavno ustavil. Toda še huje je bilo, ko je šlo za tovarnjake, ki so povzročili zastoje," je na mojo pripombo o mrazu dejal policist Piletič, ki v tem poklicu dela že deset let.

Nismo dolgo čakali na prvo sporočilo: "Ford escort, rdeče barve, avstrijske registracije, brez luči, pred tovarnjakom z belo ponjavo!" Dejan Progar se je z rde-

klical," se je opravičeval, ko je dobival položnico za 5 tisoč tolarjev, in dodal, da si bo uredil prostoročno telefoniranje, ki ga po besedah dežurnih policistov večina voznikov še vedno nima.

Seveda še daleč niso bili prijazni vsi ustavljeni vozniki. Ko smo se po eni uri preselili na drugo predpisano točko v Mačkovec (vmes smo pohiteli na Otočec in dobili plačila nekaterih dolžnikov, ter se, verjetno zaradi mene, na hitro pogreli še v bližnjem lokalu na kavici), se prvi ustavljeni bosanski voznik, ki je imel brez potrebe prižgane meglenke, ni mogel vzdržati kletvic, ko je moral po tolarje na Otočec.

"Več je neprijaznih kot korektnih, to je jasno," se je Jožetovemu

• V petkovi akciji Veriga so novomeški policisti ustavili 60 vozil. Izrekli so 23 denarnih kazni in izdali 4 plačilne naloge. Iz prometa so izločili 15 vozil. Zaznali so 4 preokrajšne hitrosti, vendar nobene preko 120 km/h. Najhitrejši je vozil 116 km/h. V času akcije se tako na hitri cesti št. 1 kot na območju celotne PU Novo mesto ni zgodila nobena prometna nesreča.

mnenju pridružil tudi Dejan, ki ima devet let policijskega staža. Takoj nato je pripeljal slovenski voznik bele opel astra, ki je peljal, ne da bi bil prijet z varnostnim pasom. Seveda je, ko je opazil policista, takoj popravi svoj "greh". "Ustavili ste me, ko sem bil privezan. A ima vaš kolega dokaz, da sem vozil neprivezan?! Ne, ne podpisem!", je po nekajminutnem burnem pogovoru dejal mož in se odpeljal. Denarna kazen mu vseeno ne uide.

Ko smo se pripeljali na zadnjo postajo v akciji Veriga, v Karte-

CIVILNI OPAZOVALEC - Štefan Derepasko je delal kot civilni opazovalec z radarjem. Čeprav je bil v avtu sam, mu ni bilo dolgčas.

ljevo, se je že temnilo. Šele tu je bil prvi ustavljen zaradi prehitre vožnje. Peljal je 112 km/h, čeprav

USTAVLJANJE - Policijsko delo je naporno zaradi dela z ljudmi, pozimi pa ga otežuje tudi mraz. Kako prijetno se je bilo pogreti v toplem avtu!

je največja dovoljena hitrost za osebna vozila 100 km/h. Bosanski voznik sivga peugeota 306 je pripeljal še z malo večjo hitrostjo, s 116 km/h. Ta je bil to popoldne najhitrejši.

Ob 17. uri se je akcija Veriga končala. Policista Jože in Dejan sta me premraženo odpeljala do mojega avta, njiju in vodjo izmene, Stefana, pa je čakalo še nekaj ur službe, čeprav je bil predbožični večer. Gotovo so tudi v tem času pripomogli k večji varnosti in zmanjšanju prometnih nesreč, saj je znano, da včasih že samo prisotnost policistov na cesti deluje preventivno. Vsaka akcija, tudi tokratna Veriga, je v javnosti odmevna, saj mnoge opozori na morda že pozabljeno strogost novega prometnega zakona in predvsem na dejstvo, da presežena hitrost, alkohol, droge in še kaj ne gredo skupaj za volan.

Tekst in foto: LIDIJA MURN

ŠTIRJE NAD 1,6 PROMILA

NOVO MESTO - V petek, 17. decembra, so policisti na območju PU Novo mesto med 16. in 23. uro ustavili 515 voznikov. Zoper 20 so napisali predlog sodniku za prekrške. Z alkokotestom so preizkusili 230 voznikov, od tega je bilo 11 pozitivnih, dva sta preizkus odklonila. Nad 1,6 g/kg alkohola v izdihanem zraku so imeli štirje vozniki. Na kraju prekrška so denarno kaznovali 23 voznikov, največ zaradi preokrajšene dovoljene hitrosti in neuporabe varnostnega pasu. Vozniško dovoljenje so odvzeli 13 voznikom.

Priznanje tudi Dolenjcem in Posavcem

Vojaki nagrajevali svoje in druge

LAŠKO - V petek je bila v kulturnem domu v Laškem proslava ob zaključku leta s podelitvijo priznanj za delo v slovenski vojski na tem velikem območju. Slavnostni govor je imel poveljnik brigadir Alojz Završnik. Izrazil je zadovoljstvo nad bilateralnim strokovnim sodelovanjem z avstrijsko in madžarsko vojsko in upanje, da se bo uspešno nadaljevalo tudi s Hrvaško. Pripadniki te enote sodelujejo uspešno tudi v mirovnih enotah v BiH. Ugodno je ocenil reorganizacijo in izvajanje osnovne naloge vseh enot, usposabljanje mladih vojakov.

V imenu generalštaba slovenske vojske je udeležence pozdravil mag. Viki Kranjc, v imenu domačinov pa župan občine Laško Jože Rajh. Podelili so številna priznanja. Plaketo 3. OPP sta prejela enota na Trdinovem vrhu iz Novega mesta in Silvester Bedrač. Zlati znak tega vojaškega območja so prejeli: Adolf Korošec, Franc Ošljak, Alojz Steiner, Dušan Toš in Dušan Žerjav. Kar 15 pripadnikov slovenske vojske je prejelo srebrni znak, med njimi z Dolenjske in Posavja Benjamin Hrovatič iz Brežic, Martin Jančar iz Novega mesta, Branko Kobetič in Miroslav Lujčič iz Črnomlja, Bogdan Mali iz Novega mesta, Srečko Roguljič iz Brežic, iz Novega mesta pa še: Dušan Strugar, Matjaž Sinigoi in Zdravko Spelič, Roman Urbanč, Aleš Zajc iz Krškega in Mitja Teropšič iz Brežic, 28 starešin je prejelo bronasti znak. Zavod za spomeniško varstvo Maribor, občina Slovenske Konjice, Gasilsko društvo Čerklje ob Krki, Gasilsko društvo Murska Sobota in gasilci iz Zibike so prejeli listino za sodelovanje. Zahvalno listino so prejeli Zofija Brunskele iz Črnomlja, Peter Močan iz Brežic, Tatjana Oberč in Jože Udovič iz Novega mesta.

A. Ž.

NAVAL KITAJCEV

POSAVJE - Tudi pretekli teden ilegalski niso počivali. Pri ilegalnem prehodu so policisti v bližini naselja Obrežje 9. decembra našli bosanskega državljanca. Naslednji dan so brežiški policisti v Bukovski prijelji kar devet kitajskih državljanov, starih od 19 do 42 let, ki sta jih na slovenski strani čakala dva hrvaška sprovajalca. 12. decembra pa se je pot nesrečno končala tudi za tri romunske državljanke, ki so mejo ilegalno prestopili v bližini Ključkega mostu. Vsi ilegalski so bili vrnjeni na Hrvaško, zoper sprovajalca je bila podana kazenska ovadba.

L. MURN

Naravne okrasne smrečice le s plombo

Zavod za gozdove Slovenije nadzoruje sečno okrasnih smrečic - Brez dovoljenja je kmet v svojem gozdu ne sme posekati niti zase - Zagrožena kazen od 15 do 150 tisoč tolarjev

NOVO MESTO - Za nami je božič, pred nami pa novo leto. Omenjene praznike si večina polepša z okrašenimi smrečicami ali jelko. Maršikoga skrbi, da bomo sčasoma izsekali vse smrekove gozdove, zato imamo s pomočjo industrije že nekaj časa na voljo tudi umetna, ekološka drevesca. Ta strah je torej zaradi teh razlogov po mnenju strokovnjakov neutemeljen. Pa vendarle je sekanje smrečic v gozdu omejeno.

Slovenski gozdarji že leta nadzorujejo sečno okrasnih smrečic in jelk tako, da Zavod za gozdove Slovenije vsako leto razdeli po svojih območjih enotne ploombe za označevanje okrasnih dreves, ki kupcem in inšpekcijam povedo, da so bila ta drevesa posekana z dovoljenjem gozdarja. Sekanje pod električnimi daljnovidni alati, kjer je treba gozd pravilno rediti, je tako prej koristno kot škodljivo. Eden izmed prodajalcev okrasnih smrečic v predprazničnih dneh na novomeški tržnici je bil tudi Rajko Kastelic s Sel pri Ajdovcu, kjer imajo ekološko kmetijo. Povedal je, da mu je tako kot lani posek odobril revirni logar, Zavod za gozdove pa mu je po Zakonu o gozdovih RS (Urad-

ni list 30/93) izdal odločbo za prodajo smrečic, visokih od 0,5 do 2 metra. "Inšpektorji so že prišli pogledat, če imam potrebne papirje. Brez tega pač ne gre," je povedal Kastelic, ki mu je prodaja kar šla. Cene smrečic: od tisoč do dva tisoč tolarjev.

Brez dovoljenja gozdarja si kmet na svoji parceli ne sme posekati niti smrečico za svoj dom, kaj šele kaj več. Kot je povedal Borut Tavčar, gozdarski inšpektor Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo v Novem mestu, kmet z dovoljenjem dobi do dvajset plomb brezplačno, sicer mora plačati po petdeset tolarjev za smrečico. Za samovoljno sekanje je zagrožena kazen od 15 do 150 tisoč tolarjev,

toda po njihovih izkušnjah se uradni prodajalci pravil držijo.

L. MURN

NA TRŽNICI - Prodajalec Rajko Kastelic je takoj pokazal, da ima za prodajo okrasnih smrečic potrebno dovoljenje Zavoda za gozdove RS. (Foto: L. M.)

MIŠA GA IMA. POVEJ NAPREJ!

In ne pozabite:

Halo je prvi predplačilni sistem v Sloveniji z odzivnikom - osebno telefonsko tajnico, ki za vas sprejema in hrani sporočila takrat, ko se ne morete ali ne želite oglasiti.

Halo odslej tudi s telefonom GSM Alcatel, v več barvah, s SI.MOBIL kartico (SIM), priključitvijo v omrežje in 1.000 tolarji brezplačnih pogovorov, za člane kluba Halo pa še dodatnih 2.000 tolarjev.

● **Cena: 19.900 tolarjev**
Ponudba velja do 31. 1. 2000 oziroma do prodaje zaloga.

Vsi tisti, ki že imate telefon GSM, lahko uporabite paket Halo brez telefona. Priložen je ček Halo za 1.000 tolarjev brezplačnih pogovorov, člani kluba Halo pa dobijo še dodatnih 2.000 tolarjev pogovorov!

● **Cena: 4.900 tolarjev**

● POKLIČITE NAS: 080 40 40
● OBIŠČITE NAS: halo.simobil.si

Halo
GSM 040

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel. 068/321-115, 325-477

*Nekateri sanjajo o uspehu,
nekateri o potovanju!*

**Z nami bo v letu 2000
priložnost za uresničitev takih sanj!**

OPEKARNA

NOVO MESTO d.d.

ZALOG 21, 8000 Novo mesto

Tel.: 068 83 855

Tel. kom. 068 83 144

Faks: 068 83 890

**Cenjenim bralcem želimo
srečno in uspešno
novo leto 2000.**

Obiščite nas v naši prodajalni,
kjer vam nudimo gradbeni material
po ugodnih cenah.

Pokličite brezplačno telefonsko številko

080 3000 **ISDN paket 3000**

in se dogovorite za nakup

Brezplačno Vam ga v rdeči vrečki

dostavimo na dom. Paket vključuje digitalni telefon,

ki omogoča **izpis številke**

kličočega, paket SiOL

za dostop do

interneta, modem ISDN ter **nadgradnjo** analognega

priključka v priključek ISDN. **Brezplačna priključitev**

terminalske opreme je zagotovljena! S

ISDN paket 3000

se stroški Vašega pogovora ne spremenijo.

Hitrost prenosa podatkov se **poveča**.

Cena je **49.900,00 SIT**
in vključuje DDV.

Zdaj je čas!

Telekom Slovenije

Telekom Slovenije

želi vsem svojim naročnikom
in poslovnim partnerjem
srečo v prihajajočem letu 2000!

DOLENJSKI LIST

Pri prenovi poslovnih prostorov na Germovi 4 v Novem mestu so nam hitro in z dobrim delom pomagali naslednji izvajalci, ki se jim iskreno zahvaljujemo in jim v letu 2000 želimo obilo delovnih uspehov:

nepremičninsko podjetje **LERAN**
TERMOTEHNIKA

računalniško podjetje **EGT** iz Žalca
roletarstvo in kovinoplastika **MEDLE**

gradbeno podjetje **BRODARIČ**
elektroinstalaterstvo **ŠOBAR**

slikopleskarstvo **TOMAZIN**
parketarstvo **CESAR**

mizarstvo **VIDMAR** iz Jurke vasi
podjetje **PROTEKT**

izdelovanje ključev **KRESE**
novomeška **PE TELEKOM Slovenije**

podjetje **AVTOGALANT**
čistilni servis **INTEL**

*Z dobrimi nakupi
v leto*
dolenjka
2000

"Vsako dobro besedilo pusti sled v poslušalcu"

Fanika Požek iz Črnomlja je nedavno za življenjsko delo pri pisanju narodno-zabavnih besedil prejela nagrado pisca besedil dr. Ferija Souvana. Za nagrado, ki jo finančno podpre Združenje skladateljev, avtorjev in založnikov za zaščito avtorskih pravic Slovenije (SAZAS), jo je predlagalo Društvo pesnikov slovenske glasbe, izročila pa sta ji jo sin pokojnega dr. Souvana Tomaž ter predstavnica za tisk pri združenju SAZAS Kosana Jarec.

Fanika Požek

Fanika se spominja, da je že kot osnovnošolka zelo veliko brala. Prebrala je prav vse knjige v knjižnici adlešiške osnovne šole, ki jo je obiskovala. S tem si je bogatila besedni zaklad in ko je leta 1966 kot štirinajstletno dekletce prebrala v Kmečkem glasu apel bralcem, naj se oglašijo s svojimi pesmimi, se je odločila napisati prvo pesem. Naslov ji je dala Deželica sonca in grozja. Bila je presrečna, ko so jo v časopisu objavili. A skoraj bi jo zadela kap, ko je čez nekaj časa slišala na radiu, kako njeno pesem prepevajo Slakovi fantje. "Seveda sem bila presrečna, da je danes že skoraj ponarodila, vseč Lojzetu Slaku, ki je takrat s svojim ansamblom že imel pomembno mesto v svetu narodno-zabavne glasbe," se spominja začetkov pred več kot tremi desetletji Fanika.

Čez nekaj let jo je hotel Slak spoznati, a ker ni vedel, kje bi jo dobil, je napisal na kuverto le Fani Vlačič, kot je bil njen deklški priimek, ter dodal še Bela krajina. Pismo je potovalo po belokranjskih poštah in končno priromalo v njen dom v Dolenjih pri Adlešičih. Fanika je potem petnajst let pisala besedila le za Lojzeta Slaka, pozneje pa je začela ustvarjati še za druge ansamble, predvsem dolenjske in belokranjske. "Izredno sem se ušla z ansamblom Tonija Verderberja, zadnje čase tudi z Vasovalci ter z ansamblom Petra Finka, s katerim sva z valčkom Rada bi se plesala zmagala na letošnjem festivalu Slovenska polka in valček. V vseh teh letih sem za Slaka napisala več kot štirideset besedil, za Verderberja trideset, za ostale ansamble pa po okrog deset pesmi. Skupaj je uglasbenih več kot dvesto mojih besedil. Čeprav so mnoga zelo poznana, pa le malokdo ve, kdo je avtor. A ne le zato, ker si poslušalci navadno zapomnijo le ansamble, ki izvajajo pesmi, ampak tudi zategadelj, ker pisci besedil ostajamo v anonimnosti," ni zadovoljna Fanika Požek, ki je med drugim napisala besedila za znane Visoko nad oblaki, Glas harmonike, Mavrica, Ljubezen je večna zvezda.

Prav anonimnost piscev besedil jo najbolj tišči. A ne le njo, temveč mnoge, ki so se združili v Društvo pesnikov slovenske glasbe. "Je že res, da so imena avtorjev besedil napisana na

kasetah in ploščah, drugače pa gredo naša imena vsem tako težko z jezika, bodisi da gre za napovedovalce na lokalnih radijskih postajah ali na nacionalnem radiu in celo na nacionalni televiziji. A ne vem zakaj. Zelo dolgo smo bili zapostavljeni, tudi zaradi samoljubja avtorjev glasbe, ki so hoteli biti vedno prvi in edini. Končno pa tudi mi zahtevamo mesto, ki nam gre. Človek ima vendar pravico, da je imenovan kot avtor. Ne nazadnje so tudi v Evropski skupnosti, v katero si tako želimo, določila glede avtorskih pravic povsem dorečena," pove brez dlake na jeziku Požekova, ki je prejela številne nagrade za najboljše besedila, bodisi na festivalih ali na glasbenih lestvicah po izboru poslušalcev. Eden zadnjih uspehov je bil na prirreditvi Slovenski slavček oktobra letos, na kateri je ansambel Tonija Verderberja dobil bronasto nagrado, Vasovalce pa so razglasili za najbolj obetaven ansambel.

"Zdi se mi krivično, ker nekateri, ki se imajo za kulturnike, vidijo narodno-zabavno glasbo kot nekaj manjvrednega, kot nekaj, kar je dobro le za kmete. Pri tem pa se sami na druge zvrsti glasbe prav tako ne spoznajo. Menim, da pravi glasbenik in kulturni človek ne bo zaničeval nobene zvrsti glasbe," je prepričana Fanika, ki najraje piše o ljubezni, osamljenosti in lepota Belokrajine. Pravi, da je zelo čustvena, prav zato, ker lahko čustva izlije tudi na papir, pa ji je veliko lažje živeti. Vendar ni nikoli razmišljala, da bi se s pisanjem besedil preživljala, saj jih ne more pisati na ukaz, temveč zlije na papir le tisto, kar čuti v duši. Tako marsikdaj dolgo ne napiše ničesar, drugič pa se verzi kar usujejo. Predvsem piše besedila iz lastnega zadovoljstva, prepričana pa je, da mora imeti vsako dobro besedilo sporočilo, ki pusti sled v poslušalcu. Razmišlja, da bo morda nekoč, ko bo imela več časa, tudi sama razen v uglasbenih besedilih pustila za seboj še kakšno sled. Morda v knjižici, v kateri bo poleg najbolj znanih in priljubljenih besedil objavila še izbor izmed stopetdesetih ljubezenskih zgodb, ki jih je že objavila v Anteni.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

100 srečnih!

Za zvezdin najljubši jedilnik

V kuhinjah srečnih izžrebancev
se bo kuhalo, peklo in cvrlo z olji Zvezda!

1. Karl Alič; Breg 1 Loka; 1434 Breg
2. Slavka Bunderšek; Šentjanž 9; 8297 Šentjanž
3. Marjana Lindič; Kettejeva 8, Brežice
4. Zofka Gril-Mirtič; Sela 28; 8350 Dolenjske toplice
5. Rožica Rihar; Levstikova 1; 8000 Novo mesto
6. Jan Butala; Moše Pijade 8; 8340 Črnomelj
7. Marjana Brajer; Lukovec 6; 8210 Trebnje
8. Jože Cezar; Šegova 14; 8000 Novo mesto
9. Alojzija Sinur; Drečji vrh; 8231 Trebelno
10. Justo Tomc; Žigriški vrh 46; 8290 Sevnica
11. Mojca Papič; Kolmonova 22; 8000 Novo mesto
12. Bernarda Bukovec; vrhovska vas 6; 8263 Cerklje ob Krki
13. Marija Kocjan; Križe 21; 1000 Novo mesto
14. Katja Bajuk; Drašiči 35 A; 8330 Metlika
15. Milena Urbančič; Koč. Poljane 13; 8350 Dolenjske toplice
16. Rozalija Deržič; Bukošek 36; 8250 Brežice
17. Marica Župevec; vaška cesta 23; 8323 Vršana sela
18. Franciška Urbančič; Prešernova 12; 8281 Senovo
19. Paula Amastikosa; Gubčeva 4; 8270 Krško
20. Urška Colner; Sotelsko 8/b; 8270 Krško
21. Nadica Tušek; Gubčeva 6; 8270 Krško
22. Manica Zajc; Cesta prvih borcev 23; 8280 Brestanica
23. Jožica Hrovat; Podgozd 19; 8361 Dvor
24. Franja Povše; Dol. Boštanj; 8294 Boštanj
25. Anica Pšeničnik; Prežihova 12; 8250 Brežice
26. Anica Bajuk; Radovica 1 a; 8330 Metlika
27. Marijan Kocjan; Župančičeva 6; 8250 Brežice
28. Špela Arh; Gasilska pot 4; 8273 Leskovec
29. Zinka Peganc; Vrtna 3; 8340 Črnomelj
30. Lučka Knez; Oklukova gora 27; 8253 Artiče
31. Jozo Ivesič; Podturn 72 a; 8350 Dolenjske toplice
32. Merija Novak; Marjana Kozine 12; 8000 Novo mesto
33. Brigita Oblak; Orešje 11; 8220 Šmarješke toplice
34. Meta Penca; Valantičevo 18; 8000 Novo mesto
35. Dragica Gornik; Loka 54; 1434 Loka pri Zidanem mostu
36. Lara Štupar; Grajski trg 37; 8360 Žužemberk
37. Milena Zorko; Selo 2; 8312 Podbočje
38. Milena Kuhar; Orožnova 5; Kostanjevica na Krki
39. Tomi Bohorič; N.B.K. 5; 8330 Metlika
40. Marija Vovk; G. Brezovo 13; 8290 Sevnica
41. Uroš Strmec; Breza 5; 8210 Trebnje
42. Angela Liseč; N.h.m. 16; 8290 Sevnica
43. Fani Lekše; Uil. S. Žagarja 8a; 8273 Leskovec pri Krškem
44. Marinka Kovačič; Oldjukova g. 3; 8256 Sromlje p. Brežicah
45. Martina Prelesnik; Dovško 49; 8281 Senovo
46. Jože Beršič; Sadinja vas 3; 8333 Semič
47. Fani Simončič; Kvedrova 17; 8290 Sevnica
48. Marjana Knez; Makute 2; 8323 Uršana sela
49. Marinka Kasunič; Uil. 11. avgusta 6; 8340 Črnomelj
50. Ljubica Brus; Vavta vas 34; 8351 Straža

51. Anica Grandovec; Soteska 43; 8351 Straža
52. Drago Gole; Loka 36; 1434 Loka pri Zidanem mestu
53. Marjetka Jager; Žigriški vrh 9; 8290 Sevnica
54. Hermína Rovar; Plateršnikova 6;
55. Pavla Vidrih; Šentpeter 51; 8222 Otočec
56. Dragica Stipič; Planina 8; 8312 Podbočje
57. Jožica Železnik; Potov vrh; 8000 Novo mesto
58. Suzana Šere; Šegova 14; 8000 Novo mesto
59. Matjaž Derstvenšek; Delavska ul. 7; 8281 Senovo
60. Nataša Sikošek; C. bratov Zorko 16 a; 8281 Senovo
61. Matej Derstvenšek; Delavska ul. 7; 8281 Senovo
62. Milena Boljte; Slakova 4a; 8210 Trebnje
63. Katarina Lozar; Pečje 11; 8290 Sevnica
64. Nina Videčnik; Nad mlini 10; 8000 Novo mesto
65. Peter Bašelj; Gor. Kamenji 5; 8000 Novo mesto
66. Jože Skol; Pod gradom 7; 8210 Trebnje
67. Helena Mišmaš; Meniška vas 87; 8350 Dolenjske Toplice
68. Sabina Šebal; Semič 34 c; 8333 Semič
69. Cecilija Nemanic; Želebej 15; 8330 Metlika
70. Nežika Ogorevc; Šolska ul. 3; 8250 Brežice
71. Alenka Gal; Gornja p. 17; 8311 Kostanjevica na Krki
72. Rudolf-Anton Goršek; C. okt. žrtev 1; 8310 Šentjernej
73. Danica Stolič; Sokolska 8; 8233 Mirna
74. Darja Božič; selce 12; 8273 Leskovec
75. Zdenka Marčetič; Gregorčičeva 11; 8250 Brežice
76. Marija Šetinc; Brezina 90; 8250 Brežice
77. Stanislava Kotor; Tebanski Vrh 27; 8212 Velika Loka
78. Zlatko Razdevšek; Lešnica 11 a; 8222 Otočec
79. Jadranka -Saša Rešeta; Naselje h. M. 17; 8290 Sevnica
80. Silvo Kovačič; Dolž Vinareber 2; 8000 Novo mesto
81. Veronika Škedelj; Sela 33; 8350 Dolenjske toplice
82. Marija Simončič; Gmajna 12; 8274 Raka
83. Branko Peterle; Most 1; 8230 Mokronog
84. Brigita Volk; Sobonja vas 15; 8262 Krška vas
85. Palmira Šuštaric; Zaloška 98; 1000 Ljubljana
86. Danica Erban; Bizeljska c 27; 8250 Brežice
87. Eda Pavlič; Gubčeva 2; 8281 Senovo
88. Saša Lavrin; Košenice 20; 8000 Novo mesto
89. Martin Stipič; Podbočje 75; 8312 Podbočje
90. Boštjan Luzar; Ratež 6; 8321 Brusnice
91. Stanislav Markovič; Bizeljska c. 25a; 8250 Brežice
92. Pavla Živič; Cankarjeva 1 a; 8270 Krško
93. Jana Hosta; Sela 25; 8310 Šentjernej
94. Katja Pompe; Razbor 42; 1434 Loka pri Zidanem mostu
95. Hermína Obšletar; Arnovo selo 64 a; 8253 Artiče
96. Jožica Strajnar; Ulica talcev 20; 8311 Kostanj. na Krki
97. Marija Muhič; Jurnova vas 12; 8000 Novo mesto
98. Brigita Domitrovič; Veniše 59; 8273 Leskovec pri Krškem
99. Melita Perko; Drenovec 9; 8344 Vinica
100. Boris Kerle; CPB 23; 8280 Brestanica

zvezda

Tovarna olja GEA d.d., Trg svobode 30, 2310 Slovenska Bistrica

Olje in kis za prav vsako družino

DEŽURNE TRGOVINE

Obvestilo o dežurnih Mercatorjevih prodajalnah

V petek, 31. decembra, bodo vse prodajalne odprte do 15. ure, Mercator center na Cikavi pa do 17. ure.

V soboto, 1. januarja, in v nedeljo, 2. januarja 2000, bodo prodajalne dežurne od 8. do 11. ure.

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko

068/39 30 514 ali 041/623 116

ali na faks številko

068/39 30 540

Propagandna služba DL

RADIO BREŽICE

na
88,9
in
95,9 MHz

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec Kum
104,5 105,9

Darren Deschryver je že spakiral

Novomeščani pred odločilnimi tekmami v pokalu Saporta menjajo centra - Poraz v Laškem tudi posledica prevelike želje po zmagi in Simonove bolezni

NOVO MESTO - Slaba igra in boleč poraz Krke Telekom je v novomeškem košarkarskem klubu sodu izbil dno. Če gre poraz v Laškem po eni strani pripisati bolezni Simona Petrova in preveliki želji novomeških košarkarjev po zmagi, je praznina pod košem cokla, ki moštvo že celo jesen onemogoča boljše predstave.

Američana Darrena Deschryvera so v Novo mesto pripeljali tik pred začetkom sezone v ligi Kolinske, na mestu centra pa je zamenjal svojega temnopoltega rojaka Jeffa Sterna, ki se ni ujel s trenerjem Ivom Sunaro. 208 cm visoki Stern je na pripravljalnih tekmah pokazal, da je hiter in da dobro obvlada žogo ter odlično skače, a je prezgodaj pokazal, da ne zna biti tiho, če misli drugače kot trener, zato je moral oditi. Deschryver, ki je v Novo mesto prišel poškodovan, ni pokazal veliko. Čeprav je bil dovolj visok in robusten, so ga pod košem z lahko preskočili nižji in drobnejši igralci, s tem pa ni zadovoljil svojih delodajalcev. Zaradi njegove slabe igre se je moral približati košu Mat-

jaž Smodiš, ki naj bi sicer igral bolj na krilu. To, da so se prehitro odločili, je bila edina večja napaka strategov Krke Telekom, ki jo nameravajo zdaj popraviti.

Deschryverju so prekinili pogodbo, tako da naj bi ta teden že odpoval iz Novega mesta. Kdo ga bo zamenjal, na začetku tedna še ni bilo jasno, nadomestilo za nespretnega Američana pa so novomeški košarkarski menedžerji iskali v tujini. Novi center naj bi se po besedah tehničnega vodje moštva Krka Telekom slovenski javnosti prvič predstavil v soboto, 8. januarja, na tekmi s Slovanom, nujno pa ga bodo potrebovali 11. januarja v Milanu na prvi tekmi šestnajstine finala pokala Saporta z Adecem. Za razliko od

preteklih let, ko so novomeški košarkarji praznike izkoristili za nastop na turnirju v Rusiji, se bodo letos pripravljali doma, saj je tekma z Milančani izjemno pomembna.

Vzrokov za poraz Krke Telekom s Pivovarno Laško je več. Steber igre novomeškega moštva Simon Petrov je teden pred tekmo zaradi bolezni preležal in v Laškem ni mogel dati od sebe, kar je sicer sposoben, eden najnatančnejših strelcev lige je, pa ni zadel niti enkrat. Poleg tega so si Novomeščani očitno preveč želeli zmagati in jih je pokopalo tudi to. Naleteli so na izjemno razpoložene nasprotnike, ki so v prvem polčasu dosegli 86-odstotno uspešnost pri metu iz igre, prišli do prednosti 24 točk, kar je bilo kljub boljši igri Novomeščanov v nadaljevanju le preveč. Poraz Novomeščanov v Laškem je bil res boleč, a kljub temu nepomemben. Glede na razplet prvega dela prvenstva je jasno, da se bosta ti dve moštvi srečali tudi v polfinalu končnice, ko bodo imeli Laščani prednost več tekem na domačem igrišču. Tedaj bo zmagal Novomeščanov v Laškem dragocena in verjetno odločilna, tokrat pa je šlo bolj za prestiž.

zmaga v skupnem seštevku obeh dvobojev pa Novomeščane vodi v najožji izbor kandidatov za nastop v evropski ligi.

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Liga Kolinska, 14. kolo - PIVOVARNA LAŠKO : KRKA TELEKOM 79:64 (51:30); PIVOVARNA LAŠKO : JURAK 8 (2:4), Lisica 18 (1:1), Goljovič 15 (4:4), Hafnar 25 (7:8), Dragšič 6, Kurc 2, Nachbar 5 (3:6); KRKA TELEKOM: Jevtović 4, Smodiš 17 (4:7), Grum 14 (2:2), Drobniak 4, Ščekić 9, Nakić 16 (3:3). Prosti meti: Pivovarna Laško 17:23, Krka Telekom 9:12. Met za tri točke: Pivovarna Laško 6:14 (Goljovič 3, Hafnar 2, Lisica), Krka Telekom 3:18 (Smodiš, Ščekić, Nakić). Osebnostne napake: Pivovarna Laško 17, Krka Telekom 23. Pet osebnih: Ščekić (30).

minuta), Grum (32. minuta).

OSTALI IZIDI: Rogla Atlas : Slovan 77:96 (30:47), Zagorje : ZM Maribor 90:66 (40:38), Helios : Loka kava 65:91 (36:41), Union Olimpija : Savinjski Hopsi 83:70 (43:25), Triglav : Kraški zidar 74:70 (38:30).

LESTVICA: 1. Union Olimpija 28, 2. Pivovarna Laško 26, 3. Krka Telekom 25, 4. Triglav 22, 5. Slovan 22, 6. Zagorje 22, 7. Savinjski Hopsi 20, 8. Rogla Atlas 18, 9. ZM Maribor 18, 10. Helios 17, 11. Loka kava 17, 12. Kraški zidar 14.

Sinoči je Krka Telekom igrala doma z Zagorjem, v soboto, 8. januarja, pa v gosteh s Slovanom.

KEGLJAŠKI REKORD MILENE KUNČIČ

NOVO MESTO - V predtekmovalnem delu 17. odprtega prvenstva Trebnjega je na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu članica Impola iz Slovenske Bistrice Milena Kunčič s 446 pordrtimi keglji postavila nov rekord kegljašice. Vrstni red po predtekmovalnem: 1. Kunčič (Impol) 446, 2. Blažič (Postojnska jama) 421, 3. Može (Postojnska jama) 418 itd. Trebnjake bodo svoje predtekmovalne nastope na 17. odprtem prvenstvu Trebnjega opravile 8. in 9. januarja. (N. G.)

DECEMBRA POVŠE, SKUPNO PA MESOJEDEC

SEVNICA - Na decembrskem hitropoteznem šahovskem turnirju sevniskega kluba Milan Majcen je zmagal Martin Povše s 14,5 točke, drugi je bil Zvanko Mesojelec s 12 točkami in tretji Bojan Smerdel s 11,5 točke. V skupnem vrstnem redu je s 190 točkami zmagal Zvonko Mesojelec, drugouvrščen Bojan Kuzmič je zbral 144 točk, tretjuvrščen Franc Derstenšek pa 114. Na decembrskem turnirju je nastopilo 16, na 12 turnirjih v letu pa skupno 29 šahistov in šahistk. (J. B.)

TREBANJCEM IN FURLANU DEBELAKOV MEMORIAL

KRMELJ - Šahisti delavskega športnega društva Svoboda iz Krmelja so pripravili 18. memorial Borisa Debelaka. Med ekipami je zmagalo Trebnje (Miha Furlan, Andrej Vošpernik, Tomaž Marinšek in Primož Potočnik), drugi je bil šahovski klub Milan Majcen iz Sevnice in tretje mlado moštvo krškega Triglava. Med posamezniki je zmagal mojster Miha Furlan iz Trebnjega, drugi je bil Gojko Musić iz Ljubljane in tretji Tomaž Marinšek iz Trebnjega. (J. B.)

PRESENTLJIVO JAKŠA

NOVO MESTO - Na decembrskem turnirju šahovskega kluba Novo mesto v pospešenem šahu je nastopilo 24 igralcev. Nekoliko presenetljivo je zmagal Cvetko Jakša, drugi je bil prvi favorit Marjan Kastelic, tretji Ivica Milič in četrti s sodniškimi dolžnostmi obremenjeni Robert Rudman. Novomeški šahisti bodo v torek, 21. decembra, ob 18. uri pripravili tradicionalni prednovoletni hitropotezni turnir.

KAPETAN IN TRENER - Kako ugnati nasprotnika, je vedno tema pogovora med kapetanom novomeške košarkarske vrste Matjažem Smodišem in trenerjem Ivom Sunaro. Prejšnji teden v Laškem nista našla pravega recepta, upata pa, da jima bo šlo bolje po novletnih praznikih, še posebej 11. januarja v Milanu in teden dni kasneje na povratnem srečanju z Milančani v Novem mestu. (Foto: I. V.)

Ribničani so mnoge presenetili

Prvo moštvo brez težav sredi lestvice - Kadeti trkajo na vrata prve ekipe - Tudi v prihodnje z domačimi igralci - V Ribnici imajo največ gledalcev v Sloveniji

RIBNICA - Za največje presenečenje v prvem delu sezone v prvi državni rokometni ligi so poskrbeli igralci Inlesa Rika iz Ribnice. Kot novince v prvi ligi so jih mnogi uvrščali na dno lestvice, saj naj ne bi imeli dovolj izkušenj za merjenje moči z drugimi ekipami, ki imajo v svojih vrstah tudi tuje in kupljene igralce. Lesarji, kot ji že leta imenujejo po prvem pokrovitelju, so z veliko borbenostjo ter ob izdatni pomoči zvestih navijačev Tornadosov na enajstih tekmah zbrali enajst točk, kar je več, kot so pričakovali pred začetkom sezone.

"V klubu smo se dogovorili, da bodo breme odgovornosti v prvi ligi nosili igralci, ki jim je lani uspelo osvojiti prvo mesto v 1. B ligi. Svetovali smo nam, naj moštvo okrepi mo s kakšnim tujcem, češ da naši fantje ne bodo kos težki nalogi. Zaupali smo trenerju Janezu Ilcu in njegovi posadki in se nismo zmotili.

Tudi v prihodnje bomo stavili le na domače igralce," pravi, vesel takega razpleta, predsednik kluba Lado Orel.

Urejene denarne razmere (sponzor je poleg družb Inles in Riko tudi občina Ribnica, ki se zaveda, da je rokomet pomembna blagovna znamka kraja) in dobra organizacija so poleg dobrega izbora igralcev temelj uspeha. Moštvo sestavljajo fantje, ki imajo bogate izkušnje in igrajo skupaj že od kategorije mlajši dekci. Poleg tega tekme v Ribnici obišče največ gledalcev v Sloveniji, prav gledalci pa v igri ribniškega moštva predstavljajo osmega igralca.

Seveda so Ribničanom po uspešnem prvem delu prvenstva, po katerem so po 14. kolih na 7. mestu, ambicije precej zrasle. Obstanek je zagotovljen, njihov cilj pa je uvrstitve med najboljših šest, saj je šestouvrščena Dobova v 14. kolih zbrala le točko več od Ribničanov.

"Po zmagi proti Izoli smo vedeli, da bomo vsem ekipam trd oroh. V Ribnici smo postregli z vrhunskimi igrami tudi proti Dobovi, Velenju in Jadranu, poraz proti Slovanu pa je bil naš največji, ki smo ga popravili že v Škofji Loki. Zmaga proti Jelovici nam je res veliko pomenila, saj se nam je potem odprlo tudi na tekmah v gosteh. Ne nazadnje smo točko v gosteh odščitili tudi Dobovi, ob večji zbranosti pa bi lahko osvojili obe," meni trener Janez Ilc.

Lesarji so skoraj vse tekme odigrali z gibeno obrambo 3-2-1 ali 3-3. Pomanjkanje visokih igralcev so nadomestili z borbenostjo, pogostimi menjavami in hitro igro. "Zadnje tekme smo odigrali brez treh nosilcev igre, Natana Hojca, Gorana Kokiča in Roka Henigmmana. Priložnost so dobili mlajši igralci, ki so junija osvojili naslov evropskih kadetskih prvakov. Mladi niso razočarali, saj je bila igra moštva še naprej tekoča in kakovostna. Poleg enajstih točk je uveljavitev mladih največja pridobitev jesenske sezone," je še povedal Janez Ilc.

M. GLAVONJIC

ZMAGA KOČEVK NA BOŽIČNEM TURNIRJU

KOČEVJE - Na ženskem mednarodnem kegljaškem turnirju v Kočevju so zmagale domačinke, pa tudi med posameznicami je najboljši izid s 441 pordrtimi keglji dosegla domača kegljarka Vera Janež. Vrstni red: 1. Kočevje 2462, 2. Goranin Delnice 2367, 3. Trebnje 2332, 4. Brest Cerknica 2314 itd. (N. G.)

GAŠPER PELKO ZAČEL Z ZMAGO

DOLENJSKE TOPLICE - Alpski smučarji so sezono državnih tekmovanj začeli na mariborskem snežnem stadionu s tekmo v smuku za starejše dekce in deklice. Najboljši dolenjski smučar Gašper Pelko iz Dolenjskih Toplic, ki tekmuje za ljubljansko Olimpijo, je že na prvi tekmi zmagal. Pred drugouvrščenim Janom Škoficem iz Radovljice pa je imel 92 stotink sekunde prednosti.

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - Zaradi nerazumevanja Ragbi zveze Slovenije, ki je izstopila iz Adria lige, v kateri so slovenski klubi po osamosvojitvi igrali skupaj z hrvaškimi moštvi, so člani skupaj z Mažari tekme igrali v okviru Panonske lige, mladinci Ribnice pa so to jesen nastopali v meddržavni ligi s Hrvači in osvojili prvo mesto. Trener Mišo Pejčkovič je povedal, da imajo obetavno moštvo in dobre razmere za delo. Ribničani si prizadevajo, da bi klubi oživel tudi v Cerknici, Grosuplju, Kočevju in Novem mestu. Močno nasprotujejo osrednji zvezi, ki je zapostavila delo z mladimi in v programu za prihodnje leto ni načrtovala nobenih tekem ali turnirjev za mlajše kategorije.

KOČEVJE - V Dolskem pri Ljubljani je bila v nedeljo zadnja letošnja množična tekaška tekma, na kateri so nastopili tudi trije Kočevci. Na 14,5-kilometrski

progi je v skupini do 35 let Igor Martić zasedel enajsto mesto, Matija Ozanič je bil med tekmovalci do 50. leta na nevhvalnem četrtem mestu, medtem ko je med veterani zmagal Franc Kocijančič. Zadnji letošnji nastop pomeni začetek priprav na novo sezono, ki se bo začela februarja na Primorskem.

RIBNICA - Zaradi neurejenih lastniških razmer tudi letos ne bo smučanja na ribniškem smučišču. Člani smučarskega kluba Ribnica so bili pripravljeni popustiti v sporu z domačinom, ki ne dovoli uporabe zemljišča, a niso mogli ugoditi vsem njegovim zahtevam. Kot kaže, bo smučišče za vselej izgubljeno in bo treba poiskati drugo lokacijo. Za tolažbo na najbolj vnetim ljubiteljem belih opojnosti ostanejo smučišča v Sodražici, Kočevju ali Črmošnjicah.

M. G.

V ŠENTJANŽU GLUŠIČ IN KEBROVA

ŠENTJANŽ - Na šahovskem prvenstvu osnovne šole Šentjanž je med fanti v absolutnem vrstnem redu zmagal Aleš Glušič, med deklet pa Karmen Keber. Po posameznih starostnih skupinah so bili najboljši: od 1. do 2. razreda Nejc Erman in Maruša Nahtigal; od 3. do 4. razreda Alen Lindič in Karmen Keber ter od 5. do 8. razreda Aleš Urbanč in Mateja Glušič. (J. B.)

Brez denarja, trenerjev in pušk

Brežiški strelci se želijo vrniti v prvo ligo v streljanju z zračno pištolo, kjer zdaj v drugi ligi vodijo - Med posamezniki pričakujejo medalje od mladincev

BREŽICE - Za strelci strelskega kluba Krno Brežice je naporno in kljub nekaterim spodrsrljam dokaj uspešno leto. Za spodrsrljam velja predvsem izpad članske ekipe iz prve državne lige v streljanju z zračno pištolo, kjer je Brežičanom za obstanek v družbi najboljših zmanjkalo športne sreče.

Ob koncu ligaškega prvenstva so brežiški strelci zbrali enako število točk kot Moris in Celje, a so zaradi nižjega skupnega seštevka doseženih krogov morali oditi v drugo ligo. Brežičkih članov se je smola držala tudi v nadaljevanju sezone, saj se je vsega pet dni pred državnim prvenstvom v Lendavi poškodoval kapetan ekipe Vlado Sabadoš, in od pričakovanega boja za mesto na zmagovalnih stopničkih ni bilo nič. Moštvo v postavi Dejan Pavlovič, Robert Ferenčak in Zdravko Kroselj, ki je dobil mesto v ekipi namesto Sabadoša, je osvojilo le skromno 11. mesto, medtem ko bi se ob ponovitvi zadnjega ligaškega izida izpred tedna dni zavihtelo celo na tretje.

Vendar Brežičani niso ostali brez državnih medalj. 15-letna Vesna Kržan je med mlajšimi mladinkami svoj dosežek z lanskoletnega prvenstva, ko je bila druga, preseгла za celih sedem krogov, kar je bilo dovolj za tretje mesto. Na državnem prvenstvu se je s šestim mestom v streljanju z zračno pištolo dobro

odrezal tudi mladinec Matej Krajnc, medtem ko je ekipa mlajših mladincev z zračno puško v postavi Edi in Iztok Zakovšek ter Matjaž Sotler osvojila peto mesto.

V novi sezoni, ki se je začela oktobra, želijo Brežičani izboljšati uspehe iz prejšnje, kar pa zaradi vse hujše konkurence ne bo lahko, vendar kaže dobro. Člani po treh krogih drugoligaškega tekmovanja v streljanju s pištolo vodijo na lestvici z veliko prednostjo in so na dobri poti, da se vrnejo med prvolišče. Po štiriletnem premoru so se v ligaško tekmovanje vrnili tudi strelci s puško, ki zdaj nastopajo v 3. ligi. Med posamezniki največ pričakujejo od mladincev Vesne Kržan in Mateja Kranjčiča, ki bi se morala tudi v novi sezoni v svojih kategorijah potegovati za sam vrh.

Po besedah trenerja Ernesta Sečena, ki že nekaj časa vodi klub, imajo v Brežicah največ težav s pomanjkanjem trenerjev in s preskromnim izborom orožja, zaradi katerega zlasti v puškarskih disciplinah že nekaj let ne morejo povečati števila

Ernest Sečen

tekmovalcev. Razlog za takšno stanje tiči v denarju, kajti sedanji sistem razdeljevanja občinskih sredstev za šport mladim, usmerjenih v vrhunski šport, ne upošteva posebnosti posameznih panog, kar se še posebej pozna pri strelstvu, pred katerega poleg visokih cen športnih rekvizitov dodatne ovire postavlja še strogi zakon o orožju. Kako bodo ta problem rešili, ne vedo, vsekakor pa bi bilo športno panogo, ki je Brežičam doslej prinesla šest naslovov državnih prvakov, škoda kar tako pustiti na cedilu.

Tri tedne sem bila kar tiho

Novomeški odbojkarici Jani Vernig ste bralci Dolenjskega lista letos v izboru športnice leta namenili največ glasov - Jana je po mnenju večine strokovnjakov najboljša igralka slovenske reprezentance, ob koncu poletja pa je dres domačega kluba TPV zamenjala z dresom španske ekipe Albaceta

Medtem ko se fantje kar pogosto odločajo za odhod v tuje športne klube, si ti ena izmed redkih slovenskih športnic, ki so se odločile za tak korak, na Dolenjskem pa si ta čas poleg kolesarjev Stanglja in Filipa edina, ki nastopa v tujini. Kako si se odločila za tak korak?

Želj, odditi v tujino, sem imela že prej, vendar sem čakala na pravo priložnost in dobro ponudbo. V Sloveniji bi težko še kaj napredovala, medtem ko je španska liga kvalitativno, delo v najboljših klubih, ki so precej bogatejši od naših, pa zelo profesionalno. Napredek je bil eden glavnih razlogov za mojo odločitev.

Kako je, če gre mlado dekle v popolnoma tuje kraje, med tuje ljudi?

Ne vem, če je kakšna razlika v tem, ali gre v tujino dekle ali fant, saj se vse vrti okoli športa in vsi gremo ven iz istih razlogov.

Doma si v TPV-ju nastopala skupaj s Slovakinjo, Ukrajinkami, Jugoslovanko, skratka z dekleti, ki so bile tujke pri nas. Kako lahko primerjaš njihovo izkušnjo s svojo v Španiji?

Stvar je zelo primerljiva. Tujci smo povsod pod pritiskom. Enostavno si ne smemo privoščiti poraza, saj ob vsakem porazu iščejo krivdo pri tujkah. Če je kaj narobe, s prstom kažejo nate. Vsi vedo, da si profesionalka in da si prišla tja, da jim boš naredila rezultat in da si zato tudi plačana. Temu primerno se moraš obnašati tako na tekmah kot na treningih. Za slabo igro ni opravičila.

Se ti je zgodilo, da si igrala slabo?

Na začetku sezone smo bile precej neuigrane, saj smo imele popolnoma novo ekipo, z novim trenerjem. Izgubile smo dve tekmi z neposrednimi tekmicami za nastop v končni prvenstvu, kamor se uvrstijo štiri po rednem delu najboljše uvrščene ekipe. Realno smo boljše od njih in z njimi ne bi smele izgubiti. Zaradi teh porazov so nas gledali precej postrani. No, kasneje so se stvari postavile na svoje mesto, igrala smo dobro in popravile slabi vtis z začetka sezone.

Kako ste uvrščene?

Zdaj smo pete, a imamo vse možnosti za uvrstitev v končnico, saj bi morale ekipe, s katerima smo izgubile v prvem delu, v nadaljevanju prvenstva premagati.

Kako te je sprejelo klubsko vodstvo in domače igralke?

Ko sem prišla v Albacete, nisem znala niti ene španske besede, oni pa nič angleško. Tri tedne sem bila tiho. Potem so dobili nekoga, ki je znal nekaj malega angleško in mi je lahko razložil, kdaj imam trening, kdaj večerjo in podobno. Igralke so me ves čas spraševale, zakaj sem tako tiha in resna. Kaj pa naj, če nisem razumela niti ene besede. Potem sem šla v šolo, našli so mi profesorico, in odkar sem se naučila špansko, nimam več težav, v klubu pa so me sprejeli kot za svojo.

Španci so majhni, Španke pa črne. Najbrž si kot visokoraslo plavalaslo dekle med njimi precej vpadljiva?

Ja, ja. Večinoma so črni, problem pa je predvsem v velikosti. Za glavo sem višja od večine ljudi, le kakšen košarkar je večji od mene, zato me takoj opazijo. V mestu me vsi po-

Jana Vernig

zdravljajo. "Ti pa nisi naša," mi pravijo, in me sprašujejo, od kod sem, da sem tako velika.

Se dobro počutiš?

Dobro. Španija mi je všeč, še posebej pa so mi všeč ljudje. So odprti, vsakega sprejemajo medse, nate ne gledajo kot na tujca, hitro te sprejmejo za svojega.

Kaj pa tvoje pričakovanje, da se boš še kaj naučila, da boš napredovala?

V Albacete je prišel nov trener, izjemno uspešen Bolgar Emil Trenov. Kot trener bolgarske reprezentance je osvojil bron na evropskem prvenstvu, špansko reprezentanco je

pripeljal na olimpiado v Barcelono, z ekipami, ki jih je treniral, je osvojil tri ali štiri naslove španskega prvaka, med najboljšimi je bila tudi francoska ekipa, ki jo je vodil. Poleg tega je sam igral v bolgarski reprezentanci in do konca tekmovalne kariere za najboljšo italijansko klubsko. Imamo torej odličnega trenerja, treniramo veliko in dobro in že po nekaj mesecih čutim, da sem napredovala.

V čem si napredovala? Kaj si se naučila novega?

Vsem. Dopoldne vadimo tehniko. V bistvu smo se začele učiti od začetka. Trenov je pri vsaki našel napake, tudi pri najboljših. Ko sem prišla tja, sem mislila da znam vse. Pokazal mi je, kako se pravilno tolče, da je treba pri tem prste tiščati skupaj, kako je treba pri tem poklopiti dlan. Prej sem tolkla bolj s celo roko, zdaj pa udarec zaključim z zapetjem, ki ga v zadnjem trenutku lahko obrnem in žogo usmerim stran od bloka. Prej sem vse delala s telesom in dobre blokerke so me veliko lažje ustavile. Gre za pomembne malenkosti, na katere me prej ni nihče opozoril. Poleg tega dopoldne v fitnesu delamo za moč, popoldne pa vso pozornost posvečamo igri celotne ekipe, taktiki torej. Treninzi so zelo, zelo, težki. S trenerjem se ne moreš nič dogovoriti. Kot bi govorili steni, ampak nauči nas veliko, predvsem napredujemo mlajše igralke.

Na katerem igralnem mestu igraš?

Največ igram v coni 4, tako kot prej doma, sprejemam na vseh mestih, v coni 2 igram dvojni penal in korejski križ. V klubu vodijo zelo natančno statistiko učinkovitosti posameznih igralcev. Ne upoštevajo le doseženih točk ali napak v napadu, ampak se štejejo tudi napake pri sprejemu, servisu in podajah. Z minusi in plusi ocenjujejo tako rekoč vsak tvoj dotik z žogo. Le dve igralci sva vedno pozitivno ocenjeni.

Če bi igralke tvoje ekipe razvrstili po kakovosti, kako bi bila uvrščena?

Na vrhu. Imamo sicer še eno zelo dobro napadalno, ki v napadu doseže več od mene, a igra samo v napadu in ne v obrambi, ne sprejema,

zato zbere precej manj točk od mene.

Torej pošteno zaslužiš svojo plačo?

Mislím, da. Od začetka me je bilo tako strah. Spraševala sem se: kaj če se ne ujamem s podajalko, me bo trener dovolj upošteval in mi dal dovolj pomembno vlogo? Veš, da si tam zato, da nekaj narediš, da to moraš storiti.

Kaj pa, ko si zbolela?

Pri tem pa ni demokracije. Čeprav sem obležala v vročino, so prišli pome, mi povedali, da imamo pomembno tekmo, in morala sem igrati. Pred naslednjo tekmo pa sem imela tako visoko vročino, da so odnehali, in lahko sem počivala, tekmo pa je moja ekipa izgubila.

Koliko časa misliš ostati v Španiji?

Podpisala sem enoletno pogodbo, a mislim, da me bodo hoteli zadržati, saj je to v njihovem interesu. Če bi me izpustili iz rok v Albaceti, bi me hoteli imeti drugi španski klubi, saj me zdaj dobro poznajo.

Si kdaj razmišljala, da bi po končani karieri ostala v odbojki kot trenerka, čeprav študiraš ekonomijo?

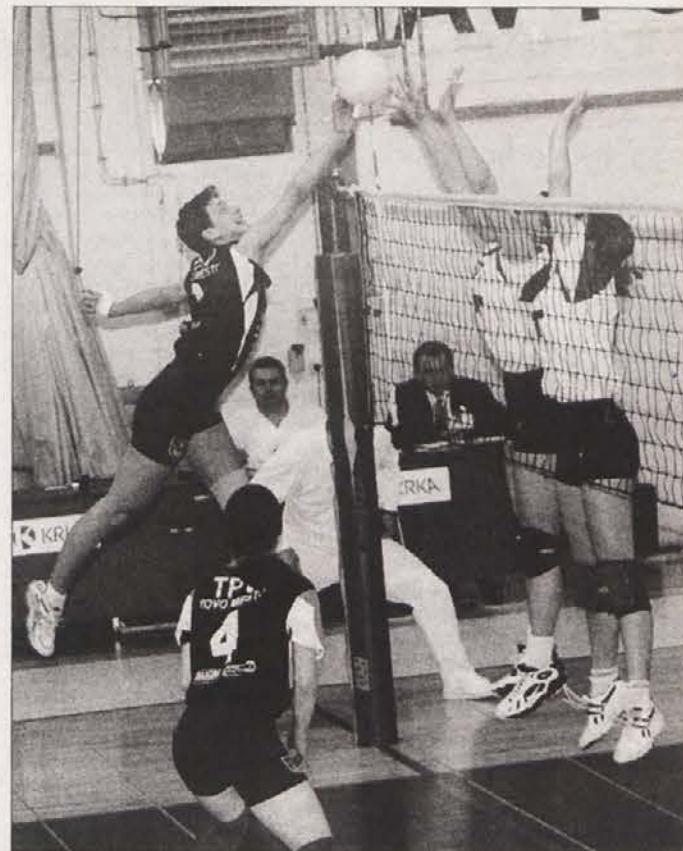
Tudi o tem sem se razmišljala. Škoda bi bilo, da ne bi drugim posredovala znanja in izkušenj, ki sem jih dobila doma in sedaj ob delu s Tarevim. V Sloveniji nimamo veliko trenerjev in zelo redki so dobri. Vendar to je še daleč.

Prej te je treniral oče. Kako občutiš to razliko? Je zdaj mogoče lažje?

Niti ne. Doma nisem bila pod pritiskom, pod kakršnim sem v Španiji. Če sem igrala dobro, je bilo "fajn", če sem igrala slabo, pa je bilo prav tako dobro. Vesela sem, ker me ima trener rad. Pravi, da smo Balkanci delavni. On je doma sredi Balkana, jaz pa tudi nisem daleč stran. Trdo delam in s tem sem pri njem dobila velik plus. Poleg tega sem med tujkami daleč najmlajša. Pri njem imam vedno podporo in zmeraj me brani, tako da nisem tam čisto sama.

Kaj pa prosti čas, zabava?

Na začetku sem zavila tudi v disko, a tega ne počnem več. Če bi me

Jana v akciji

videli zvečer zunaj in bi potem igrala slabo ali pa bi ekipa tekmo izgubila kljub moji dobri igri, bi imela zaradi tega probleme. S soigralkami gremo večkrat na krajše in daljše izlete, tako da že dobro poznam Španijo.

Kako pa kaj ljubezen? Tvoj fant, nekdanji košarkar novomeške Krke Dušan Stević prav tako igra v tujini.

Ja, Dušan igra košarko v Švici. Vidiva se zelo malo, saj imava oba ves čas tekme brez odmora. Od mojega odhoda v Španijo in njegovega v Švico sva zdaj za božič prvič skupaj. Preostane nama internet. Oba imava računalnik s kamerom, tako da se lahko tudi vidiva. Ponavadi sva na ta način skupaj zvečer po treningu. Prej sem mislila, da računalnika ne potrebujem, zdaj pa mi pride zelo prav.

Pred odhodom si obljudila, da boš kljub odhodu v Španijo še naprej študirala.

Šola je malo zapostavljena, saj ne obiskujem predavanj in vaj, a nisem pozabila nanjo. V nekaj prostih dneh, ki so mi jih v klubu dali na voljo za božične praznike, sem opravljala tudi en izpit, ostalo pa me čaka, ko se bom maja vrnila domov za daljši čas. Rada bi naredila čimveč in se jeseni vpisala v tretji letnik. Vendar se mi ne mudi, saj mislim še kar nekaj časa igrati odbojko. Seveda sem ta čas med obiskom doma tudi trenirala s svojimi nekdanjimi soigralkami.

Kaj pa zabava?

Tudi v disko na Otočec sem šla, a sem se počutila staro. Skoraj nikogar nisem poznala. Vsi so bili mlajši od mene, a tudi odvajala sem se že ropota in zakajenega prostora.

Z Jano Vernig se je pogovarjal

Igor Vidmar

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

ANDREJ MARKOVIČ

Z Indijanci med nebom in zemljo (2)

Pripravljena na Chacararaju

Po treh urah spuščanja ob vrvi, plezanja navzdol in drčanja sem bil na ledeniku. Avantura je trajala le 13 ur, vmes pa sem preplezal 1000 metrov visoko težko steno, stopil na vrh šeststisočaka in varno sestopil v dolino. Pred leti pa sem imel na isti gori toliko problemov, da sem komaj ostal živ. Zdaj sem se počutil dovolj sposobnega, da uredim glavni cilj odprave, da skupaj z Juretom Juhaszem premagam vzhodno steno Chacararaja, da z njim opravim enega izmed najbolj drznih vzponov na vrhove Andov.

Na razglednici, ki sva jo z Juretom kupila v Huarazu, je to mogočno goro predstavljala pokončna piramida pustega granita in snega. Chacararaju močno spominja na Matterhorn v Švici, le da je južno-ameriški vrh skoraj tri tisoč metrov višji od alpskega lepoteča.

Cesta, ki se je končala v zadnji vasi, od koder naj bi nadaljevala peš, je speljana čez prelaz Portachuelo na višini 4767 m, kar je spodobna višina za cesto, še posebej če pomisliš, da je to tako visoko kot najvišji vrh Evrope Mont Blanc. Domačini, ki so nama delali družbo v kombiju, so dobro kazali znake višine, večina jih je namreč ves čas na pol spala, prav smešna pa sta bila dva, ki sta ves čas v ritmu harmonično nihala z glavama eden proti drugemu, in le malo je manjkalo, da nista tresčila skupaj.

Nosač in osel za 25 dolarjev

Kombi naju je odložil pred vasjo Vaqueria, od koder naj bi pot nadaljevala peš. Imela sva okoli 90 kg tovora, tako da sva morala najeti nosača in osla, kar pa ni bilo enostavno. Skupina nosačev nama je povedala, da je do najinega bazne-

ga tabora okoli pet ur hoje in da sva za ta dan prepoznala, nosač in osel za dva dni pa naju bi stala 30 dolarjev. Po daljšem pregovarjanju in barantanju sva dobila nosača in osla za 25 dolarjev in krenili smo.

Po slabih treh urah hoje se je nosač kar naenkrat ustavil in rekel, da je tam konec poti, da je tam bazi tabor. Naprej ne gre. Bili smo sredi ničesar, gore se od tam ni niti videlo, okoli nas so se pasle krave. Jasno, da mu nisva verjela. Če bo hotel dobiti svojih 25 dolarjev, bo moral naprej. Najprej naju ni hotel razumeti, potem pa se je le premaknil in nejevoljno nadaljeval pot. Končno smo zagledali našo goro. Bila je veliko lepša kot na razglednici.

Postavila sva šotor in zaspala. Sredi noči naju je presenetil močan naliiv. Misliha sva, da naju bo voda zalila, a šotor je zdržal. Žal pa je bil naliiv znamenje obdobja slabega vremena, v katerem ne bi bilo dobro podati se na goro. Čas, ko sva čakala na lepše vreme, sva izkoristila, da sva se spustila do prve večje vasi, kjer sva nakupila še nekaj živeža, saj je kazalo, da bova za vzpon porabila več dni, kot sva načrtovala. V naslednjih dneh sva prenesla vso opremo do ledenika, odšla od stene in prespala pod velikim previsom pod steno.

Pobeg pred smrtjo

Napočil je najin čas, a ponoči je še naprej občasno naletalaval sneg, vrh gore pa je bil zavrt v gosto gmo to oblakov. Kljub temu sva se odločila, da začneva plezati. Nisva se še niti dobro ogrela, ko je na prostor, kjer sva bila prespala, padla ogromna ledena sveča. Če bi le nekaj minut dlje oklevala z vzponom, bi bila morda že mrtva zakopana pod ledom.

Treba je bilo pohiteti, saj se je stena prebujala, takoj ko je vanjo posijalo jutranje sonce in začelo topiti led. Morala sva se prilagoditi padajočim ledenim in kamnitim okruškom in se umikati na desno po strmi snežni rampi, ki povezuje centralno grapo oziroma snežišče s francoskim grebenom. Nič kaj prijetno ni bilo plezati s 30 kg težkim nahrbtnikom. Človek bi se najraje ustavil in počival. Po 200 metrih sva se navezala in zabila prvo varovališče. Prvega v navezi je določil žreb. Sreča je izbrala mene. Zaplezel sem v prvi skalni raztežaj. Povzpel sem se v široko poč, ki ni bila težja od petice, a sem sopihal kot lokomotiva. Na sebi sem nosil toliko železja, da sem se komaj premikal.

Prvi dan plezanja je bil najbolj garaški. Kot prvi v navezi sem na svoj nahrbtnik pripel večino železja in plezalne opreme, vso ostalo opramo pa je strpal v nahrbtnik Jure. Njegov tovor je tehtal najmanj 40 kg in ni mi bilo lahko. Prvi skalni raztežaj je prežimari na dinamični vrvi in toliko zgibov s takšno obremenitvijo ni naredil niti med treningi. Pomagal sem mu, kolikor sem mogel, a je na stojišče priplezal popolnoma izčrpan.

Ni vedel, ali nah se smeje ali joče. Rekel je samo, da tak način plezanja odpade in da se bova morala spomniti česa pametnejšega. Ko sem prevzel njegovo vlogo in kot drugi plezal naslednji raztežaj, me je spraševal, zakaj se smejim. A se nisem smejal, le usta sem imel od napore na široko odprta, do smeha pa mi res ni bilo. Ob sedmih zvečer sva že v trdi temi prišla pod previs, kjer se je dalo lepo bivakirati. Jure je takoj začel kopati ploščad za bivak, jaz pa sem moral najprej urediti težave s krči v želodec in drisko. Te stvari niso prijetne niti v dolini, kaj šele sredi stene v mrazu, vetru in ko si izčrpan, da bi umrl.

Najlepša postelja

Jure je odmetal skoraj meter ledu in zbitega snega in naredil najlepšo posteljo, kar sem jih videl v stenah. Bil sem mu hvaležen. Pustil sem ga zaspati, sam pa sem vse do dveh zjutraj kuhal čaj. Nadaljevati bi morala zelo zgodaj, a sva preslišala zvonjenje ure. Jure mi je šele čez tri dni povedal, da se je zbudil, a ko je videl, kako izčrpan spim kot dojenček, me ni hotel buditi. Tako sva naslednji dan sredi stene le počivala, občudovala panoramo in se celo sončila. Najina premočena oprema se je na zimskem soncu dobro posušila.

Naslednje jutro sva lahko nadaljevala spočita in željna plezanja. Strmi snežni raztežaji so naju pripeljali pod pas serakov sredi stene. Sem ter tja nama je na glavo priletel kos ledu ali kamen, a naju na srečo ni zadelo nič večjega in težjega, kar bi naju lahko poškodovalo.

Jure je kar v derezah preplezal navpično skalno stopnjo pod mogočnim serakom, ki jo je nabil s klini, jaz pa sem ga navdušeno fotografiral, saj se je za njim odpiral pogled na Tauliraju in njegovo mogočno severno steno. Sonce se je počasi skrilo za severovzhodni raz, po katerem je bila preplezana prva smer v tej steni. Močna francoska ekipa na čelu s slavnim gornikom Lionelom Terrayem je v šestdesetih letih cel mesec napenjala fiksne vrvi, preden so se lotili smeri in kot prvi osvojili vzhodni vrh Chacararaja. Z Juretom pa plezava po precej težji smeri sama, brez fiksnihi vrvi, pa sva vseeno bistveno hitrejša od Francozov. Ob mislih na Francoze sem zasanjal in začelo me je zebsti. Najprej sem zašklepetal z zobmi, potem sem se začel ves tresti. To se je ponavljalo vsak dan. Do treh popoldne sva trpela na vročem soncu, ko pa se je to skrilo za raz, nama je hitro zanohtalo.

Pet ur za čaj in juho

Tudi ta dan se nama je vztrajanje v temno noč izplačalo, saj sva našla lep previs, pod katerim sva lahko varno prespala. Spet sem kuhal do zgodnjih jutranjih ur. Kar pet ur sem v mrazu in na redkem zraku potreboval, da sem pripravil dva litra mlačne vode, ki sva jo zmešala z energetskimi praški, poleg tega pa sem skuhal še dva litra čaja za naslednji dan in juho za večerjo. Vsako noč ista pesem.

Sončni vzhod naju je prebudil precej neprespana, toda zaradi meglic in kopastih oblakov sva biva zapustila komaj ob desethi. Jure je splezal prečko pod velikimi strehami, desno od njih pa sva opazila Kresalove in Kozjekove kline, ki sta jih v tej steni pustila pred šestimi leti. Midva nisva sledila njuni smeri, ampak sva zavila v levo. Znova sem moral prečiti v levo. S plezalniki sem stopal po poličkah in s cepini tolkel v led. Po dvajsetih metrih sem zabil prvi klin. Na desni se mi je zdela lažje. Skale je prekrival žled, čez je tekla voda. Začel je naletavati sneg. Po slabih desethi metrih plezanja brez varovanja sem skoraj odletel, toda na srečo sem zadnji trenutek z roko našel dober oprimek in ostal v steni. Takrat sem se zaklel, da je to zadnji dan, ko vlačiva nahrbtnik s

seboj. Ko je Jure splezal za mano, je še bolj snežilo. Zaradi mraza, saj sem bil obut le v plezalnike, sem skoraj vpil od bolečine. Ko je Jure splezal do mene, sem se preobul v plastične čevlje in kmalu začutil, kako se kri znova vrača v premražene ude.

Ponoči sem plezal za Juretom in preklinjal, ker se mi je pod težo nahrbtnika ugrezalo do vratu, a sem se od napore hitro ogrel. Jure je kot krt ril po pršiču v 70-stopinjsko snežišče nad zgornjo skalno stopnjo. Pod serakom me je varoval in mimogrede v sneg skopal del luknje za bivak. Ko sem ga dohitel, sva skupaj kopala še štiri ure. Vsa premočena in dehidrirana sva med sneženjem zaspala prej kot prejšnje dni. Nase sem navlekel vse, kar sem imel, in se zvlekel v spalno vrečo ter tresoč se zadremal. Jure je nekaj časa blebatal o neki juhi, a se zanj nisem zmenil. Zbudila sva se šele okoli osme poleg prazne kartuše plina in zmrznjene juhe. Spalna vreča je bila polna snega. Oprema, ki sva jo pustila pred vhomom v najino luknjo, se je spremenila v kup ledu in zmrznenih vrvi, tako da sva potem cel dan sušila opremo, kuhalo in počivala.

Se nadaljuje

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Novomeška kronika

DL 50, 16. decembra

V Dolenjskem listu ste v novomeški kroniki objavili komentirano vest o delu svetnikov občine Šentjernej, ki ne odraža dejanskega stanja. V občini že več mesecev z zanimanjem spremljam delo občinske uprave, predvsem župana, ki hoče za vsako ceno zgraditi čistilno napravo in kanalski sistem za odvajanje fekalnih odpadkov. Iz zapisa novinarja bi nepoučeni bralec lahko sklepal, da so aktivnosti župana in sodelavcev napredne, strokovno neoporečne in pravilne. Enak vtis sem dobil, ko sem poslušal komentar poročevalke nacionalne televizije v osrednjem televizijskem dnevniku, ki je dejala, da bo šentjerneška občina edina v srednji in vzhodni Evropi, ki bo ob priključitvi države k Evropski zvezi imela urejene okoljske probleme. Zdaj pa neka opozicija nerga, pri tem pa zamoli, da so županov predlog podprli le svetniki Združene liste in Slovenske ljudske stranke.

Da je projekt pripravljen strokovno oporečno, da študija obravnava mnoga področja sila natančno, na ključna vprašanja pa ne da odgovora, je potrebno glasno opozoriti. Med ta vprašanja sodijo tudi naslednje dileme:

1. Kot izhodišče za plačilo storitev novega javnega podjetja je cena, ki je odvisna od investicijske vrednosti in ni manjša od 250 SIT/m³ odpadka, lahko pa preseže tudi vrednost 600 SIT/m³. To pomeni, da bo enaka storitev v Šentjerneju do šestkrat dražja kot v bogati novomeški občini. Pri tem pa predlagatelj ni predložil stališča Ministrstva za okolje in prostor, kjer je minister dr. Pavel Gantar izrecno poudaril, da ne bodo dovolili, da bo katere koli občina pri uvajanju nove storitve zaračunavala bistveno drugačne cene primerljivih storitev.

2. Iz vsebine je razvidno, da študije ni izdeloval Ilbau, ki je bil izbran na razpisu, ampak je to delo Toposa. Očitno je Ilbau le posodil ime enega od svojih strokovnjakov, inž. Reinharda Stuetzlerja. Edino, kar je avtentično avstrijsko, je njihova tehnologija.

3. Velika pomanjkljivost študije je, da ne obravnava ekonomske učinkovitosti, ki bi pokazala, da so vse predvidene faze tudi dejansko upravičene. Tako bi dobili tudi dejanski odgovor na dvom, da bosta Evropa in slovenska država kar podarili občini znatna nepovratna sredstva. Nihče me ne bo prepričal, da je na svetu kdo, ki kar daje denar. Minister je v javni izjavi jasno dejal, da bo Evropska zveza preko posameznih skladov financirala kvečjemu 3% stroškov za izgradnjo čistilnih naprav in kanalskih siste-

mov (to je manj kot znaša strošek za izdelavo dokumentacije do pridobitve gradbenega dovoljenja). Slovenska država pa svoj del sredstev razpisuje vsako leto glede na razpoložljiva proračunska sredstva. Za leto 2000 so vsa sredstva že razdeljena. Končno pa: kako to, da župan podpisuje peticije ministru in slovenski vladi, ker ne da denarja za ta projekt, svetnikom pa zagotavlja čisto nekaj drugega. Koga ima za norca? Za korektno izdelano finančno konstrukcijo bi bilo potrebno predložiti soglasje ministra za finance, da bo dovolil občini zadolževanje, in podpisano pismo o nameni z ministrom za okolje in prostor, s katerim bi bila ta investicija uvrščena med tiste, ki jih bo vlada podprla pri pridobivanju sredstev iz prestrukturiranih skladov EZ. Ker pa ni izpolnjen nobeden od teh dveh pogojev, bodo stroški investicije v celoti bremenili občane. Pri ocenjenih vrednosti 31 mio DEM bo vsak občan plačal cca 5.000 DEM, to pomeni, da bo štiričlanska družina dala 2.000.000 SIT (dva milijona tolarjev). Glede na to, da v tej vrednosti niso upoštevane posebnosti, ki so v tehničnem delu nakazane, je lahko celotna investicija tudi za 50% višja. Ne dovolim, da mi občinski svetniki naprtijo ta strošek (za petčlansko družino znese 2,5 mio SIT), saj to pomeni moj celoletni zaslužek. Kako bodo lahko plačala tožbe druga gospodinjstva, kjer zaslužijo še manj?

4. Tehnično izredno pomemben podatek je nivo podtalnice, ki pomeni posebne pogoje obratovanja. Opozorilo pa govori o tem, da bodo stoletne vode prišle do mestnega trga. Kako bo delovala čistilna naprava v tem primeru, ni nikjer odgovorjeno.

5. Sušno obdobje pogojuje količino izliva v odvodne jarke, tako tudi v potok Kobilo. Ker je zaradi številnih priključkov praktično nemogoče omejiti količino odpadka, sušna obdobja pa so pogosta, študija posredno opozarja, da predlagana čistilna naprava ob predvideni obremenitvi ne bo dobila obratovalnega dovoljenja, dokler ne bodo zgrajene dodatne čistilne kapacitete. To pa pomeni povečanje vrednosti investicije, pred katero si odgovorni na občini zatiskajo oči.

Ker prostor ne omogoča podrobnejše analize, ostalih pomislekov in slabosti študije sploh ne bom navedel. Reševanje ekoloških problemov v občini na način "Topos-župan" zveni kot populistični predvolilni slogan, ne pa kot ukrep dobrega gospodarja. Prepričan sem, da bo župan največ naredil za večino občanov, če jim ne bo naprtel nerazumno visokih stroškov za "standard", ki ga ne potrebujejo. 127 km kanalizacijskih vodov je grozljiv podvig, pri čemer pa ni naveden niti en pozitiven učinek za kmetije in gospodinjstva zunaj občinskega centra. Zato je najmanj, kar je potrebno doseči, da se poišče najcenejša varianta - tudi brez "Ilbaua", če tako pokaže analiza, projekt pa se po ključku prve gradbene faze zaključi!

MARJAN DVORNIK
Prapreče pri Šentjerneju

Sodišče prepovedalo Bistri, d.o.o., uporabo imena Vzajemnost

DL 51, 23. decembra

Gospa Marinka Levičar je v obvestilu za javnost z naslovom Sodišče prepovedalo Bistri, d.o.o., uporabo imena Vzajemnost navedla nekatere netočnosti, ki terjajo popravek:

1. Obvestilo popolnoma zakriva dejstvo, da je sodišče izdalo začasno odločbo in dalo podjetju Bistra možnost ugovora. Bistra je ugovor že vložila, kar pomeni, da je začasna odločba že jutri lahko umaknjena.

2. Sodišče ni nikjer zapisalo, da Bistra ne sme "več izdajati glasila pod imenom Vzajemnost ali pod podobnim imenom". Kot že rečeno, je izdalo začasno odločbo, da pa Bistra ne sme izdajati glasila s podobnim imenom, je zgolj želja Marinke Levičar, o tem namreč odločba ne govori. Prav tako ne drži "dodatek" podpisane Marinke Levičar, da je Bojanu Korsiki sodišče karkoli prepovedalo.

3. Obvestilo "obžaluje", da so bili bralci zavedeni in plačevali naročnino podjetju Bistra. Nepotrebno obžalovanje, smo namreč lastniki blagovne znamke Vzajemnost in Vzajemna in zato bi težko kogarkoli zavajali. Obvestilo pozablja, da se bralci odločajo tudi po kvaliteti revije.

4. Revija, ki so jo naročniki plačali in naročili pri Bistri, bo vsekakor izhajala še naprej.

za Vzajemnost
BOJAN KORSIKA

Protest ob meji

DL 51, 23. decembra

Pritiski, kritike in obsojanja Državnega zbora (DZ), predvsem opozicije in predsednika DZ g. Podobnika, zaradi predložitve ratifikacije maloobmejnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško so žal naslovljena na napačno. Lažna propaganda, ki jo razširjajo LDS in njeni privrženci, skuša po stari, preizkušeni metodi zvaliti krivdo za svojo nesposobnost in slabo zunanjo politiko na opozicijo in predsednika državnega zbora.

Vse parlamentarne stranke se še kako zavedamo pomembnosti sprejema maloobmejnega sporazuma, vendar ne za vsako ceno oz. ne za previsoko ceno. V 1. členu tega sporazuma je namreč zapisano, da maloobmejno območje na morju obsega teritorialni morji obeh držav. In ko vprašamo vlado, do kod sega slovensko teritorialno morje znotraj tega maloobmejnega sporazuma, ostane vlada brez odgovora. Nedočlena meja na morju je ključni problem tega sporazuma. Ko smo predstavniki vlade opozorili, zakaj niso v sporazumu izpustili meje na morju, smo dobili naravnost neodgovoren odgovor, da tega ni nihče predlagal in da se tega prej niso spomnili.

Zato naj g. Stegne in g. Avšič prenehata z neresničnimi zavajalnimi ljudmi, ki živijo ob meji, in naj raje protestirata pri predsedniku vlade g. Drnovšku in zunanjem ministru g. Frlecu. Slovenija je bila zaradi sebičnih političnih interesov posameznikov in zaradi vrhunske nesposobnosti slovenske diplomacije že prevečkrat oropana za svoje ozemlje. In ko bo vlada popravila napake in spremenila ta maloobmejni sporazum, bo brez težav prišlo tudi do njegove ratifikacije v DZ.

Poslanska skupina SDS
PATRICIJA ŠAŠEK

Hočemo enake pravice kot drugi državljani

Protest Liste za Metliko

METLIKA - Na prednovoletnem sestanku kluba Liste za Metliko je tekla beseda o tem, ali in kako boleče bo Bela krajina občutila, ker se je državni zbor nedavno izognil obravnavi zakona o ratifikaciji sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju med Slovenijo in Hrvaško. Člani kluba smo mnenja, da se morajo vse občine ob meji s Hrvaško povezati in si prizadevati, da bi zakon o ratifikaciji čim prej obravnavali v državnem zboru.

Zato metliškemu županu Slavku Dragovanu predlagamo, naj občinski svet tako ravnanje državnega zbora obsodi. Še posebej je obsodbe vredno ravnanje vladnega koalicijskega partnerja SLS. Sporazum o maloobmejnem sodelovanju je v parlamentu že dve leti, ratifikacija tega sporazuma pa pomeni rešitev problemov ob meji s Hrvaško za okrog 250 tisoč prebivalcev Slovenije. Prebivalci metliške občine, ki jih v večini podpira nestrankska Lista za Metliko, hočemo, da se nam priznajo pravice, ki jih uživajo prebivalci ob zahodni in severni meji že desetletja.

JOŽE MIHELČIČ,
predsednik kluba
Liste za Metliko

Šoferji in avtomehaniki za boljši zakon

Zveze združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije pripravila predlog sprememb in dopolnitev zakona o varnosti cestnega prometa

Minister za notranje zadeve Borut Šuklje je imenoval delovno skupino za pripravo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varnosti cestnega prometa. Osnovni razlogi za pripravo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah so: usklajitev zakona z direktivami in priporočili Evropske unije, dopolnitev zakona zaradi nekaterih pomanjkljivosti, ki jih je pokazala enoletna praksa, ter usklajitev zakona z najnovejšimi spoznanji cestnoprometnovarnostne znanosti in stroke.

V pripravo predlogov sprememb in dopolnitev se je dejavno vključila tudi Zveza združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije. Pripravili smo kar enajst vsebinskih in argumentiranih predlogov, ki so bili posredovani ministrstvu za notranje zadeve. S tem pismom pa želimo seznaniti tudi slovensko javnost, posebej pa poklicne šoferje o naših predlogih. Poudarili bi samo dve bistveni pripombi. Ena od teh je predlog, da izpitni centri za voznike motornih

vozil ne bi bili več v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve, ampak v pristojnosti ministrstva za šolstvo in šport. Menimo, da ni sprejemljivo, da je usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil v pristojnosti ministrstva za šolstvo in šport, opravljanje voznških izpitov pa v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve.

Poleg tega smo posebej opozorili na našo dobro znano pripombo iz časa nastajanja zakona o varnosti cestnega prometa, da se storilcu prekrška, ki doseže 18 kazenskih točk, ali vozniku, ki ima v organizmu več kot 1,5 grama na kilogram krvi, izreče sankcija prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja za vse kategorije. Menimo, da je hkrati s spremembami in dopolnitvami zakona o varnosti cestnega prometa potrebno sprejeti tudi spremembe zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških. Nenormalno je, da prekrški, storjeni pri vožnji vozil drugih kategorij, onemogočijo vožnjo motornih vozil, na primer kategorije C, D, E in F, če ti prekrški niso bili storjeni pri vožnji vozil teh kategorij. Navedeni predlog izhaja iz načela selektivnosti

pogojev za pridobitev voznškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije C, D, E in F, saj so ti pogoj posebej določeni. Prav tako je posebej opredeljena količina alkohola v organizmu za voznike teh kategorij in posebej so opredeljeni zdravniški pregledi.

Poudariti moramo, da je zakon o prekrških do sprejetja zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških v 39. členu predvideval prepoved vožnje določene vrste oz. kategorije. V drugem odstavku tega člena pa je bilo navedeno, da se pri odločanju, ali naj se ta ukrep izreče, upošteva tudi, ali je storilec prekrška poklicni voznik motornega vozila.

Poudariti želimo tudi, da je kar nekaj sodnikov za prekrške, ki so se letos udeležili občnih zborov naših združenj šoferjev in avtomehanikov, izreklo popolno podporo temu našemu predlogu, posebej pa so poudarili, da so naši predlogi popolnoma umestni.

Z njimi pa so se strinjali tudi nekateri uslužbenci ministrstva za notranje zadeve.

STANE INKRET, sekretar
ZZŠAM Slovenije

En, ena, eno...

"En dober večer vam želim.
Za vas imamo eno lepo nagrado.
Eno preprosto dekle.
En skromen fant.
Ena skrivnostna ljubezen."

Tako slišim vsak dan po radiu in televiziji. Pa si mislim: takole napačno lahko uporabljamo številnik en, ena, eno samo en nepismen Slovenec ali ena nepismena Slovenka. Nič hudega, če bi bil (bila) ta en (ena) nepismen Slovenec (Slovenka) vratar v RTV bajti, toda gre za popularnega voditelja (voditeljico). In ta popularnež ne obvlada osnovnega orodja, potrebnega za to vlogo: jezika. To je enako, kot da frizerka ne bi znala držati v rokah škarij. Zanimivo: nihče ne bo rekel, da je to en skandal, še več: oseba nihče ne opozori na napako, ker bi bil verjetno do smrti užaljen, saj je zaljubljen vase in v svojo veličino.

TONI GAŠPERIČ

Poniževalen odnos do cvička

Direktor brežiške kleti Recer bi moral nepreklicno odstopiti

Pridelovalci cvička smo imeli 16. decembra 1999 v Škocjanu sestanek, na katerem sta nam bila predstavljena elaborat o cvičku in pravilnik. Na tem srečanju sem dal pobudo, da se vinogradniki Dolenjske medsebojno opredelimo do zadnjih dogodkov, do našega cvička, ki sta ga povzročila brežiška klet in direktor g. Recer s svojimi izjavami. Prisotni vinogradniki (okrog 80) so se s to pobudo strinjali, kar so potrdili z aplavzom, najbolj odgovorni za dobro ime cvička pa so imeli o tem pomisleke, kar poštenemu dolenjskemu vinogradniku ni razumljivo.

Zamislite si, da bi v Franciji prišlo do takega poniževalnega odnosa do njihovega vina, ki si je

po dolgih letih priborilo mesto, kakršnega si zasluži. In takega človeka pri nas zagovarjajo celo stanovski kolegi in regijski funkcionarji. Ljudje, ki tako razmišljajo, bodo težko videli Evropo, naš cviček pa bo ponovno končal na policah trgovin po 150 tolarjev. Zaradi tega, kar je naredil g. Recer, bi moral nepreklicno odstopiti z mesta direktorja kleti. Vitezi vina, kaj je vaša naloga, ne bom govoril, mi vinogradniki pa lobbiramo novega direktorja kleti, ki bo naklonjen skupnim ciljem.

Prijateljem, vinogradnikom in pivcem pravega dolenjskega cvička želim srečo v letu 2000.

JOŽE VENCELJ, član UO
Vinogradniško-turističnega društva Čatež pod Zaplazom

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Poštenost še živi - Razočaran nad nehumanim obnašanjem vratarja - Pohvala sestre pri dr. Kranjcu - Za posekano smreko naj odgovarja vodstvo - Kdaj zbiralniki odsluženih baterij?

Kljub temu da je dandanes poštenost žal vse bolj redka vrлина, pa to vendarle ne velja za vse. Urša Novak iz Prečne pri Novem mestu je sporočila, da se zahvaljuje Francu Rajerju, šoferju avtobusa iz Lazine pri Hinjah, ker je prejšnji konec tedna ponoči na cesti slučajno našel njeno izgubljeno osebno torbico z denarnico z vsemi dokumenti, jo poklical po telefonu in poskrbel, da je do teh dragocenih stvari lahko hitro prišla. "Res sem mu hvaležna, saj me je rešil skrbi in sploh neprijetnih težav in obveznosti, ki bi jih imela, preden bi znova zbrala vse potrebne dokumente."

S. M. iz okolice Mirne Peči zelo moti, da so na Dolenjski banki pri novomeški občinski stavbi take vrste čakajočih in da delo ne organizirajo drugače, posebno v teh predprazničnih dneh. "Zlasti kritično je okence za vplačila, izplačila ter tolažno vezavo, ker je le eno. Vrsta je tam vedno grozansko dolga. Zakaj v takšnih primerih ne bi delali dve? Zadnjič sem čakala pol ure, pa tako me boljše noge! Nekaj bi bilo treba narediti, saj se ljudje zaradi tega upravičeno razburjajo," meni.

Naročnica Dolenjskega lista Lojzka Hvast iz Kranja je pohvalila naš časopis, pravi pa, da v napovedih televizijskega programa pogreša program za POP TV, ki ga tudi mnogi drugi lahko spremljajo. Odgovorni pri časopisu so povedali, da zaradi omejitve s prostorom to zaenkrat še ni mogoče.

Stanko Kotar iz Cegelnice pri Novem mestu je razočaran nad obnašanjem vratarja v novomeški bolnišnici. V ponedeljek, 20. decembra, ga je sin pripeljal na kontrolo. "Po treh urah sem želel poklicati sina v službo, da me pride iskat. Poprosil sem vratarja, če to lahko storim na mobitel. V za-

klenjeni vratarnici je bilo polno nekih ljudi, mlajša gospa je nemočno dolgo govorila po telefonu, jaz pa sem kar čakal. Vratar mi ni hotel ustreči. Ne morem razumeti, da staremu človeku ni priskočil na pomoč. Drugič, ko je bila tam ženska, telefoniranje ni bil problem," je povedal Kotar in dodal, da je potem odšel v lekarno po zdravila in mu je tamkajšnja uslužbenka z veseljem ustregla in poklicala sina.

Bralka Jožica z Grma v Novem mestu se je oglasila v bran medicinske sestre pri dr. Kranjcu, ki jo je nekoč v našem časopisu kritiziral. "Rada bi pohvalila njo in doktorja, kar gresta pacientom zelo na roke, če se le da. Kdor je sestro očrnil, je eden od tistih, ki je bil pri njej devetindesetkrat lepo sprejet, enkrat pa iz kakršnega koli razloga ne. Gotovo je sestra tista, ki dela z doktorjem, in če je on zadovoljen z njo, so tudi pacienti. Vedeti je treba, da je delo z ljudmi naporno, da so pacienti mnogokrat nestrpni. V ambulanti obstaja sistem naročanja in v eni uri gotovo prideš na vrsto," je povedala Jožica, ki se vsem, ki delajo v zdravstvu, zahvaljuje za požrtvovalnost.

V zvezi s smreko, posekano pred trebanjsko občinsko stavbo, je Trebanjec povedal, da je bila prva smreka posekana in odpeljana, pa ni bilo prav Komunalni, drugo pa je delavec Komunalne posekal po napotku njenega direktorja in ne samovoljno. "Delavec je zdaj kaznovan z denarno kaznijo 25 tisoč tolarji, kolikor so izplačali lastniku zemljišča, po disciplinskem ukrepu pa je še ob mesečno stimulacijo. Za ta greh bi moralo odgovarjati vodstvo podjetja, ne pa delavec!"

Bralce iz Novega mesta sprašuje, kje v Novem mestu ali okolici

stoji zbiralnica za odslužene baterijske vložke, ki so nevarni vsaj tako kot odsluženi avtomobilski akumulatorji, in kdaj bo ločeno zbiranje gospodinjstev odpadkov papirja in stekla. "Nas bo morala v to prisiliti Evropska unija?" Simon Štukelj iz Komunale Novo mesto je pojasnil, da morajo ljudje neuporabne baterijske vložke sami hraniti, dvakrat na leto, spomladi in jeseni, pa jih odvreči na njihovi organizirani akciji, o čemer pravočasno obvestijo preko medijev. Ločeno zbiranje odpadkov pa je že uvedeno, v glavnem v Novem mestu, žal pa še manj v primestnih naseljih.

Bralka z Mirne se je oglasila v zvezi z novico o ugrabitvi v trebanjskih iverih v prejšnji številki našega časopisa. "Zakaj se novinar vtika v družinske zadeve? Žena gre pa menda lahko po moža v gostilno! Ali nimate pisati kaj pomembnejšega kot o osebnih stvareh?"

L. M.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

O razvoju turizma na podeželju

Zaključek projekta Rutar - Na območju občine Velike Lašče veliko zgodovinskih, kulturnih in naravnih zanimivosti - Evropska pomoč Laščam

VELIKE LAŠČE - Svečan zaključek projekta Rutar, ki ga sofinansira Delegacija Evropske komisije, izvajala pa sta ga Center za uravnotežen razvoj Vitra in občina Velike Lašče, so proslavili 6. decembra v gostilni Kukelj v Velikih Laščah. Ob tej priložnosti so člani študijskega krožka "Turizem na podeželju" predstavili turistične prednosti podeželja, predvsem na območju domače občine in sosednjih občin. Sveča-

"VICEPRVAKA" MED MLADINCI - Na letošnjem državnem prvenstvu v standardnih plesih, ki je potekalo koncem novembra v Ajdovščini, sta člana kočevskega plesnega kluba Jasmina Arko in Blaž Bižal osvojila 2. mesto v kategoriji mladincev. 14-letna plesalka iz Kočevja, ki plešeta skupaj že štiri leta, sta si s tem izborila uvrstitev v državno reprezentanco in imata največ možnosti, da se skupaj z državnima prvakoma udeležita svetovnega prvenstva. Se pred tem pa se jima bodo, kot pravita, "uresničile sanje vsakega plesalca". Aprila bosta namreč odpotovala v angleški Blackpool na neuradno svetovno prvenstvo, na katerem se zbere tudi do 500 plesnih parov. Levji delež zaslug za uspeh pripisujeta trenerju Alešu Cvetku. Ne gre pa zanemariti tudi njune nadarjenosti in truda, saj trenirata kar 4-krat na teden po več ur. (M. L.-S.)

DESERT FOX NE MIRUJE - Belokranjska skupina Desert Fox ima za seboj uspešno leto. Člani so nastopili na več odmevnih koncertih, njihova skladba Zbudi se pa je bila pesem tedna na več slovenskih radijskih postajah. Novembra so v Studiu Luka v Novem mestu začeli s snemanjem skladb za svoj novi album, ki naj bi izšel spomladi, snemanje pa bodo nadaljevali januarja. Leto 1999 zaključujejo z nastopom na silvestrski prireditvi na osrednjem trgu v Semiču.

DRUŽINSKE JASLICE - Učenke OŠ Šmihel iz Novega mesta: Lea Udovc, Sabina Kregar in Lea Lukšič, so pod vodstvom učiteljice Helene Murgelj v podaljšanem bivanju izdelale jaslce, s katerimi so drugič sodelovale na razstavi družinskih jaslci, ki jo je organiziral Kmečki glas. Udeležence razstave, ki jo je 20. decembra odprl ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode, sta pozdravila urednik tednika Boris Dolničar in ljubljanska županja Vika Potočnik. Od 26 sodelujočih je komisija za razstavo odbrala 16 jaslci, med njimi tudi naše, izdelane iz gline. (Tekst in foto: Helena Murgelj)

nosti se je udeležil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič.

"Na razpis Evropske komisije je prišlo kar 63 predlogov raznih projektov, izbrani pa so bili le trije, med njimi tudi Rutar za območje dela občine Velike Lašče," je za uvod povedal direktor Vitre Bojan Znidaršič in dodal, da je projekt trajal praktično vse letošnje leto, da so v njegovem okviru delovali študijski krožek Turizem na podeželju, dve delavnici, mednarodni delovni tabor. Za prebivalce Rut so izvedli tri izlete, te dni pa bodo organizirali še delavnico za brezposelne, s čimer bo program projekta popolnoma uresničen.

Občino Velike Lašče je kot celotno turistično območje in njene posebnosti predstavil župan Anton Zakrajšek. Poudaril je pomen dela turističnih društev Turjak, Rob, Rašica na območju občine in ugotovil, da je potrebno ustanoviti tako društvo še v Laščah, nato pa vse združiti v občinski turistični zvezi, ki jo treba še ustanoviti. Zavzel se je tudi za večje vlaganje v turistično propagando.

Za njim so spregovorili še mnogi domačini in gostje. Domačini so povedali svoje zamisli glede razvoja turizma, in sicer Božo Zalar, predsednik Turističnega društva Rašica, o mnogih turističnih zani-

ZA VESELI DECEMBER

Od 20. do 27. decembra so na žiro račun DPM Mojca Novo mesto, št. 52100-678-80209, za veseli december prispevali: Marko Premru, s.p., Sentičnej, 3 tisoč tolarjev; Ivan Bregar, s.p., Sentičnej, 5 tisoč tolarjev; Sindikat zavoda za zaposlovanje Novo mesto 10 tisoč; Kava bar Pri Slonu 10 tisoč; Metod Žagar, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Tekate, d.o.o., Novo mesto 20 tisoč; Blaž Bambič, s.p., Sentičnej, 7 tisoč; Alojz Klobučar, s.p., Novo mesto, 40 tisoč; Bogdan Kolenc, Kranj 15 tisoč; Andrej Vučko, s.p., Sentičnej, 5 tisoč; Tomaž Barborič, s.p., Žužemberk, 5 tisoč; Konvikt, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; MTI Pavlič Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Franc Gorenc s.p., Sentičnej, 5 tisoč; Franci Grasič, 3 tisoč; Ivan Stangelj, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Keko Oprema, d.o.o., Žužemberk, 30 tisoč; PGD Mokro Polje, 5 tisoč; Zavarovalnica Tilia 100 tisoč; Mercator Dolenjska - nakup čokolad v vrednosti 250 tisoč tolarjev; Dolenjska, d.d., Novo mesto - boni v vrednosti 50 tisoč tolarjev; Obrtna zadruha Hrast - boni v vrednosti 100 tisoč tolarjev.

Z delom, materialom in storitvami so pomagali: Gostišče Kos, Agencija za sport Novo mesto, Festival Novo mesto, Avtoprevoznik Kramar Zvone, s.p., Novo mesto, Milan Badovinac, s.p., Novo mesto, Elektro Novo mesto, Lahod Novo mesto, Tiskarstvo Opara, Toko line, Snemalni studio Metulj, Protekt, Mimica Dolenc, Fanika Krivec, Niko Padevski, Glasbena šola Marijana Kozine - baletni oddelek, OŠ Otočec in OŠ Grm.

KOLENDAR ŽUMBERČANOV ZA LETO 2000

NOVO MESTO - Danijel Žučak, prizadeveni in uspešni predsednik kulturno-umetniškega društva Žumberak, ki združuje žumberčane tostran Gorjancev, je namesto nove številke društvenega časopisa tokrat poskrbel za prijetno presenečenje. Sredi decembra je upravnemu odboru društva izdal velik barvni kalendar za leto 2000 s slovenskim in hrvaškim besedilom, z vnesenimi državnimi prazniki in s koledarskim tekstom za grkokatoliški gregorijanski in julijanski koledar. V koledarju je 12 večjih panoramskih posnetkov znanih krajev tostran in onstran Gorjancev, naslovna pa predstavlja člane priljubljenih žumberških tamburašev. Urednik koledarja je Milan Gradišič, fotografije sta prispevala Foto Life Marka Klinca in Ivo Marušič. Izid zanimivega koledarja so omogočili sponzorji, predvsem obrtniki, trgovci in nekatera dolenjska ter druga podjetja.

ŽUPANOVA SREČANJA

METLIKA - Tukajšnji župan Slavko Dragovan je konec preteklega tedna pripravil prednovoletno srečanje z gospodarstveniki, direktorji zavodov in javnimi delavci v metliški občini. Pred dvema dnevi pa se je ob iztekajočem se letu srečal z nekdanjimi predsedniki občinskih skupščin, predsedniki izvršnih svetov in županom občine.

mivostih na območju občine; Metka Starič, predstavnica Zavoda za kulturo in turizem Parnas, o delu z mladino na turističnem področju in o kulturnih delavnicah za šolsko mladino; Robert Hren, predsednik Športnega društva Cereja, o pomenu in možnostih športa in rekreacije v turizmu; Vanja Damjančič o delu in načrtih gostilne Kukelj itd.

J. PRIMC

TABLE OB VPADNICAH V METLIŠKO OBČINO

METLIKA - V metliški občini so zadnji od vseh treh belokranjskih občin postavili ob vpadnicah v občino table, ki označujejo, kje se začne metliška občina, ter obiskovalcem hkrati zaželijo dobrodoščilo in opozorilo, da so prišli v vinsko deželo. Table so postavili ob državnih cestah na Jugorju in pri Gradcu ter ob lokalnih cestah Krvavčji Vrh-Metlika in v Klostru. Peta tabla bo stala ob državni cesti Jugorje-Metlika, ko bo ta razširjena in asfaltirana.

Do naslednje smrti

Nekaj metrov pred krajem, kjer je počilo in je smrt zahtevala dve življenji, je nekdo postavil, kar takole brez droga, na rob ceste prometni znak, ki opozarja, da je tu cesta spolzka. To so storili verjetno nestrani, saj sem slišal, da so bili že nekajkrat opozorjeni, naj čistišče preplasti z grobim asfaltom, ker da je tu zahrbtno in že ob najmanjšem rosenju zelo nevarno. Človek ne potrebuje pretirano dobrega spomina, da bi zaznal, kako so prav tam, na tistem rahlem zavoju, že nekajkrat življenjsko usodno trčila vozila. V namigovanju, da gre za cestno drsališče, je torej resnica, ki so jo potrdili tudi s postavitvijo omejenega prometnega znaka. Tam bo stal, znak namreč, dokler ga ne bo odprlil v jarek veter, povzročen s prehitro vožnjo kakšnega tovornjaka. Nov popolnoma enak prometni znak bodo "odgovorni" postavili na rob cestišča ob novi prometni nesreči. Ob novi smrti.

TONI GAŠPERIČ

Vaške skupnosti o načrtih

Želja veliko, denarja malo - Nekatere zahteve se ponavljajo

LOŠKI POTOK - Prvi tovrstni sestanek vaščanov je bil 18. t.m. v Retju, največjem naselju v občini. Problemi, ki jih rešujejo vaške skupnosti, so sicer podobni, za Retje pa velja, da so zaradi velikosti naselja še toliko večji in težje uresničljivi. Plan za prihodnje leto je podoben planom, ki so bili narejeni že pretekla leta, ker se nekatere zahteve vztrajno ponavljajo.

Dolga leta je največje odhodkovno postavko predstavljalo asfaltiranje cest in poti. Teh zahtev sedaj skoraj ni več, zelo trdno pa stojte vaščani za že starim sklepom, ki obravnava osnovno cestno signalizacijo, smerokaze, potrebovali bi vsaj eno ogledalo, javne luči, vzdrževanje kanalizacije, podaljšek vodovoda, zadnja leta pa se pojavlja želja po razširitvi poti do sv. Florijana in po obnovi cerkve. Zahtevajo, da se nadaljuje gradnja gozdne ceste Kavka-Matevlejek, da se uredi financiranje poljskih in gozdnih cest, nadaljujejo priprave za agromelioracije in končno, da se vrnejo nacionalizirana zemljišča Agrarni skupnosti.

Na, na trenutke zelo burno razpravo je odgovarjal Janez Bambič, tajnik KS in občinski svetnik, zadolžen za komunalne zadeve.

POZITIVNO MNENJE ZA PONOVO IMENOVANJE

ČRNOMELJ - Člani črnomaljskega občinskega sveta so na zadnji seji v letošnjem letu, ki je bila pred tednom dni, dali pozitivno mnenje k imenovanju Vladimira Potočarja za direktorico Centra za socialno delo Črnomelj. Potočarjeva je bila direktorica tega centra tudi doslej.

POJASNILO

Dr. Andrej Pleterski iz Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU želi zaradi ustrezne bibliografske obdelave, da so pod člankom o "Zgodovinskem zapisu, ki mu ni para", objavljenim v DL št. 51, podpisani še avtorji integralnega besedila, diplomirani arheolog Uroš Bavec in diplomirani umetnostni zgodovinar Tomaž Golob (oba zaposlena na ZVNKD Novo mesto) in on, čeravno je že uvodoma k omenjenemu prispevku nedvoumno zapisano, da smo priredili zapis po besedilih in gradivu, ki so ga pripravili prav ti strokovnjaki.

UREDNIŠTVO

Predavanja za upokojece

Tri mesece

NOVO MESTO - Društvo upokojencev Novo mesto organizira januarja, februarja in marca prihodnje leto za upokojece več predavanj, ki bodo ob 17. uri.

3. januarja bo v Dolenjskem muzeju ogled razstave fotografij in filmov akademskega slikarja Božidarja Jakca pod vodstvom pedagoginje Ivane Tanko. 10. januarja bo mag. dr. Tatjana Gazvoda na OŠ Grm predavala o aterosklerozi, 17. januarja o prvi pomoči pri srčnem infarktu in možganski kapi, 31. januarja o sladkorni bolezni, 14. februarja o težavah s sklepi in hrbtenico in 21. februarja o pešarnju spomina v starejših letih.

Mag. Rut Reš - Podgornik bo 24. januarja govorila o sajenju n vzgoji sobnih in balkonskih rastlin, dr. Boris Pogačar bo 6. marca predaval o težavah z mehurjem in zaprtjem, 13. marca pa o žolčnih kamnih in drugih obolenjih žolča. Dipl. iur. Marko Strous bo 7. februarja imel predavanje o novem zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Vsa predavanja bodo v OŠ Grm.

28. februarja bo v Domu starejših občanov v Šmihelu predstavitev interesnih dejavnosti v letu 1999, o čemer bosta govorila Ivan Tovšak in veterinar Drago Hadl. Marjan Maznik bo otvoril še razstavo del slikarske skupine upokojencev.

IVAN TOVŠAK

• Komaj da je kaj lepšega kot poslušati, kako tepec molči. (Jerome)

DEDEK MRIZ Z OTROKI IZ VARNE HIŠE - V ponedeljek, 27. decembra, se je v Centru za pomoč žrtvam kriminalnih dejanj dedek Mriz srečal z otroki iz novomeške Varne hiše. Dobrega moža je k otrokom pripeljal predsednik sindikata Pergam v založniškem podjetju DZS Peter Horvat, otrokom pa sta razdelila vrečke s knjigami DZS in darili, kakršne so dobili tudi otroci zaposlenih v DZS pa begunski in socialno ogroženi otroci, za katere skrbijo določene humanitarne organizacije in društva. (Foto: P. Smrekar)

POHVALA ZA GLASILO ČEBELICE - Učenci podaljšanega bivanja OŠ Šmihel iz Novega mesta so pod vodstvom učiteljice Helene Murgelj tudi letos izdali svoje glasilo Čebelice. Z njim smo sodelovali na Cicibanovem nagradnem natečaju za najlepša otroška glasila, nastala v preteklem šolskem letu. Naše glasilo je bilo sestavljeno iz satovnic. Vsaka satovnica je vsebovala zanimive utrinke o vsem, kar se je dogajalo v šoli in doma. Zanj smo prejeli pohvalo in knjižno nagrado. S tremi učenkami smo si decembra ogledale razstavo vseh 132 glasil, ki so prispela na Cicibanov natečaj, v prostorih Slovenskega šolskega muzeja v Ljubljani. (Tekst in foto: Helena Murgelj)

VILI RESNIK NA PREVOLAH - Učenci osnovne šole Prevole so imeli pred dnevi ob koncu leta kulturni program, v katerem so se predstavili recitatorji, plesalci in plesalke ter otroški pevski zbor. V svoji sredini so toplo pozdravili tudi gosta župana občine Žužemberk Franca Skufco ter člana 1. artilerijske brigade Stano Kos in Milka Brožiča, ki že celih 36 let obiskujeta šolo. Gosta sta šolo obdarila z denarnim prispevkom, ki ga bodo učenci porabili za nakup učnih pripomočkov. V drugem delu zabavnega programa pa se je šolarjem in ostalim obiskovalcem predstavil pevec zabavne glasbe Vili Resnik. (Foto: S. Mirtič)

SOSEDJE PRESENETILI MARIJO AŠ - Marija Aš iz Straže je bila v nedeljo prijetno presenečena, ko so ji sosedge in prijatelji iz ulice Na žago pripravili slavo, ji izročili darilo in ji zapeli, potem pa skupaj poslušali radijsko čestitko. 90. rojstni dan je Marija včeraj praznovala skupaj s še živimi otroki, vnuki in pravnuki. (Foto: S. Mirtič)

SULEC IZ KOLPE - Vneti ribič Sandi Štravs iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah je v ponedeljek, 20. decembra, v Kolpi nad Bilpo v revirju Ribiške družine Kočevje ujel 98 cm velikega in 8 kg težkega sulca. To je bil že Sandijev 5. sulec, letos pa prvi in gotovo tudi zadnji. Prijel je na silikonsko ribo, kralja Kolpe pa je Sandi na suho in mrzlo potegnil po 10 minutah utrudljivega boja. (Foto: J. J.)

MEŠČANOM ZMANJKUJE POTRPEŽLJIVOSTI

V Črnomlju se je začel "dogajati narod"

Ko se je pred leti črnomljski Belt kljub nekajkratnim poskusom, da bi se s svojo proizvodnjo le obdržal pri življenju, dokončno ustavil, je proizvodnjo prevzel IMP Ljvar iz Ivančne Gorice. A očitno je šlo onenaravnost, ki ga je povzročal, meščanom precej v nos, saj je februarja 1998 ob črnomljskem občinskem prazniku Ljvar dobil ekološko grajo, imenovano kopina. Takratni direktor mag. Izidor Derganc je obljubil, da bo ekološka sanacija njihove proizvodnje enote v Črnomlju kmalu zaključena, ter Črnomljce poprosil še za kanček strpnosti.

Ko so tudi za letošnji občinski praznik predlagali IMP Ljvar za ekološko grajo, ki jo je komisija tudi sprejela, je črnomljski župan Andrej Fabjan zastavil svojo besedo, da bo ekološka sanacija v IMP letos zares zaključena. IMP pa je do dneva natančno zapisal, kdaj bodo uredili filtre v kupolki, čistilnici in brusilnici ter deponijo neuporabnih livarskih peskov, ki so se nabirali na tovarniškem dvorišču. Skoraj ni bilo seje občinskega sveta, na kateri se ne bi dotaknili Ljvarja. Svetniki so celo obiskali livarno, direktor Stane Osterman pa je zavrnil, da bodo vse uredili po predpisih, ter jim predložil rezultate raziskav mariborske ustanove, iz katerih je razvidno, da Ljvar ni med tistimi, ki bi prekomerno obremenjevali okolje. Kljub vsem tem zatrditvam in dokazovanjem pa je srd Črnomljcev zadnje mesece vse bolj narasčal, zlasti še, ko se je na njihove vrtove, balkone, avtomobile začel usediti rdečkast prah. "Kaj imamo šele v pljuči?" so se spraševali ter na občinski svet sprejeli sklep, da na občinske stroške opravijo nevarne meritve o tem, ali Ljvar z onesnaževanjem ogroža Črnomelj. Krajevna skupnost naj bi sklicala

So pripravljeni pogledati resnici v oči?

V torek pretekli teden je samoiniciativna skupina, ki se je poimenovala Organizacijski odbor mesta Črnomelj, sklicala sestanek o Ljvarju in njegovi ekološki sanaciji. Iz vabil, na katera je letelo precej kritik, je bilo razbrati, da "vabijo na sestanek v zvezi z zaprtjem Belta", ki je že nekaj let mrtev. Toda ljudje, ki jim popuša potrpljenje, so očitno vedeli, za kaj gre, saj je bil odziv izreden. Kot je dejal Peter Dichlberger, imajo pred očmi 207 delavcev, ki si s trdim delom zaslužijo kruh v črnomljskem Ljvarju, zdrave ljudi, onesnaženo okolje ter lastnika IMP, ki ni prišel v Črnomelj zato, da bi oživil bivši Belt, temveč, ker se dobro zaveda, kako drago je varstvo okolja. Predlagal je, da bi ob referendumu za samopriskupke ljudi povprašali tudi o tej problematiki. Janez Stepan je dodal, da Ljvar naredi ostalemu gospodarstvu v mestu več škode kot ustvari 207 zaposlenih koristnega, zato je predlagal, da bi dal vsak meščan po tisoč tolarjev ter bi tako zaposlenim na IMP zagotovili plače.

Precej negotovanja zaradi onesnaževanja Ljvarja je v Danfossu, ki je njegov najbližji sosed. Kot je povedal Tomaž Kordiš, so že lani opozarjali IMP na prekomerno obremenjevanje okolja in ogrožanje zdravja ljudi ter s tem sezna-

nili tudi glavnega republiškega inšpektorja za okolje in prostor. "A obljube o ekološki sanaciji so ostale le na papirju. V IMP in Danfossu je bila jeseni 1998 ustanovljena delovna skupina za spremljanje sanacije, ki pa je bila letošnjega marca razpuščena," je dejal.

Precej ogorčena je bila nad ravnanjem Ljvarja tudi Mihaela Kambič, sosedka deponije v Čudnem selu, na katero so pred enim letom začeli dovažati livarski pesek, čeprav niso imeli gradbenega dovoljenja. Kot je povedala, jih je prijavila na inšpekcijo, ki je ustavila vožnje, še danes pa Kambičeva ne verjame, da livarski pesek ni škodljiv. Pritožila se je tudi na ministrstvo za okolje in prostor in njena pritožba je bila utemeljena. Kljub temu da so začeli s postopki za novo deponijo v Čudnem selu, po njenem prepričanju zadeve z deponijami še ne bodo tako kmalu končane. Valentin Papež, nekdanji direktor Belta, pa je bil prepričan, da livarski pesek v resnici ni tako nevaren. Večji problem je končna ureditev deponije, na katero morajo pripeljati pet metrov kakovostne zemlje, pa tudi brez plačila odškodnine najbrž ne bo šlo. Zanj so bolj vprašljivi zračni in vodni filtri, na vprašanje, ali jih zares imajo, pa ni dobil odgovora. "Očitno jih nimate, če pa jih imate, jih slabo vzdržujete," si je odgovoril kar sam.

Iz razprav Črnomljcev je bilo čutiti predvsem skrb za njihovo zdravje. Zdravnica dr. Ivanka Štefanič je dejala, da je zadnja leta pri otrocih vse večja obolenost dihal. "Ne morem trditi, ali je za to kriv le Ljvar, res pa je, da je tovrstnih obolenj vse več tudi drugod po državi. Na Zavodu za zdravstveno varstvo v Novem mestu bi bilo mogoče dobiti podatke, ali Črnomelj izstopa. Ne vem pa, kakšna pljuča imajo delavci v IMP, ker nimajo pregledov," je pojasnila dr. Štefaničeva. Vlada Zorča je zanimalo, kdo bo plačal odškodnino za škodo, ki jo je meščanom povzročil IMP, ter predlagal, da se odločijo za kolektivno tožbo. Vardijan iz podjetja Darma, ki se ukvarja z varovanjem okolja, pa je menil, da pereči črnomljski problem lahko rešijo z obojestranskim razumevanjem. Največji problem pa je, ali so vsi pripravljeni pogledati resnici v oči.

Druga plat

Iz Ljvarja so zanimali marsikatero trditve Črnomljcev, po besedah Andreja Selana pa je šlo večkrat za podtikanja. Glede odvoza filtrov, ki naj bi jih po zatrditvah Črnomljcev odpeljali v Ivančno Gorico ter tako pomirili tamkajšnje razgrete ekološke duhove, je Selan dejal, da so jih zares odpeljali. A na Dinos, nadomestili pa so jih s sedanji suhi filtri, ki sprava niso delovali tako, kot bi

morali, po sanaciji pa ustrezajo zahtevam. "Dobro se zavedamo, da nimamo v Črnomlju kaj iskati, če ne bomo sanirali proizvodnje. Zal imamo nesrečno roko pri izbiri izvajalca za postavitev kupolnega filtra. Prav danes smo se pogovarjali z drugim izvajalcem, ki naj bi filter uredil v enem mesecu. Da ne bi bilo toliko dima, smo prenehali z vlaganjem briketov ostružkov, ki jih dobimo na Danfossu, v kupolne peči," je dejal Selan. Prav to, da uporabljajo z različnimi olji prepojene opilke, se je enemu od Črnomljcev zdelo nezaslišano, hkrati pa tudi sramota za Danfoss.

Selan je zatrdil, da Ljvar štiri leta ne uporablja furanskih smol, ki so največji strup v livarstvu. Nekdanjo Beltovo furansko linijo so razrezali in odpeljali v Danfoss. Priznal je, da je livarski pesek umazan, da je torej svinjarija, ki se je morajo rešiti, zanimal pa je, da bi bil strupen. Druga deponija v Čudnem selu ima pravnomočno gradbeno dovoljenje in bodo, ko bodo zaščitili tla, začeli tja voziti pesek. Selan, ki je zahteval, da mu Črnomljci na sestanku zagotovijo varnost, saj mu je po njegovih besedah pred tem grozil delavec iz Danfossa, je priznal, da Ljvar pri varovanju okolja ni naredil vsega, kar bi moral. Zatrdil pa je, da ni naredil prav ničesar, ter spomnil, da sodi s strupenimi snovmi, ki jih je pustil Belt, še vedno stojijo na dvorišču.

Tudi vodja topilnice v IMP Marjan Narode, ki je pred tem delal v Beltu, je zatrdil, da so v Beltu uporabljali veliko strupenih snovi, ki pa so jih sedaj opustili, sicer bi bila Dobljica že povsem uničena. Delavec v IMP Metod Prus pa je

PODPISI PROTI LIVARJU - Takoj po sestanku v torek pretekli teden so v Črnomlju začeli zbirati podpise proti onesnaževanju iz Ljvarja. Do nedelje zvečer so jih zbrali že okrog 500, podpisati pa se je moglo še danes, 30. decembra, med 16. in 19. uro na stojnici pred črnomljskim kulturnim domom. (Foto: M. B.-J.)

ob spoznanju, da je Črnomljcem več do zaprtja IMP kot do rešitve problema, povabil ljudi, naj jih obiščejo. Selan je obljubil, da bo septembra 2000 v Ljvarju dan odprtih vrat, če jim bodo le pustili obratovati.

Edinstven primer

Boris Stariha, ki je v imenu samoiniciativne skupine vodil sestanek, je zatrdil, da bodo naredili vse, da bi Ljvarju v Črnomlju zaprli. "Če bo potrebno, bomo šli tudi do ministra za okolje in prostor Pavla Gantarja in morda tudi na referendum ne glede na to, da imajo zaposleni v IMP drugačno mnenje. A morda ga bodo nekoč spremenili. Prepričan sem, da smo na pravi poti, Ljvarja pa si ne prizadevamo zapreti zato, da bi ljudje izgubili delo, ampak da ohranimo čisto okolje. Sicer pa so se v Črnomlju zapirala tudi druga podjetja z več zaposlenimi, ki niso tako obremenjevala okolja, a se ni nihče vprašal, kaj bo z delavci in njihovimi družinami," je menil Stariha. Po sestanku so začeli zbirati podpise, ki jih bodo, kot so

dejali, uporabili tudi za zaprtje Ljvarja, če bo potrebno.

Očitno je samoiniciativni odbor precej razburkal in razburil črnomljsko javnost, saj je župan Fabjan čez dva dni na hitro sklical tiskovno konferenco. Direktor Ljvarja Osterman pa je županu poslal pismo, v katerem zagotavlja, da bo filter za kupolko končan 15. januarja 2000, v januarju pa naj bi začeli odvažati tudi livarski pesek, zato prosi za kanček razumevanja. Fabjan je dejal, da podpira vsako civilno pobudo za ekološko sanacijo IMP, ne pa za zaprtje tovarne. "Občinska uprava in občinski svet nimata zakonske podlage za zapiranje podjetij in to je edinstven primer v Sloveniji, da samoiniciativna skupina pošilja vabila na sestanek za zaprtje firme. In to celo za podjetje, ki je edino v občini razpisalo kadrovske štipendije in ki je pozitivno zaključilo letošnje leto. Če pa bi se zgodilo, da bi se lastnik ali inšpekcija, ki ima to pristojnost, odločila, da zapreta IMP, bi se poleg izgube delovnih mest pojavilo tudi vprašanje, kdo bo saniral tri hektare površin, zamejanih z železjem, kamenjem, peskom. Občina nima za to ne pristojnosti ne denarja. Dokler pa bo v tovarni še življenje, bo lokalna skupnost lahko vplivala na ekološko sanacijo, za katero je tudi na mojo pobudo lastnik IMP naročil študijo," je zagotovil črnomljski župan. Vse to je lepo slišati, Črnomljci pa so pretekli teden že dokazali, da jim je dovolj obljub. Koliko je resnice v besedah, ki jih je izrekel črnomljski svetnik Dichlberger, češ, da bo samoiniciativna skupina prevzela pobudo, če je ne bosta občinska uprava in občinski svet, in da se lahko zgodi, da bodo stvari postale neobvladljive, pa bo pokazal čas.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Za ohranitev zobotrebčarstva

Zobotrebci nekaj za preživetje, danes etnološka zanimivost

VELIKE LAŠČE - Na območju občine Velike Lašče že okoli 500 let domačini izdelujejo zobotrebce in drugo suho robo. Za časa Avstro-Ogrske so zobotrebce prodajali v Trstu in drugam in nekateri so z njimi toliko zaslužili, da so si zgradili domačije, mline, kupili parcele itd. Prebivalstva na podeželju je zdaj vedno manj in v vaseh je le še tu in tak kakšen zobotrebčar. Torej tudi zobotrebčarstvo izumira. Za njegovo ohranitev po svojih močeh prispeva osnovna šola Primoža Trubarja, ki je začela organizirati tekmovanja v izdelovanju zobotrebcev, za ohranitev izdelovanja suhe robe in tudi zobotrebcev pa se zavzema tudi Vitra iz Cerknice.

Skozi vse leto je organizirala v občini Velike Lašče tudi študijske krožke Turizem na podeželju, v katerem je sodelovala tudi Slava Petrič, ki je predstavila nekdanje klinčarje (zobotrebčarje, izdelovalce zobotrebcev) in današnji prizadevanja domačinov za ohranitev te dejavnosti tako: "Moj oče je bil star 40 let, ko se je poročil. V družini je bilo osem otrok. Živel nas so košček zemlje, zobotrebci in ljubezen. Doma smo bili na Veliki Slevici, v šolo pa smo hodili v Dvorsko vas. Kar štirje bratci in sestrice smo bili v istem razredu. Doma smo izdelovali zobotrebce. Naša mama je bila torej

zobotrebčarka, klinčarica, in zelo zgodaj smo začeli izdelovati zobotrebce tudi otroci. Pravzaprav je delo in učenje za šolo mama organizirala tako, da nam je ona brala iz šolske knjige, mi pa smo izdelovali zobotrebce in poslušali, da smo se naučili za šolo. Tako smo izdelali več zobotrebcev, kot bi jih sama mama, mi smo se kljub temu naučili za šolo, pa tudi mama se je izobraževala."

Slava je nato predstavila še kipec klinčarice, svoje mame, pa orodje, ki je potrebno za izdelovanje klincev, in se zavzela za ohranjanje starih običajev ter razvoju turizma na podeželju. "Vse to bom počela, dokler me bo osrečevalo. Hvala Vitri za vse, kar je storila za ohranjanje starih običajev in obrti v naši občini," je zaključila pripovedovanje Slava.

J. PRIMC

Diplomacija in Slovenci

Pri založbi Drava v Celovcu je izšel zbornik besedil o diplomaciji in o prispevku Slovencev v diplomatsko teorijo in prakso. Zbornik Diplomacija in Slovenci je uredil brežiški rojak Milan Jazbec, ki je svoje diplomatske izkušnje nabiral v Beogradu, nato v Celovcu in trenutno v Stockholmu na Švedskem. Spremo besedo k zborniku je napisal Anton Grizold, ki poudarja, da je to izvirno slovensko delo o diplomaciji izšlo ravno v pravem času. Urednik zbornika Jazbec je želel pokazati, da Slovenci potrebujemo diplomacijo kot državni podsistem ter kot znanje in veščino, pa tudi nakazati, da jo obvladamo. V uvodni študiji je temeljito obdelal vzpostavljane diplomacije novih držav in poudaril, da ni enostavno izolirati in usposobiti veliko število diplomatov, kakršnega potrebuje še tako majhna država. Zaradi pomanjkanja kadrov se države pogosto odločajo za kadrovanje po strankarskih merilih, namesto da bi se

vzpostavljala diplomacije lotile dolgoročno z načrtnim izobraževanjem.

V zborniku so zbrane študije avtorjev, ki se teoretično ukvarjajo z diplomacijo, po drugi strani pa tudi diplomatov, ki vnašajo v zbornik praktični vidik slovenske diplomacije. Tako v knjižici najdemo teoretične misli dr. Vlada Benka in mag. Milana Brgleza ter prispevka veleposlanikov v pokoji Rudija Čačinoviča, ki je prikazal zgodovino slovenske diplomacije, in Marjana Osolnika, ki se je lotil diplomacije kot poklica in diplomatskega protokola. Častni član Interparlamentarne unije Bogdan Osolnik predstavlja parlamentarno diplomacijo, urednik zbornika pa prikazuje pomen in vlogo vojaške diplomacije. V prilogi zbornika je za manj poučene še diplomatski slovarček, za vedoželjne pa obsežen seznam literature o diplomaciji in dunajska konvencija o diplomatskih odnosih.

B. D. G.

KLINČARICA - Slava Petric in kipec klinčarice, njene mame. Predstavila je tudi orodje in priprave za izdelovanje klincev. (Foto: J. Primc)

"OBLEČENI" AVTOMOBILI - Na velikem parkirnem prostoru pred Danfossom nasproti Ljvarja so avtomobili prekriti z rjavo-rdečim prahom. Nekateri lastniki, ki se jim avtomobili smilijo, pa so svoja prevozna sredstva pred izpuhi iz IMP Ljvarja zavarovali z različnimi ponjavami. (Foto: M. B.-J.)

Balerina Klara na trnovi poti

Dolgonogo 14-letno Novomeščanko Klara Magič krasi izjemna sposobnost izražanja z gibi - Stroškov študija na srednji baltni šoli starši sami ne zmorejo

NOVO MESTO - Vsaka pot do vrhunstva je dolga in težka, od človeka zahteva poleg nadarjenosti predvsem vztrajno, trdo delo, pa naj gre za šport, umetnost ali katero drugo področje človekove ustvarjalnosti. Klasični balet zahteva od bodočega plešalca trdo delo in popolno predanost že od rosnih mladostnih let. Kako trnova je lahko pot med balerine spoznava tudi 14-letna Novomeščanka Klara Magič. Prve baletne korake je naredila v novomeški glasbeni šoli Marjana Kozine pri baletni pedagoginji Sonji Rostan, do pred kratkim pa je v glasbeni šoli obiskovala pouk violine, ki se ji je odrekla prav zaradi baleta. Poleg ur baleta pri Sonji Rostan Klara izpopolnjuje svoje baletno znanje tudi pri Maritzi Galaz v Kulturnem centru Janeza Trdine in v baletni šoli v Ljubljani. Ob vsem tem je Klara tudi odlična učenka, v prihodnjem letu pa se želi vpisati na srednjo baletno šolo v Ljubljani.

Po besedah njene baletne učiteljice Sonje Rostan je Klara izjemno nadarjena. Je gibčna, ima zelo razvito sposobnost ustvarjalnega izražanja z gibi in je ob tem izjemno delavna in vztrajna. Njeno telo je grajeno kot po meri balerine, ki jo ob izjemni gibčnosti krasijo dolge in lahke noge.

Vse bi bilo slišati kot zgodba o uspehu, če ne bi bilo vse skupaj spet odvisno od denarja. Večino stroškov Klarinega baletnega šolanja morajo kriti njeni starši. Klarina mama Dragica je upokojena, oče Slobodan

Dolenjci nimamo veliko svojih ljudi med vrhunskimi umetniki v zvrsteh, kakršen je klasični balet. Klara veliko obeta, uspeša pa bo, če ji bo pomagal še kdo. Morebitni donatorji lahko pokličejo po telefonu (068) 26 466 ali (041) 201 540.

pa poškodovan in nezaposlen. Tu seveda ni treba posebej pojasnjevati, da dohodki niso ravno razkošni. Živijo skromno, v enosobnem stanovanju, velik delež družinskega proračuna pa gre za Klarin balet. Že zdaj gre težko, ko pa bo Klara začela obiskovati srednjo

baletno šolo v Ljubljani, bo še težje. Težave družine je s 30.000 tolarji pomoči za celo leto nekoliko omilila novomeška občina, a to seveda ni dovolj.

SONJA ROSTAN

KLARA BI ZRASLA ČEZ KAPITELJ - Nadarjena novomeška balerina Klara Magič si želi nadaljevati šolanje na srednji baletni šoli v Ljubljani, a pot do tja vodi le preko donatorjev in morebitnega štipenditorja. Nadarjenosti, delavoljnosti in vztrajnosti ima vitka, dolgonoga Novomeščanka dovolj, da bo prerasla Kapitelj, in nekoč kot labod zaplesala po svetovnih odskih deskah. (Foto: Sonja Rostan)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 30.XII.

SLOVENIJA 1

6.40 - 1.25 Teletekst
7.00 Vremenska panorama
8.00 Božično-novoletne počitnice
Risanka
8.25 Pesmi o sreči
8.30 Zgodbe iz pravljicne školjke
9.10 Male sive celice
10.00 Vincent in jaz, kan. film
11.40 National geographic, serija, 7/11
12.30 Vino moje dežele

13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Letni osmi dan
14.05 Portret
15.00 Novoletni super 3 x 3
16.30 Slovenski utrinki

17.00 Enajsta šola
17.35 Mladi geniji
18.00 Obzornik
18.10 Zgodba o Fabergeju
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV Poper
21.35 Turistična oddaja
22.05 Odmevi, kultura, šport
22.55 Opus
23.25 Splavarji, dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Strela z jasnega, nan., 3/13; 11.20 Potikanje, ang. film; 12.10 Svet poroča - 13.20 Euronews - 15.25 Živahni svet iz zgod Richarda Scarryja, ris. nan., 3/26 - 15.50 Babetina gostija, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinnova, nan. - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe - 19.30 Videoring - 20.00 Kako so nastajale mačke, dok. film - 22.30 Poseben pogled, film - 23.55 Perverzna igra, nad., 1/2

KANAL A

8.30 Pomanjšano mesto, film - 10.00 Maria Isabel, pon. - 10.30 Vse za ljubezen, pon. - 11.30 Uboga Maria, pon. - 12.00 Adrenalina - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske zadeve, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Pa me ustrelil!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Krog prevar, film - 21.40 Božična želja, nad. - 22.30 Samo bedaki in konji, nan. - 23.10 Ana Karenina, film - 1.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.45 Iz združenja LTV - 18.15 Vroča kolesa - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga - 12.35 Umazane laži (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Mojstrovine svetovnih muzejev (am. film) - 15.05 Risanka - 15.30 Moj dom - 16.00 Hrvaška danes - 16.25 Volitive - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Volitive - 1.25 Poročila - 1.50 Stoletje (film) - 3.40 Opazovalnica - 4.00 Sosed (film)

HTV 2

9.45 Kraljestvo divjine - 10.10 Hrvaška kulturna in naravna dediščina - 10.40 Sam v gozdu (film) - 12.15 Hrvaška struna - 13.15 Deset velikih svetovnih piscev - 14.25 Batman (film) - 16.15 Poročila za gluhe in - 16.20 Kraljestvo divjine - 17.20 Hugo, tv igrice - 17.45 Žepni nožič (nan.) - 18.20 Kolo sreče - 18.50 Zloženka - 19.05 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Seinfeld (serija) - 20.50 Urgenca (serija) - 21.50 Opazovalnica - 22.15 Kdor poje, zlo ne misli (drama) - 23.50 Film - 1.15 Guldenburgovi (serija) - 2.00 Umazane laži (serija) - 2.45 Portreti

PETEK, 31.XII.

SLOVENIJA 1

6.40 - 7.50 Teletekst
7.00 Vremenska panorama
8.00 Božično-novoletne počitnice
Risanka
9.20 Mladi geniji
9.35 Enajsta šola
10.10 Neustrašni medvedki v čudežni deželi, am. film
11.25 Orkester

13.00 Poročila
13.40 Splavarji, dok. oddaja
14.40 Po domače
15.30 70 let Slavka Avsenika, 2. del
16.30 Mostovi
17.00 Rdeči grafi
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
18.50 Evropa in ljudje
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Po domače
21.10 Petka
22.30 Nova
1.30 La Maison de Jade, fr. film
3.05 Hitcher, am. film
4.40 Z Glasbo v leto 2000

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 8.45 Videoring - 9.10 Dr. Quinnova, nan. - 9.10 So leta minila, nan., 2/7 - 10.30 Simpsonovi, nan. - 10.50 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 11.30 Caroline v velemestu, 25/25 - 12.00 Mondovizija

KANAL A

8.30 Feniks, film - 10.00 Maria Isabel, pon. - 10.30 Vse za ljubezen, pon. - 11.30 Uboga Maria, pon. - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Pa me ustrelil!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Čarovnice, film - 22.00 Smrtonosna Lili, film - 0.00 Mož, ki je želel postati kralj, film - 2.15 Vozovnica je neveljavna, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videotpt - 17.50 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Sprehod skozi minulo leto - 21.00 Novice - 21.15 Motosport - 21.45 Resnice o vinu - 22.15 Silvestrska oddaja

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Umazane laži (nad.) - 13.55 Guldenbergovi (serija) - 14.50 Koncert - 16.35 Prerokbe, dok. oddaja - 17.35 Hruške in jabolka - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 Zlata ribica - 21.15 Novoletni program - 1.00 Po lepi naši - 2.30 Zabavni program

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.00 Prevaranti (film) - 16.55 Poročila za gluhe in naglušne - 17.05 Hugo - 17.30 Kdor poje, slabo ne misli - 20.40 Foxov večer - 23.00 Štiri poroke in pogreb (film) - 1.00 Maska (film) - 3.00 Divja orhideja (film)

SOBOTA, 1.I.

SLOVENIJA 1

7.30 - 3.20 Teletekst
7.50 Zgodbe iz praznične školjke
8.35 300 srečanj z Radovednim Tačkom
9.20 Denver, poslednji dinosaver
9.45 Bojevnik iz predmestja, am. film
11.15 Novoletni koncert
13.30 Poročila
13.40 Papeževa novoletna poslanica
14.50 Petka
15.25 Lassie, nan.
15.50 Film
17.20 Na vrtu
18.00 Obzornik
18.10 Simfoniki RTV Slovenije
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Mr. Bean, anl. film
21.35 Časovni stroj
22.35 Poročila, šport
23.05 Titanik, am. nad., 1/2
0.30 Innocent Blood, am. film
2.20 Klub Tropicana, plesni show

SLOVENIJA 2

12.00 Noro zaljubljena, 21/25 - 12.30 Štafeta mladosti - 13.25 Novoletna smučarska skakalna turneja - 15.25 Eros Ramazzotti s prijatelji - 17.30 Paqualino sedem lepov, italij. film - 19.30 Videoring - 20.00 Posn. opere - 22.05 Raymond ima vsi radi, am. nan., 5/22 - 22.30 Sobotna noč - 0.30 Obtoženi, ang. nan., 2/8

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Dvojčka Edison, nan. - 10.30 Korak za korakom, nan. - 11.00 Charles je glavni, nan. - 11.30 Webster, nan. - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Mladoporočenci, pon. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Šest tednov, film - 16.00 Adrenalina - 17.00 James Dean, film - 19.00 Veličastnih sedem, nan. - 20.00 Zaveza časti, film - 20.50 Prikrita obsedenost, film - 0.40 Stripizete - 1.10 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.55 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Motosport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Novoletni video meh - 21.50 Novice - 22.15 Od silvestra do silvestra

NEDELJA, 2.I.

SLOVENIJA 1

7.05 - 1.15 Teletekst
8.00 Živžav
Risanka
9.15 Telcime
9.20 Super stara mama, nan., 22/26
9.45 Ozare
9.50 Hrestač, ris. film
11.00 Audubonov živalski svet, serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.30 4 x 4
14.00 Nova
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Časovni stroj
19.10 Žrebanje lota
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.30 Kaj so rekli večerni gostje v letu 1999
22.25 Poročila, šport
22.50 Titanik, am. nad., 2/2
0.15 Resna glasba

SLOVENIJA 2

8.40 Tretje oko, dok. serija - 9.25 Nevarni zaliv - 10.15 Nikoli v dvoje brez tebe, nad., 46/60 - 10.45 Ata, ang. nan. 4/6 - 11.10 Zvezde Hollywooda - 11.35 Polni! - 12.55 Pripravljeni - 13.25 Mondovizija, posn. - 19.30 Videoring - 20.00 Sisaj, avstral. film film - 21.45 Šport v nedeljo - 22.15 Peti element, fr. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon. - 10.00 Dvojčka Edison, nan. - 10.30 Korak za korakom, nan. - 11.00 Charles je glavni, nan. - 11.30 Webster, nan. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Snežna dirka, film - 15.50 Klik: Atlantis; Nesmrtna, Hughleyjevi - 19.00 Nemogoče - 20.00 Reka poje mi, film - 22.15 Stilski izziv - 23.00 Pot hrepenenja, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Slovenski Slavček - 18.25 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 3.I.

SLOVENIJA 1

8.10 - 1.00 Teletekst
9.00 Tedenski izbor
Tuba luba
9.50 Dober večer
10.40 Na vrtu
11.05 Ščuke pa ni, SGL Celje

13.00 Poročila
13.35 Letni utrip
14.05 Letno zrcalo
14.35 Bojevnik iz predmestja, am. film
16.00 4 x 4
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.15 Super stara mama, nan.
18.00 Obzornik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Risanka
19.10 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Klinika pod palmami, nem. nan., 5/24
21.00 Sport ob koncu tisočletja
22.10 Odmevi, kultura, šport
23.00 Kontrapunkt

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 10.00 Sobotna noč - 12.00 Euronews - 13.25 Smučarski skoki - 16.10 Pripravljeni - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nan. - 19.00 Lingo - 10.30 Videoring - 20.05 Jasno in glasno - 21.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Napačna roka zakona, am. film

KANAL A

8.30 Maria Isabel, nad. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, nan. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nad. - 19.00 Pa me ustrelil!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira - 20.00 Pogrešani v akciji 3, film - 21.45 Zvezdna vrata, nad. - 22.50 Samo bedaki in konji, nan. - 23.30 MacGyver, nan. - 0.30 Dannyjeve zvezde

NAGRADE V BRUSNICE, NOVO MESTO IN KAMNIK

Žreb je izmed reševalcev 50. nagradne križanke izbral Kristino Engel iz Brusnice, Anico Florjančič iz Novega mesta in Jožico Novak iz Kamnika. Englovi je pripadla denarna nagrada, Florjančičeva in Novakova pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagrajenkam čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 10. januarja na naslov: Dolenjski list, Germova 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 52". Ovojnico brez poštnice znamke lahko oddate v nabiralnik pri vstopu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 50. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 50. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: ZASTAVA, ANEVIRIN, SAN, KSI, SUHADOLC, OKO, ANAA, OSAR, RAJA, PARALELA, US, AHO, OTALINA, NAMIG, SNAGA, ERATO, KISAL, KATAR, AKIRA.

Opravičilo

Sestavljenec 51. nagradne križanke, ki je bila v Dolenjskem listu objavljena 23. decembra, se opravičuje vsem reševalcem za napako, ki se je prikradla v zadnji dve vrstici. Prazno polje (Dolenjski list) ter geslo "kisel okus vina" in "ženski glas" bi morali biti pomaknjeni za en kvadrant proti desni. Zaradi te napake križanka ni rešljiva smiselno, zato bodo pri žrebanju za nagrade upošteevane vse prispele rešitve.

...

Veliko sreče pri reševanju križank v letu 2000 vam želita sestavljalec in DOLENJSKI LIST!

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Slovenski Slavček - 18.25 Športni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez šminke

TOREK, 4.I.

SLOVENIJA 1

8.40 - 1.25 Teletekst
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.45 Feniks in preproga, nad., 5/6
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Znameniti umetniki
12.10 Klinika pod palmami, nan., 5/24

13.00 Poročila
14.40 Šport ob koncu tisočletja
15.30 Kontrapunkt
16.40 Duhovni utrip
17.00 Sprehodi v naravo
17.15 Zlampirji, nan., 13/13
18.00 Obzornik
18.10 Trenutek v času, dok. oddaja
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Peta hiša na levi, nan., 3/10
20.35 Izbrana poglavja iz 20. stol.
21.00 Omizje
22.10 Odmevi, šport
23.00 The Camarena Story, am. drama, 1/3

SLOVENIJA 2

10.00 Tedenski izbor: Snežna reka, nan.; 10.45 Videoring - 11.20 Film - 12.50 Euronews - 14.10 Risanka - 14.35 Jasno in glasno - 15.30 Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Veter v hrbet, kan. nad., 13/26 - 19.00 Ljubezen in zakon, am. nan., 1/9 - 19.00 Videoring - 20.05 Stefan Zweig, dok. oddaja - 21.00 Bob le Flambeur, fr. film - 22.35 Svet poroča - 23.05 Dva glasova, eno srce

KANAL A

8.30 Maria Isabel, nan. - 9.30 Vse za ljubezen, nad. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Pa me ustrelil!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Adrenalina - 21.00 Generacije, film - 23.00 Samo bedaki in konji, nan. - 23.40 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.45 Brez šminke - 18.15 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 V imenu krvi, film - 21.00 Novice - 21.15 Pokličite župana, pon.

SREDA, 5.I.

SLOVENIJA 1

8.40 - 0.45 Teletekst
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.40 Sprehodi v naravo
10.55 Zlampirji, 13/13
11.20 Trenutek v času, dok. oddaja
12.05 Peta hiša na levi, nan., 3/10
12.40 Izbrana poglavja iz 20. stol.

13.00 Poročila
14.20 Tedenski izbor
Obzorje duha
13.55 Ljudje in zemlja
14.40 Omizje
15.35 Omizje
16.30 Mostovi
17.00 Pod klobukom

18.00 Obzornik
18.10 National Geographic, serija, 8/11
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat
21.40 Slovenska leta
22.10 Odmevi, kultura, šport
23.20 Osmi dan
23.45 Simfoniki RTV Ljubljana

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.40 Veleslalom, 1. vožnja (ž) - 10.00 Veter v hrbet, kan. nad.; 10.45 Stefan Zweig, dok. oddaja - 11.35 Bob le Flambeur, film - 12.40 Veleslalom, 2. vožnja (ž) - 13.15 Videoring - 14.40 Nesrečniki, fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Strela z jasnega, nan. - 19.00 Sorodne duše, na., 1/13 - 19.30 Videoring - 20.00 Košarka - 22.15 Andersonville, am. film

KANAL A

8.30 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša - 19.00 Pa me ustrelil!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 22.10 Mesečniki, nan. - 23.00 Samo bedaki in konji, nan. - 23.40 MacGyver, nan. - 0.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 V imenu krvi, film - 18.25 Smo dobri gospodarji? - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Resnice o vinu - 20.30 Rezerviran čas - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Ajd dijo

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Janezu Klobučarju iz Plemberka 9 pri Stopičah. Nagrajencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (1) Otožno dekletce - ansambel Mavrica
- (3) Letu 2000 - ansambel Lojzeta Slaka
- (2) Kmečka peč - ansambel Tonija Verderberja
- (8) Na Dolenjskem - ansambel Petra Finka
- (7) Otrokom novega tisočletja - ansambel Mačkoni
- (-) Novo leto 2000 - ansambel Rubin
- (4) Beli cvet - ansambel Pogum
- (5) Le muzika - ansambel Mikola
- (6) To mlado vino - Kvintet Dori
- (9) Odpri mi, ljubica - ansambel Grm

Predlog: Beli venček - Jože Bohorč s prijatelji

KUPON ŠT. 52

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Studio D in Dolenjski list želita vsem oblikovalcem glasbene lestvice Deset domačih obilo sreče in lepih melodij v 2000. letu!

NAGRADNA KRIŽANKA 52

AVTOR: JOŽE UDIR	INDUSKA DRŽAVA NA JV. OBALI DEKANA	DEKOKT, IZVAREK	VODNA ŽIVAL POSLANA MENICA
GOROVJE V MAKEDONIJI			
VRHUNJA PLAST KOE			
RANDOM ACCESS MEMORY			
POVRŠINA			
LES NECEPLJENE JABLANE			
SREDOZEM. TRAJNA ZELJKA			

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	HROŠČ (SVETI GOVNAČ)	TURŠKO GOSTIŠČE S PRENOČIŠČI	RATAR	LEDENA DOBA	RAZVIJALEC (FOTOGR.)	SEVERNI JELEN	AMERIŠKO MOŠKO IME
VRSTA POSODE							
DOLG HODNIK, PREHOD							
LETOPISEC							
BUČINJI SORODNIK							
>						SKALNAT SVET	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
				BRK			IME HRV. KOŠARKARJA KOMARCA
				TISOČINKA MILIMETRA			
				ŽENSKO IME			
				SVETNI ČLOVEK			
						100 m2	
						REŠKA KNJIŽNA ZALOŽBA	
					IME ESEJISTA FINCIJA		
					VRSTA VRBE		
				TEŽKO TALIVA KOVINA (tr)			
				IVAN TAVČAR			
				SVETO- PISEMSKI PREROK			

VEČER ROMANCE IN GALANCE - V sklopu grajskih večerov je v četrtek, 23. decembra, v gradu Otočec nastopil hrvaški trio La Cumparsita, ki je člane kluba Grad Otočec navdušil z latinskoamerškimi, starogradskimi in dalmatinskimi napevi ter ruskimi romancami, pevski zbor Grajski fantje je zapel venček božičnih pesmi, domače manekenke pa so predstavile oblačila modne kreatorke Marije Friedetzy iz Rovinja, ki se je dodobra uveljavila tudi v Nemčiji. (Foto: Marko Klinec)

GLASBENA ŠOLA MALO DRUGAČE - Glasbena šola Krško je v kulturnem domu v Krškem 23. decembra postregla z "Glasbeno šolo malo drugače". Praznična glasbena prireditev, na kateri so med nastopi instrumentalistov občinstvu zagotovili tudi obilo prijaznih besed o prijetni hoji skozi življenje in koledarsko leto, je bila tudi sklepni dogodek v letošnjem praznovanju 50-letnice Glasbene šole Krško. (Foto: M. L.)

GASILSKO SREČANJE VETERANOV PGD OTOČEC - Prizadevni člani PGD Otočec so v soboto, 18. decembra, pripravili gasilsko srečanje veteranov v gostilni Pri Štefki na Otočcu. Predsednik UO Franc Ivnik je prisotne pozdravil in jih seznanil z delom društva in s pridobitvami. Pohvalil je akcijo V vsak avto gasilni aparat, saj so jih prodali kar 43. Na srečanju, ki se ga je udeležilo 24 članov, so se z enominutnim molkom spomnili tudi na umrle v tem letu. Navzoči so se nato poveselili in zapeli ob spremljavi harmonikarja Ljuzeta Murglija. Predsednik je vsem zaželel vesele praznike in srečno novo leto 2000 ter vsakemu izročil koledar in čestitko. V spomin na prijetno srečanje je nastala tudi ta fotografija. (Tekst in foto: Helena Murgelj)

V soboto že 49. Frata 1999

LD Mirna Peč uspešno organizirala vsakoletno srečanje lovcev iz skoraj vse Slovenije - Priznanja - Uspešen lov

FRATA - Zadnja sobota v novembru je praviloma rezervirana za skupni lov Frata, ki se organizira enkrat na leto. Žal jo je tokrat zagodel sneg in je bila prestavljena na 18. december. Udeležba je bila izredna, saj se je zbralo preko 150 lovcev iz skoraj vse Slovenije. Brakada se vedno organizira znotraj Lovske zveze Novo mesto.

Organizacijo Frate 1999 so zaupali LD Mirna Peč s predsednikom Milanom Marnom. Skupaj s člani (imajo jih 45 ter dva pripravnik) so se res potrudili. Njihovo lovišče se razprostira na skoraj 5 ha. Vsako leto obdelajo 3 ha krmnih njiv, zlasti na področjih, kjer so prehodi divjih prašičev. Na ta način jih držijo nekoliko dlje od poljščin kmetov, kar je zelo pomembno. V njihovi lovski družini imajo še srnjad in jelenjad, nekaj je tudi male jelenjadi. Upravičeno so lahko ponosni na svoj lovski dom, v okviru katerega je tudi hladilnica in razkuževalnica.

Na Frati 1999 je lovce najprej pozdravil novi podpredsednik LZ Slovenije Janez Bulc. Podelili so lovska priznanja za zaslugete tretje, druge in prve stopnje. Med slednje dobitnike spadajo: Ivan Tekstor iz LD Gorjanci, Anton Repovš iz LD Padež, Vinko Opalk iz LD Novo mesto, Ciril Flajs iz LD Tržišče in Anton Volk iz LD Mirna Peč. Sam lov je potekal brez težav. Za kulturno vzdušje so poskrbeli rogisti Zveze lovskih družin Novo mesto z desetimi člani. Pred kratkim je del rogistov v sodelovanju z ljudskimi pevci Fantje z vasi z Bučke in Skočjana posnel že svojo drugo kaseto. Načrtujejo že tretjo. Lovce je po končanem lovu pozdravil tudi mirnopedski župan Zvone Lah. Družabno srečanje se je potem zavleklo v pozne popoldanske ure. Bilo je res prijetno. Lovci so se razšli v upanju na ponovno snidenje na častivredni 50. Frati 2000.

GREGOR KAPLAN

Polovičevi pomagajo ljudem

Za brežiško bolnišnico zbrali že več kot 100.000 mark - Ob svoji 70-letnici pater familias Franc spet človekoljub

ČATEŠKE TOPLICE - Nadvse uspešni poslovnež Franc Polovič, med drugim ustanovitelj podjetja AFP Dobova in generalni zastopnik za Adidas, je povabil ob svoji 70-letnici poslovne partnerje v Portorož, prijatelje pa je pogostil v Temah Čatež. Že v vabilu za čateško srečanje in zabavo je Polovič zaprosil vabljenke, naj raje darujejo za nakup medicinskih instrumentov za brežiško bolnišnico, kot da mu kupujejo darila. Direktor bolnišnice Tone Zorko je sporočil, da je 82 povabljenec že nakazalo okrog 2,5 milijona tolarjev za naprave in da je Polovičeva družina v zadnjih 10 letih darovala

la bolnišnici že preko 100.000 mark.

Polovičevi imajo posluh tudi za ljubiteljsko kulturo, zato je gasilska godba iz Loč uprizorila slavljeno in njegovim gostom v Termah pravcati krajši koncert. Podobno se je odrezal mešani pevski zbor sevnške Lisce. Polovič, zapriseženemu pripadniku zelene bratovščine, pa so na povabilo dobovskih lovcev zaigrali tudi rogisti novomeške lovske zveze. Za zabavo je poskrbel še ansambel Hapy Hour z vse bolj približljivim "brežiškim vrbčkom", odlično pevko Nušo Derendo...

P PERC

70 LET FRANCA POLOVIČA - Brežiški župan Vlado Deržić je Francu Poloviču starejšemu (njegov sin Franc bo od novega leta svetovalec direktorja sevnške Lisce, Viljema Glasa) izročil plaketo občine Brežice. Seveda sta bili družini obeh Polovičev, očeta in sina, stalno pod budnim očesom kamere oz. fotoaparata. (Foto: F. Rožman)

Z Dolenjskim listom je lepo

Naročniki Dolenjskega lista smo 11. decembra imeli prednovoletno srečanje. Bilo nas je za dva polna avtobusa, obiskali pa smo Sevnico in sevniki grad, Sentrupert in tamkajšnje cerkev ter nadaljevali pot do Šentvida pri Stični, kjer so nas lepo sprejeli v gostišču Štorovje. Nato se je začelo rajanje ob pomoči harmonikarjev Dejana Hribarja in Marka Rifla. Prišel je tudi dedek Mrzaj in nas vse obdaril ter nam zaželel srečno novo leto.

Sam sem imel srečo, da sem imel vse te dobrine brezplačno. Za tako lepo organizacijo smo naročniki dolžni zahvaliti Majdi Luzar, kakor tudi Nataši iz turistične agencije Mana. Oktobra smo imeli tudi izlet v Prago.

18. februarja bo naš Dolenjski list praznoval 50-letnico obstoja. Koncert ob jubileju bo v športni dvorani Marof v Novem mestu, zaželeno je, da bi se tega slavlja udeležili vsi stari naročniki Dolenjskega lista. Vabimo pa tudi čimveč novih naročnikov, saj velja, da brez Dolenjskega lista nisi pravi Dolenjec. Tisti, ki bo prvi postal novi naročnik, bo prejel nagrado: kosilo v hotelu Zdravilišče Dolenjske Toplice, ki jo v imenu lista poklanjam jaz! 16. decem-

bra smo imeli v gostilni Hendrik v Loški vasi srečanje tudi upokojenci iz Straže. Za organizacijo je poskrbel Just Darovec, ki že 14 let vestno opravlja delo blagajničarke, za kar se ji upokojenci najlepše zahvaljujemo.

Vsem starim in novim naročnikom Dolenjskega lista ter upokojencem iz Straže želim srečno novo leto!

VIKTOR AVSENIK,
Organja sela

Hidrogimnatika za boljše zdravje

Predhodnica hidrogimnatike (grško HIDOR - VODA) je hidroterapija, ena od najstarejših metod fizikalne terapije. Poznali so jo že stari Grki in Rimljani, toda njene začetke v novejši zgodovini povežemo z Pinznom Priessnitrem, kmetom iz Grafenburga v Avstriji, ki je na osnovi empiričnega opazovanja na začetku 19. stol. začel zdraviti ljudi s kopelmi, tuši in obkladki in s svojimi metodami in dosežki vzbudil pozornost širše javnosti. Do afirmacije in razvoja hidrogimnatike je prišlo v 20. st. v centrih za hidro- in balneoterapijo, kjer so bili stacionirani številni bolniki z okvarami živčevja po prebolelem poliomieltisu, v II. svetovni vojni pa bolniki s poškodbami lokomotorne in živčnega sistema.

Vse zakonitosti gibanja v vodi je medicina že zelo zgodaj izkoristila v terapevtske namene. Z razvojem vodnorekreativskih centrov pa je kmalu prevladalo spoznanje, da ima hidroterapija tudi izjemno preventivni pomen in bistveno prispeva k boljši kakovosti življenja. To še zlasti velja za kopanje v naravnih zdravilnih vodah, ki jih je v Sloveniji veliko, med njimi tudi Zdravilišče Dolenjske Toplice. V zdravilnopreventivne namene izkoristimo njene fizikalne, kemične in biotropske učinke. Fizikalne lastnosti termalne vode delujejo na telo z vzgonom, hidrostatskim pritiskom in blagodejno toploto. Kemični učinki pridejo do izraza pri pitnih in inhalacijskih kurah. Biotropsni učinki pa se kažejo z vzpodbujanjem obrambnih mehanizmov preko centralnega živčnega sistema.

Hidroterapija ugodno vpliva na vse organske sisteme. Najbolj poznan je učinek na lokomotorni aparat. Navidežno zmanjšana telesna teža v vodi omogoča, da se hrbtenica in nosilni sklepi gibajo v razbremenjenem položaju. V hidromehaniki je namreč dobro poznan

Arhimedov zakon, ki pravi, da postane v vodi potopljeno telo zaradi vzgona lažje za tezo izpodrinjeno tekočino. Poleg tega prijetna toplota vode zmanjšuje napetost mišic in poveča elastičnost vezivnih tkiv. Krvne žile v koži in podkožnem tkivu refleksno prilagajajo cirkulacijo krvi glede na temperaturo vode, zato predstavlja hidroterapija tudi dobro zaščito za izboljšanje termoregulatornega mehanizma. Najboljša prilagodljivost žilnega sistema se doseže pri gibanju v zmerno topli vodi med temperaturo od 32 do 35° C.

Najvažnejša indikacija za hidrogimnatiko je oslabelelost miškulature in nezmožnost izvajanja giba v zračnem mediju. Zelo pomembno je izvajanje vaj v vodi takrat, ko obstaja možnost in verjetnost, da se bo moč miškulature s hotenim gibanjem in aktivacijo okrepila. Takrat imajo te vaje zelo dober psihološki učinek in večjo motivacijo (zelo dobri primeri za to so bolniki s poliomieltisom in polinevritisom). Vaje v vodi se priporočajo tudi pri amputacijah, paraplegiji, cerebralni paralizi, vnetnem revmatizmu v remisiji ter degenerativnih spremembah na hrbtenici in sklepih in pri stanjih po poškodbah in po amputacijah. Najopozorim, da v vodo ne smemo takoj po obilnem obroku in s polnim mehurjem.

Hidrogimnatiko je potrebno odpraviti v primerih povišane telesne temperature, pri odprtih ranah, pri obolenjih z nalezljivimi kožnimi izpuščaji ter pri stanjih splošne izčrpanosti in slabosti. Povečana previdnost pa je potrebna pri bolnikih z zelo visokim ali nizkim krvnim pritiskom ter pri nekaterih kroničnih internih obolenjih, zato v teh primerih priporočam predhodni posvet pri svojem zdravniku.

DANICA ŠERUGA, dr. med.
specialist fizikalne medicine
in rehabilitacije

O podražitvi v vrtcu na prihodnji seji

Občina bo štipendirala študenta zobozdravstva

SODRAŽICA - Zaradi obilice dela so sodraški svetniki zadnjo letošnjo sejo potegnili globoko v noč in bili pri tem seveda uspešni. Čeprav so se kopaj lomila največ pri obravnavi rebalansa proračuna, so ga ob koncu sprejeli in dejavnemu smučarskem klubu Sodražica, ki bo kmalu na smučišču Izbir namestil vlečnico na sidro, iz naslova stroškov volitev namenili 1.416.000 tolarjev. Gre za volitve, ki so bile lani izpeljane v ribniški občini, čigar del je bila takrat tudi nova občina Sodražica.

Svetnike je vnovič dodobra ogrel predlog za povečanje ekonomske cene vrtca. Po novem naj bi starši za prvo starostno skupino plačevali za malo manj kot sedemnajst odstotkov več, za drugo pa za 12,41 odstotka. Do dviga cen je prišlo zaradi povečanja materialnih stroškov in izhodiščne plače po kolektivni pogodbi. Svetniki so od občinske uprave zahtevali, da za prihodnjo sejo, na kateri bodo obravnavali predlog za dvig cen, pripravi natančen pred-

log metodologije izračunavanja cen, normative, priporočila in druge dejavnike, ki vplivajo na ceno vrtca, vključno z obrazložitvami.

Po hitrem postopku so sprejeli odlok o občinskih cestah, ki je usklajen z novo zakonodajo, ta namreč narekuje vzdrževanje javnih cest kot obvezno gospodarsko javno službo. Čisto ob koncu so svetniki privoli, da občina prihodnje šolsko leto štipendira študenta zobozdravstva, ki bo z diplomom pripravljen delati v Sodražici.

M. G.

ZDRAVSTVENI DOM IMA PREMALO PARKIRIŠČ

SEVNICA - Pred sevniskim zdravstvenim domom je dostikrat prava tombola, če najdeš parkirni prostor. Direktor ZD dr. Željko Halapija se je o možnostih parkiranja pred ZD in o nemotenem dostopu do garaž za vozila ZD pogovarjal s sevniskim županom. Občina je letos naročila geodetsko odmero in določila funkcionalno zemljišče objekta v sklopu HTC-ja, kar bi morali storiti že ob gradnji. Občina bo skušala ZD pomagati pri nabavi nekaterih osnovnih sredstev. Zanimivo, da ZD nikakor ne uspe prodati ali oddati v najem praznih prostorov v prizidku ZD, ki jih za svojo osnovno dejavnost ne potrebuje.

OSMRNICA

Iztekla se je življenjska pot našega upokojenega sodelavca iz SEKTORJA ZA PROIZVODNJO ZDRAVIL, obrat Bršljin

JANEZA GORENCA

Finžgarjeva 16, Novo mesto

Od njega smo se poslovili v torek, 28. decembra 1999, na pokopališču v Šmihelu. S hvalečnostjo se ga bomo spominjali.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

Toni Gašperič

Metličan z dušo in srcem

Da je Toni Gašperič Metličan z dušo in srcem, Metličani še kako dobro vemo, saj ga srečujemo že dolga leta na sceni in ne malokdaj v zakulisju. Toni je pobudnik mnogih kulturnih srečanj in prireditev. Poglejmo nazaj, ko je s skupino mladih, združenih v dramski skupini pod imenom "Osip Šest", postavil na oder prenekatere scene doma, drugod po Sloveniji in v republikah tedanje Jugoslavije. Bil je med tistimi, ki so naredili prvi metliški film, kar je bila za tiste čase velika pridobitev.

Pojavlja se s humoreskami in drugimi prispevki v Dolenjskem listu, mariborskem Kajju, Ateni; piše ob večerih tekste za ansamble in scenarije za prireditve in potovanja z ansambli (Henček, Verderber...); z otroških prireditev, ki jih je vodil, predvsem pa z Veselega to bogana je poznan po svoji teti Mari. Tovarniški časopis podjetij Beti in Komet - Vezilo je bil dolga leta njegovo delo in delo sodelavcev, ki jih je zbral okrog sebe. Ne moremo si predstavljati radia Studio D brez njegovih javljanj s sončne strani Gorjancev. Leta je vodil oddajo iz raznih krajev Bele krajine in imel mnogo intervjujev z znanimi in manj znanimi ljudmi.

Prvi je kulturo ponesel pod grajske oboke metliškega gradu s prireditvami: Noči do jutra, Besede pod oboki oziroma kasneje Pridi zvečer na grad. Slednji naslov je ostal in ga sedaj nadaljuje skupina pri Ljudski knjižnici, katere član je tudi Toni Gašperič. Vsa leta nazaj je pripravljal in skrbel za kulturni program na Vinski vigradi, za

kar je potrebno veliko znanja in mnogo dobrih poznanstev, predvsem pa veliko časa, nesebične ljubezni do ljudi in dela. Na prireditve v humanitarne namene, kot je Sonce za vse, je Toni pripeljal nastopajoče, od katerih nekateri še nikoli niso bili na tej strani Gorjancev. Toda ko so spoznali to deželico, iz katere prihaja njihov prijatelj Toni, so se in se še radi vračajo. To pa je tudi velika zasluga njegove skrbne in priljubljene Jane.

Danes prijatelji razumejo Tonija, da je ostal tukaj, kjer so njegove korenine in kjer ga je povila mati. V Metliki je preživel po vojni otroštvo, tu ima prijatelje, nekateri pa so odšli daleč, čez veliko lužo. Tudi tam je bil Toni s svojim humorjem in svojo resničnostjo življenja, v Kanadi in Ameriki so ga sprejeli. Tam živečim Slovencem in Belokranjcem pa je ponesel domače besede in vonj domačega ognjišča. Hvaležni so mu za to.

Preteklo soboto smo bili priča uspele prireditve Z godbo v novo leto; to ni bil njegov prvi scenarij za metliške godbenike, katerega je napisal in potem prireditev tudi vodil. Mnoga društva, ki delujejo v Metliki, kakor tudi posamezniki imajo lepo in toplo besedo zanj, saj je prenekaterega pomagal s svojim znanjem.

Včasih pa beseda le ostane v grlu in kakor da noče na plano. Zato, somešan in prijatelj Toni, je beseda zahvale seveda mnogo premalo za vse tisto, kar si in še boš naredil svojemu mestu in za svoje ljudi. Vidi, da te imamo Metličani radi in smo ponosni, da živimo v tvojem času in da lahko uživamo sadove tvojega dela.

Hvala ti, Toni, in srečno v novo tisočletje!

ALENKA MEŽNARŠIČ,
Metlika

SREČANJE UPOKOJENCEV - V prijetnem okolju gostilne Zupančič v Žužemberku so se pred kratkim srečali upokojujenci DU Žužemberk s člani Društva prijateljev mladine in Turističnega društva Suha krajina. Zbrane je pozdravila predsednica društva upokojencev Žužemberk Francka Ožbolt. Za upokojence so pripravili tudi domiselna darila. Vsi so preživeli lep večer, za kar sta poskrbela tudi ansambel Najstniki in dedek Mraz, ki jih je obiskal med njihovo zabavo. (Foto: S. Mirtič)

SREČANJE ISKRINIH UPOKOJENCEV - Semiška Iskra ima 344 upokojencev, tradicionalnega srečanja ob iztekajočem se letu pa se jih je udeležilo 145. V kulturnem programu so nastopili semiški osnovnošolci pod vodstvom Slavka Pluta in Anice Jakša. Pozdravili pa so jih predsednik uprave Janez Štefanič, predstavnik sindikatov Alojz Ramuta, v imenu Društva upokojencev Semič pa Zdenka Mihelič. Direktor jim je predstavil delo v Iskri, saj jih je večina delala v tovarni od prvega delovnega dne do upokojitve. V Iskri se dobro zavedajo, kako velik je bil njihov prispevek, da lahko danes v Iskri delajo v tako velikem obsegu. (Foto: B. Pečjak)

Franjo Zdravič

Dne 21. decembra 1999 je umrl Franjo Zdravič, redni profesor, dr. medicine v pokoju, predstojnik in dolgoletni visokošolski učitelj na Katedri za kirurgijo Medicinske fakultete v Ljubljani, dolgoletni direktor Kirurške klinike in predstojnik Klinike za plastično kirurgijo in opeklino.

Franjo Zdravič se je rodil leta 1919 v Dolgi vasi pri Kočevju. Po končanem študiju se je strokovno izpopolnjeval in delal doma in v tujini. Pokojni profesor Zdravič si je s svojim znanstvenim in strokovnim delom kot akademski učitelj in direktor medicinskih ustanov v Ljubljani, pridobil izjemen ugled in spoštovanje doma in v tujini. Vse, kar je bilo in še bo napisano o njem, potrjuje in bo potrdilo, da nas je zapustila izredna osebnost, vrhunski strokovnjak na področju medicine, človek visoke osebnosti kulture z do skrajnosti razvitim čutom odgovornosti. Za vse njegovo delo, ki je trajalo preko 55 let, smo mu dolžni še posebno zahvalo. Zaradi njegovih strokovnih dosežkov na področju kirurgije ga je Skupščina občine Kočevje izbrala za častnega občana.

Svojega rojstnega kraja Dolge vasi se je vedno rad spominjal. Pokopan je na pokopališču v Dolgi vasi. Slava njegovemu spominu. - vd

Vsem, ki ste poznali našega brata, svaka in strica

JOŽETA NOVAKA

upokojenega matičarja iz Škocjana

sporočamo, da ni več z nami. 20. decembra 1999 je klonil pod življenjskimi tegobami. Pokopali smo ga v grobu naših staršev v Mokronogu. Hvala vsem za vse vrste prijaznih dotikov.

Sestre in brata s svojimi najbližjimi
Novo mesto, Ljubljana, Domžale, Kranj, 24. decembra 1999

MOČ VOLJE NOVOMEŠKIH INVALIDOV

NOVO MESTO - Med prvimi v pokrajini je novoletni koledar za 2000 že pred tedni izdalo Društvo invalidov Novo mesto. Vložili so ga v 13. številko svojega glasila Moč volje. Na 20 straneh obveščajo člane o vsem, kar dela, snuje in pripravlja društvo, ki živi v Novem mestu od leta 1982. Največ je seveda društvenih obvestil in poročil, ki v sliki in besedi opisujejo opravljeno delo, vabijo k sodelovanju in se spominjajo pokojnih članov. Uvodna beseda govori o zvestobi v "ljubeči družini društva", ki goji spoštovanje in medsebojno pomoč. Idejni osnutek glasila je pripravil Zvone Tkalec, oblikoval ga je Ljubo Žagar, fotografije so delo Marije Golob.

ZAHVALA

Popotnik gorjanskih stezic,
ljubitelj prežlanih goric,
korak tvoj zamrl je zdaj
in nič več ne bo ga nazaj.

V 71. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, stari ata in stric

JOŽE BAN

Verdun 4, Stopiče

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Krki Kozmetika, mizarstvu Blatnik, Zaščiti Suhor ter gospodu proštu za lep obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tudi če bi vedel,
da bo jutri konec sveta,
bi zasidil svojo jablo. (M. Luther)

Dotrpel je naš

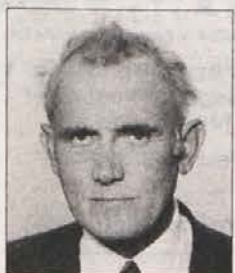
IVAN KONESTABO

ing. kemijske tehnologije

iz Slakove ulice 20 v Trebnjem

V najtežjih trenutkih se zahvaljujemo našim dragim sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Slakove ulice v Trebnjem in iz Slovenske vasi ter kolektivu Pokrajinskega muzeja Murska Sobota za vsestransko pomoč, darovano cvetje, sveče in tople besede sožalja. Nikoli se ne bomo povsem oddolžili njegovim dolgoletnim prijateljem, sodelavcem iz tovarne Akropol Trebnje za darovano pomoč in tople poslovilne besede, pogrebni službi Oklešen za razumevanje v času slovesa ter Frančku Jožefu za njegovo prijateljstvo in nesebično pomoč v času bolezni. Iskrena zahvala vsem, ki ste ga razumeli in spoštovali.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Vse do zadnjega si se boril,
da bi boj z boleznijo dobil,
a na koncu pošlo so ti moči
in za vedno zaprl si oči.

V 69. letu starosti nas je po
dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi
mož, oče, brat, svak in stric

IVAN TOMC

Primostek 6

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi osebju Zdravstvenega doma Metlika ter še posebej Pljučnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin. Prav tako se zahvaljujemo kolektivu Danfoss Compressors iz Črnomlja, gostinstvo Mayer z Bleda, PGD Primostek, Otok in Dobravice, govornikom za lepo izrečene poslovilne besede, g. duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in pogrebni službi Piškurič. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene,
mame in taje

ŠTEFANIJE JUREČIČ

Volčičeva 29, Novo mesto

se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami. Najlepša hvala zdravstvenemu osebju za takojšnjo pomoč in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobitel: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje.

Prezdamemo celoletno oskrbo pokopališča.

ZAHVALA

Ljubezen, skromnost in poštenje -
tvoje kratko je bilo življenje.
V naših srcih ostal bo spomin in bolečina.

V 57. letu starosti nas je nenadoma
zapustil naš dragi mož in ati

MARTIN PLUT

Dragomlja vas 16

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, kakorkoli pomagali in našega dragega atija pospremili na zadnji poti. Vsem, ki ste ga imeli radi, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

K nam prišel je lep
božični čas,
al' naša mama je
odšla od nas.

V 81. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, stara mama, tašča,
sestra, sestrična in botra

MARIJA RECELJ

iz Gor. Maharovca 4
pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vsem vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, ZD Šentjernej in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Zjutraj si odšel,
niti z bogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
od tvojih pridnih rok
ostal je le spomin.

V 27. letu starosti nas je mnogo
prezgodaj zapustil naš dragi fant in
očka

JOŽE KRESAL

z Malega Cerovca 1

Zahvaljujemo se prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred, sodelavcem in govorniku Revoza za poslovilne besede ob odprtem grobu ter pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: njegova Marija in sin Aleš

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, stara mama,
prababica, sestra in teta

MARIJA PLUT

roj. Jakša
iz Kota pri Semiču 41

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Črnomelj in teti Ivanki, ki je našo mamo v domu redno obiskovala. Hvala tudi gospodu župniku za opravljen obred in pogrebni službi Hiti.

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 30. decembra - Evgen Petek, 31. decembra - Silvester
Sobota, 1. januarja - novo leto
Nedelja, 2. januarja - Makarij
Ponedeljek, 3. januarja - Genovefa
Torek, 4. januarja - Angela
Sreda, 5. januarja - Simeon
LUNINE MENE
6. januarja ob 19.15 - mlaj

kino

BREŽICE: 30.12., 1. in 2.1. (ob 16.30) ter 3. in 4.1. (ob 18. uri) risani film "Tarzan".
30.12. (ob 18. in 20. uri) grozljivi film "Hša strahov".
1. in 2.1. (ob 18. in 20. uri) ter 3.1. (ob 20. uri) komedija "Ona je prava".
4.1. (ob 20. uri) ZF Zbornica.

film

• DOBRI, UMAZANI, ZLI - predno-voletni trojček

Miklavž, Božiček in dedek Mraz so v decembru obdarovali obiskovalce kina. Spodobnih filmov željno gledalstvo so prijetno presenetili trije ameriški filmi, kinematografija torej, ki razsodnega človeka razjezi najmanj tolikokrat kot ga tudi razveseli.

Začelo se je prerokstvo, z "Apostolom", filmom, ki po principu, da je pravzaprav namensko napisan za določeno igralca, močno spominja na teater. In res, Robert Duvall, ki je tako velik, da je že za življenja postal nekakšen monument, v cerkvenih krogih pa bi mu rekli kar apostol, monološko predstavi zadnje dni samozvestnega pridigarja Sonnyja. Sonny je goreč, nekateri bi rekli fanatičen pridigar, toda slednje je le toliko, kolikor za nekoga rečemo, da je popolnoma predan svojemu delu ali poklicu. Potem ko mu žena čez noč pobegne k ljubimcu, odvzame otroke in še cerkev in vernike, se tipu utrga. Udarci z "bejzbo" kijem je za ljubimca usoden, zato Sonny zbeži in nekje daleč stran na revnem podeželju ustanovi novo cerkev in pridobi nove vernike. Seveda zgolj po zaslugi neverjetne življenjske energije in karizme. Duvall, ki je v svoji bogati karieri impersoniral Stalina, Eichmana, Eisenhowerja in še dolgo vrsto apokaliptičnih junakov, se je seveda režiral kar sam.

Trinajsti bojevnik je velikanska, super draga 100-milijonska akcija, na pol sci-fi triler z za ta žanr začuda kar nekaj mesa okoli bleščeče kosti posebnih efektov. Vsebinsko je prispeval mojster Jurskih parkov Michael Crichton, režija pa John McTiernan, re-

ČRNOMELJ: 30.12. (ob 20. uri) in 2.1. (ob 18. uri) ljubljenska drama "Srčne igre".
DOBREPOLJE: 1.1. (ob 19.30) akcijski film "Afera Thomasa Crowna".
2.1. (ob 15. uri) in 19.30) pustolovski film "Zbornica".
GROŠUPLE: 30.12. (ob 19. uri) pustolovski film "Zbornica".
IVANČNA GORICA: 30.12. (ob 19. uri) akcijski film "Afera Thomasa Crowna".
KOČEVJE: 2.1. (ob 18. in 20. uri) akcijski film "Afera Thomasa Crowna".
3.1. (ob 18. uri) pustolovski film "Zbornica".
KRŠKO: 31.12. in 2.1. (ob 18. uri) komedija "Dragulj z Mississippija".
NOVO MESTO: 30.12. (ob 18. uri) komedija "Bowfinger".
30.12. (ob 20. uri) grozljivi film "Globoka modrina".
RIBNICA: 1.1. (ob 21. uri) pustolovski film "Zbornica".
TREBNJE: 2.1. (ob 17. uri) drama "Zvezdniki".
VELIKE LAŠČE: 1.1. (ob 19. uri) pustolovski film "Zbornica".

žiser filmov tipa "Umri pokončno". Zaradi navzkrižja avtorskih poetik sta snemala dolgi dve leti, toda splašalo se je. Antonio Banderas igra izobraženega arabskega aristokrata, ki ga v 10. stoletju zaradi zalezovanja poročene visoke dame kazensko izženejo iz Bagdada, takratnega popka sveta, v Skandinavijo, med divje, poganske in žrčerske Vikinge. Toda Vikinge desetkajo nekakšne prazgodovinske ljudžerske pošasti. Prerokba pravi, da jih lahko reši trinajst bojevnikov, eden izmed njih pa ne sme biti domačin. Film preseneča z že dolgo ne-standardno potezo: Banderas in stereotipen barbarski Arabec, temveč kultiviran mož, ki pade med primitivne nepismene Evropejce. Sicer pa, resnici na ljubo, v 10. stoletju je bil islam za Evropo ideal, ki ga na stari celini niso mogli niti dojeti, kaj šele, da bi se mu približali.

Zadnji v trojčku, "Globoka modrina", je srhljivka v starem dobrem besednem pomenu, ki pomeni tudi vresčanje, potne roke, zatiskanje oči in bežanje pod sedež. Gre za morskega psa, spomnite se "Zrela in derivatov", ki je mutiral v nekaj gigant-skega. Pes je sicer tudi sam žrtev genskega inženiringa, toda v ospredju so kakopak njegovi talci, razmesarjeni morski biologi in razni doktorji v eksperimentalnem podvodnem laboratoriju. Film igralcev in igralke ne predstavlja, tam so bolj za število, kot padli v neenakopravni boju s hitro, kanibalsko in inteligentno pošastjo. Ko v morsko postajo treščita tropski orkan in helikopter, se začne "ne boj, mesarsko klanje", kajti pes ni samo eden. Začuda pa si človek kljub siceršnjemu sočustvovanju s svojo vrsto misli: "Prav jim je, kaj pa ste se igrali z materjo Naravo!" Doktorji tako ne pridejo do iz proteinov možganov morskega psa pridobljenega zdravila za Alzheimerjevo bolezen, zato pa se psu zgodijo kolone.

TOMAŽ BRATOŽ

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

068/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

068/39 30 540

KMETIJSKI STROJI

SKORAJ NOVO traktorsko kosilnico Gas-pardo, hidravlično, širine 175 cm, dvojni rez, prodam. ☎ (041)580-723. 4105

KUPIM

NAHRBTNO motorno škroplilnico Stihl ali podobno kupim. Plačam takoj! ☎ (068)49-717. 4099

MOTORNA VOZILA

GOLF III, letnik 1996, 5V, klima, prodam. ☎ (041)720-038. 4103
R 19 L4 RT, letnik 1994, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)341-166. 4106
Z 101, letnik 1988, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)58-423. 4108
JUGO 45 koral, letnik 1991, rdeč, prodam. ☎ (068)84-220. 4082
R 4, letnik 1990, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)44-505 ali (041)217-945. 4101

POSEST

ISTRSKO vrstno hišo v Pučah. 12 km iz Kopra, obnovljeno, delno opremljeno, v izmeri 100 m² in 500 m² dvorišča, prodam za 170.000 DEM oz. po dogovoru. ☎ (068)75-122. 4056
PARCELO, 24 a, z vinogradom in zidnico prodam. ☎ (068)4926-515. 4095

PRODAJ

KAMEN, pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3748
LES, stenski opaž, bruna, ostreže, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478.
OPAZ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suhe, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačno! ☎ (063)451-082. 3780
NAHRBTNE KOŠE in domače žganje prodam. ☎ (068)89-112. 4083
OPREMO ZA FITNES (sobno kolo, vibro-ser, masažno mizo), fantovska in dekliška oblačila in jedilnico (kot, miza, omara), naravn les, prodam. ☎ (068)321-69. 4085
SMUČI ELAN PSX, z vezmi, otroške smuči Elan, z vezmi, prodam. ☎ (0609)636-393.
RAČUNALNIK 486 DX, s CD-romom in zvočniki prodam. ☎ (068)24-093. 4089
PEČ STADLER, za CK, nerabljen, prodam. ☎ (068)344-328. 4092
ŠTEDILNIK KUPPERSBUSCH, s pečico, malo rabljen, prodam. ☎ (068)52-814. 4094
SUHO SADIJE in polhovo mast prodam. ☎ (068)81-075. 4107
PANCERJE, št. 39, ugodno prodam. ☎ (068)324-377. 4109
SINTESYZER, 100 zvokov, 100 ritmov, stojalo, kovček, ugodno prodam. ☎ (041)230-393. 4110

RAZNO

POKOJNINSKE BONE, delnice vseh skladov in podjetij lahko prodate preko Borzno-posredniške hiše Medvešek Pušnik v Mercator Centru Novo mesto, ☎ (068)393-0262.
ZDRAVITELJSTVO Alojz Rodič, s.p., nudi odpravo telesnih in duševnih bolečin ter informacije o možnostih izbiranja s konstantnim razsojanjem. Naročite se na ☎ (068)81-116 ali (041)688-044. 4087

NENA 090 40 80

VEDEŽEVANJE - SVETOVANJE
ASTROLOGIJA - TAROT!
NENA KOMERC, d.o.o.

POSLOVNE PROSTORE, 35 m², z vpeljano trgovino z živili ali za mirno obrt, v okolici Novega mesta, ugodno oddam. ☎ (068)78-168. 4088

DIATONIČNO HARMONIKO za tekmo-vanje in dušo poučujem. ☎ (068)325-118.

SLUŽBO DOBI

VOZNIKA E kategorije v mednarodnem prometu zaposlim. ☎ (041)689-021. 4096
V TRGOVINI Motoroli zaposlimo trgovca. ☎ (068)371-240. 4111

Zaposlim čistilko za čiščenje poslovnih prostorov v dopoldanskem času. Tel.: 068/326-279, 041/368-394, 041/643-567.

ŽENITNE PONUDBE

SI ŽELITE DRUŽBE, potrebujete pogovor, nasvet? Pokličite! ☎ (090)46-52, 156 SIT/ min. 3727

POŠTENA in pridna 38-letna delavka želi spoznati partnerja za resno zvezo. ☎ (090)42-17. 4098

ŽIVALI

NEMŠKEGA OVČARJA z rodovnikom, starca 5 mesecev, 2-krat cepljenega, prodam. ☎ (068)22-019. 4084

BIKKA, starega 8 tednov, šarole, in koruzo prodam. Jordan, Ruhna vas 4, Škočjan. 4097

2 KRAVI, simentalke in sivko, ter v devetem mesecu brejo telico sivko prodam. ☎ (068)71-251. 4100

PRAŠIČA, 100 kg, domača hrana, prodam. ☎ (068)85-839. 4102

TELIČKO simentalke prodam. ☎ (0608)41-566. 4104

TEDEN starega bikca sivca, simentalca ali šarole, kupim. ☎ (068)770-027 ali (041)651-125. 4093

PRAŠIČA, 120 kg, prodam. ☎ (068)73-614.

SPORTNI CENTER
FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Voraneva ulica 1
(Regrške košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827
Srečno 2000. leto!

Srečno in zdravo novo leto
2000 vam želi
AVTOLIČARSTVO
Toni Janežič
Skrovnik 15
8295 Tržišče
Tel./fax: 0608/80-444
0609/655-785
041/833-990
NOVO!
Barvanje tovornih vozil
in avtobusov.

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

KREKOVA BANKA
UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA
DO 5 LET
ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE
PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

KONFEKCIJA JUTRANJKA SEVNICA, d.d.
Radna 3
8290 SEVNICA
objavlja
JAVNI RAZPIS
z zbiranjem ponudb za prodajo nepremičnin
1. Predmet ponudbe:
Prodaja 2 stanovanj v počitniškem naselju GAJAC, otok Pag v skupni izmeri 103,62 m².
2. Vsakemu ponudniku bo omogočen ogled predmeta ponudbe.
3. Interesenti pošljejo ponudbo na naslov Konfekcija Jutranjka Sevnica, d.d., Radna 3, 8290 Sevnica v 10 dneh po objavi v časopisu.
4. Prednost pri izboru bodo imeli ponudniki, ki bodo ponudili najugodnejšo ceno ter plačilne pogoje.
5. Odpiranje ponudb bo komisijsko.
Z najugodnejšim ponudnikom bomo sklenili kupoprodajno pogodbo.
Ponudniki bodo o izboru pisno obveščeni.
Prodajalec na podlagi tega razpisa ni dolžan skleniti kupoprodajne pogodbe z nobenim od ponudnikov.

Zadruga "RESA", z.o.o.
Cesta krških žrtev 67
8270 KRŠKO
razpisuje
naslednja dela in naloge:
1. DIREKTORJA ZADRUGE
Kandidat mora poleg z zakonom določenih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
• da ima najmanj V. stopnjo izobrazbe
• najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega 2 leti na vodilnih delovnih mestih
• da je s svojim dosedanjim delom dokazal, da je sposoben opravljati razpisana dela
• da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik
Izbrani kandidat se imenuje za dobo štirih let in je po poteku mandata lahko ponovno imenovan.
2. RAČUNOVODJE
Pogoji:
• najmanj VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
• najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
Dela računovodje se razpisujejo za dobo 1 leta z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo na gornji naslov 15 dni od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 10 dni od poteka razpisov.

Na koliko časa bi radi plačevali naročnino?
Spoštovani naročniki, z izpolnitvijo spodnjega anketnega lističa lahko še zmeraj izrazite željo, na koliko časa bi želeli plačevati naročnino za Dolenjski list. Da se ne boste trudili zaman, bomo med tistimi, ki bodo pripisali tudi svoj naslov, izžrebali dobitnike za 10 nagrad, in to pet povabil na izlet naročnikov Dolenjskega lista ter pet knjig. Izpolnite in izrežite torej anketni listič ter ga prilepljenega na dopisnici ali v pisemski ovojnici pošljite na naslov Dolenjskega lista, in sicer do jutri, 31. decembra oz. najkasneje do ponedeljka, 3. januarja 2000.
Za kakšen način plačevanja naročnine se boste odločili, vas bomo obvestili v prvi številki prihodnje tete, ko bomo objavili tudi seznam nagradencev. Če se bo večina odločila za polletni način, ne bo nobenih ovir, da na izrecno željo posameznih naročnikov ne bi mogli plačevati naročnine tudi na tri mesece ali celo za vsak mesec posebej, o čemer se bodo dogovorili z naročniško službo.
Uprava Dolenjskega lista
Anketa o načinu plačevanja naročnine za Dolenjski list
Naročnino želim plačevati (obkrožite):
na pol leta na tri mesece vsak mesec
Moj naslov (ni obvezen):
Anketni listič pošljite na naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova 4

Spoštovani oglaševalci in poslovni sodelavci!

Med pošto, ki jo prejemo pred novim letom, je veliko vaših iskrenih novoletnih voščil. Med pošto, ki jo prejmete vi, pa ne boste našli voščilnice od Dolenjskega lista. Odločili smo se, da bomo namesto novoletnih voščilnic nakazali

100.000 tolarjev

Splošni bolnišnici Novo mesto za projekt dializa 2000, zato vam uspešno 2000. leto voščimo zdajle in tukajle!

Kolektiv Dolenjskega lista

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izvida 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojece 2.314 tolarjev; za pravne osebe 5.148 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglaš: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova 4, p.p. 212.
Telefoni: uprava 068/39 30 500, v.d. odgovorne urednice 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.
Telefaks: (068) 39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

Zasebna zobna ordinacija
Kulašević Siniša, dr. stom.
Šentrupert

*želi vsem svojim pacientom
srečno novo leto.*

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

*Srečo
v letu 2000
želimo
vsem gostom
in poslovnim
sodelavcem!*

Podjetje
za varovanje premoženja
in oseb, d.o.o.

Novo mesto
Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

*Srečno,
sploh pa varno
leto 2000
želimo vsem.*

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Meniški vasi, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrh pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani, Domžalah, Cerovem Logu, Trebnjem (okolica);

• **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi;

• **VIKENE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podbočju, Tolstem Vrh, Novi gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori, Ruperčvrhu;

• **GRADBENE PARCELE:** v Mimi Peči, Mokronogu, Vrh pri Šentjerneju, Grobljah pri Šentjerneju, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu;

• **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka), Žužemberku;

• **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Orešju, na območju Bele krajine;

• **NAJEM:** oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

*Oglasite na na sedežu
podjetja ali nas pokličite.*

ADRIA

Podjetje
Adria Mobil

proizvajalec prikolic
in avtomatov
želi vsem zaposlenim,
poslovnim partnerjem
in ostalim občanom

v letu 2000

veliko osebnih
in poslovnih uspehov
ter prijetno preživljanje
prostega časa.

E-SPORT

IZŠLA JE JANUARSKA ŠTEVILKA REVije
E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh gostujejo: Moja Suhodolc, Tomaž Humar, Matjaž Smodiš, kolesarska ekipa Krka Telekom, brata Hočevar, Stanley Reddick, Heinz Gunthardt.

Pišemo o svetovnem tenisu, nogometu, NBA ligi in še nekaterih drugih zanimivih športnih temah.

Na januarskih modnih straneh vas tokrat res ne bo zeblo. Pod drobnogledom imamo topla, mehka in udobna zimska oblačila. Pišemo o uporabnih zimskih dodatkih, s tweedom obujamo klasiko in predstavljamo modo minulega stoletja.

O oblikovanju nakita smo se pogovarjali z Romi Bukovec.

Na avtomobilskih straneh smo preizkusili: Opel vectra 2.5 V6 CDX, Peugeot 306 1.6 break, Renault scenic 2.0 RXE, Mercedes benz S 320.

Predstavljamo ponudbo vozil Harley davidson, Ferrari in Maserati.

Pišemo še o: Renault clio sportu, Citroen xsari picasso, novi Seat cordobi in ibizi in še drugih zanimivostih, ki dišijo po bencinu.

Nova januarška številka revije E-SPORT, MODA, AVTO vas čaka pri vašem prodajalcu časopisov! Prav tako vas že čakajo nove zimske KRIŽANKE E-SPORT!

Bliža se najlepši čas v letu.

Čas, ko se spominjamo

preteklosti in pričakujemo

prihodnost.

Čas, ko se želja po sreči,

zdravju in uspehu seli iz

srca v srce.

Naj se vsem nam in vsakemu

od nas uresniči sanje,

udejanijo želje in izpolnijo

pričakovanja.

Vesele praznike in srečno novo leto.

Voščimo Vam

vesele

božične praznike

in srečno, zdravo

in poslovno uspešno

novo leto 2000.

Želimo,

da bi tudi v prihodnje

uspešno sodelovali.

DOLENJSKA
BANKA

Sveti duh, iz lesa izrezljan golob, puvezan z vrati, je nekoč naznanjal prihod v hišo.

Novoletna nagradna križanka

Srečno v letu 2000!

SREČNO

2000

AMPER

HIDROKSIDNI
ALKALUSKIH
KOVIN

V

KRIVULJA,
KI KAŽE
ADIABATIČNE
SPREMEMBE

KRAJ NA
BRAČU

100

Srečno v letu 2000!

Foto: Marko Klinc

NEKDANJA
VOTLA
MERA

POLT

AR

IGRALEC

V

LIJUDO-
ŽERSTVO

JUDOVSKE
KRAJ

DRUGI PRESEDNIK ZDA (JOHN, 1735-1826)						DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	HRVAŠKO LETOVIŠČE V ISTRI	KRAJ PRI LJUBLJANI	V STARI ZAVEZI DEŽELA, KI JE SLOVELA PO ZLATU	ODREDBA SODIŠČA USTREZNIM ORGANOM ZA PRIJETJE OBDOLEŽENCA	TEOLOŠKI IN POLITIČNI VODJA ŠIITSKIH MUSLIMANOV	OBLIKA RAZREDNEGA BOJA, ŠTRAJK						
MOČNO RAZSTRELIVO IZ PIKIRINSKE KISLINE						SLIMA, SEŠTEVEK						HUNSKI VLADAR (ŠIBA BOŽJIA)	DRŽAVA V ZDA					
LESOREŠTVO						KLETKA							NAPRAVA ZA SPREJEMANJE EL MAGNETNIH VALOV					
PRESTOLNICA JORDANIJE															ITALIJANSKI NAFTNI KONCERN			JULIJSKI HROŠČ
															IME FIN. ATLETA NURMIJA			
OKROSTJE GLAVE								VOLNENA TRANINA							MOČVIRSKA PTICA			
								STAROSKAN- DINAVSKI POMORŠČAK							GROZLJIVKA, SRHLJIVKA			
JEZIK BANTU ČRNCEV V RODEZIJI									ZNANI ROMAN VLADIMIRJA NABOKOVA								PLESEN NA VINU	
									ČAST								GR. FILOZOF (STOŠKA ŠOLA)	
V INDIJSKI KNIŽEVNOSTI LEGENDA O INKARNACIJI BUDE							MIRNO SOŽITJE						PRIPRAVA ZA RAZENJE					
							IZLOČEK USTNIH ŽLEZ						SVETOPISEMSKI PREROK					
MUZA LJUBEZENSKE LIRIKE						NAČRT, OSNUTEK						STIL POPULARNE GLASBE IN PLES					IVAN MINATTI	
						PRISTAŠ ARJANSTVA						POTNIK					DOBA	
AVTOR: JOŽE UDIR	VOJAK TEHNIČNIH ODELKOV	REKA NA DOLENJSKEM (DESNJI PRITOK SAVE)	LEŽEČA PISAVA								SLOVESEN POLJSKI PLES							
			KAR TVORI FUNKCIONALNO CELOTO								IZBIRA MED DVEMA MOŽNOSTIMA							
PRISTOJBINA ZA ODVOZ SMETI										IME PESNIKA ZAJCA							PTICA UJEDA	
										JAPONSKI DROBIŽ								
PALEOAZIJSKO LJUDSTVO NA JAPONSKEM						MEĐNARODNA KRATICA ZA INŽENIRJA			TEHNIČNI POKLIC								VELEBLA- GOVNIKA	
						ZATOČIŠČE												
DATI KOMU KAJ V LAST ZA DOGOVORJENO CENO								KILOGRAM										
								MILEJŠE ODVAJALO										
BAHLA NAPETOST STEBRA							GORSKI HRBET											
							KAR NAPOLNUJE NOTRANJOST ČESA											
EGIPČANSKI BOG SONCA						ZLUTINA ŽELEZA IN NIKLJA				MARKO ILEŠIČ								
										MANUŠE NASLEJE								

Novoletna

nagradna križanka

Pred durmi je tolikanj pričakovano leto 2000 in četudi je prazničnih dni zgolj za ščepec, smo pripravili praznično nagradno križanko. Kateri je vaš praznični preročnik za leto 2000? V križanki so skriti številni znaki, ki bodo pomagali odkriti pravo leto. Vse odgovore pošljite na našo spletno stran.

Novoletna nagradna križanka

Pred durmi je tolikanj pričakovano leto 2000 in četudi je prazničnih dni zgolj za ščepec, smo pripravili celostransko nagradno križanko. Kdor jo bo pravilno izpolnjeno poslal na naslov **uredništva Dolenjskega lista (Novo mesto, Germova 4, p.p. 212)** vključno do petka, 7. januarja 2000, mu žreb lahko nakloni eno od naslednjih nagrad:

1. nagrada – 50.000 tolarjev
2. nagrada – 30.000 tolarjev
3. nagrada – 20.000 tolarjev
4. do 10. nagrada – knjiga

Reševalci naj na kuverto, v kateri bodo poslali rešitev, napišejo oznako "Novoletna nagradna križanka", svoj naslov pa pripišejo na beli rob križanke, ki jo bomo uporabili kot kupon pri žrebanju.

Vse dobro v letu 2000 vam želi vaš zvesti

DOLENJSKI LIST